

bb. 64. /a minisztartanács...3.folyt./e

eszerint elemi csapások esetén a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke, több megyére kiterjedően a miniszter - az időleges munkakötelezettségről szóló törvényerejű rendeletnek megfelelően - az állampolgárokat munkára kötelezheti, illetve anyagokat, munka- és szállítóeszközöket ideiglenesen igénybe vehet. a munkára kirendelt személyek részére térítést kell adni. az igénybevett eszközök használatáért a rendelet térítést ír elő.

a közlekedés- és postaügyi miniszter a záhonyi vasúti átkelő körzet helyzetéről és további fejlesztéséről tett előterjesztést. a kormány utasította a közlekedés- és postaügyi minisztert, hogy az árucsereforgalom további zökkenőmentes lebonyolítására a megfelelő intézkedéseket tegye meg.

a művelődésügyi miniszterrel közös előterjesztésben javasolta a közlekedés- és postaügyi miniszter, hogy a kormány a közlekedési muzeumot nyilvánítsa országos muzeummá. a minisztartanács a javaslatot elfogadta.

a belkereskedelmi miniszter javaslatára a kormány elhatározta, hogy az idegenforgalmi együttműködés további bővítésére egyezményt kössünk a szovjetunióval.

a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke javasolta: a kormány járuljon hozzá, hogy az unesco 1972-ben kormányzszakértői értekezletet szervezzen magyarországon az európai tudományos együttműködés elvi és gyakorlati kérdéseiről. a kormány a javaslatot elfogadta.

a minisztartanács megvitatta és jóváhagyta saját munkatervét 1971. első félévére, valamint a központi népi ellenőrzési bizottság, továbbá az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács munkatervét a jövő év hasonló időszakára.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalt. /mti/

-.-

- 4 -

17.02/e

10 17³⁰

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. december 18.

bb 1. ötven féle bor, félmillió palack pezsgő karácsonyra, szilveszterre

i j f / f k / n y i e l a

1970. december 18.

a magyar állami pincegazdaság tájékoztatója szerint minden eddiginél gazdagabb az idei karácsonyi bor- és pezsgőkinlát. ezekben a napokban többnyire a tavalyi termésű borokat hozzák forgalomba. a kereskedelem 160 féle borból válogathatott, amikor feladta a megrendeléseket. természetesen valamennyit nem küldik az üzletekbe, de még így is legalább 40-50 féle bort kínálnak a vásárlóknak, a választék a legkényesebb ízlést is kielégíti. bőven lesz badacsonyi, egri, tokaji, pécsi és alföldi bor. csak budapesten decemberben 5 millió palackot hoztak, illetve hoznak forgalomba, és vidéken is csaknem ennyi várja az ünnepi vásárlókat.

a boripar újdonságokat is kihozott az év végére: a budafoki üzem új vermouthe-t, az egri pincészet újfajta debrői különlegességet hozott forgalomba és a mecseki vállalat is gazdagította kínálatát.

a ,, pezsgő-frontról,, is kedvező hírek érkeztek; eszerint a negyedik negyedévben pontosan annyi pezsgőt hoztak forgalomba, mint 1967-ben - egész éven át. az ünnepi szezonban félmillió palack eladására számít a kereskedelem és a pincegazdaság. tizenhat féle - fehér, vörös, édes, száraz stb. - pezsgőből lehet válogatni.

/folyt köv/

-1-

10

bb 1. / ötven féle...folyt/ny

a pincészetek és a kereskedelem felkészült, hogy esetleges nagyobb havszás miatt megnehezülhet a szállítás. éppen ezért már jó előre feltöltötték a nagyobb körzeti központokat, e-
gyebek között például a budapesti nagyraktárt, ahol több mil-
lió palack italt tárolnak ezekben a napokban. a miskolci, a
nyiregyházi, a debreceni, a gyöngyösi, a szolnoki és a szombat-
helyi „ borközpontok „ is bőséges készlettel rendelkeznek.
a raktárakból a szükségleteknek megfelelően gyorsan / szinte órák
alatt / teljesíthetik az üzletek pótmegrendeléseit. /mti/

bb 2. mini eiffel-torony a mecsekalján

vid/ká/ny hgy

1970. december 18.

a mecsekalján, pécs ürögi városrészében, mini eiffel-
torony magasodik. molnár józsef 22 éves munkás, a baranya me-
gyei építőipari vállalat géplakatosá építette - 960 órai mun-
kával. tavaly volt nyolcvan éves a francia főváros szimbólu-
ma, akkor kezdett hozzá a nagy munkához és kerekén egy évig
dolgozott rajta végtelen szorgalommal, türelemmel. a pécsi
eiffel-torony százszoros arányban kicsinyített mása a pári-
zsinak, azaz három méter magas. ott áll molnárék kertjében,
betonalapra állítva - és esténként fényárban uszik, akár csak
az igazi eiffel-torony. /mti/

bb 3. magyar tartósító berendezés galántán

i v/pá/ny ie la

1970. december 18.

két magyar feltaláló, dr. mihály sándor és dr. mihály sán-
dorné találmánya alapján elkészült az első liofilizáló beren-
dezés, amely egyidőben 250 kilogram gomba, tojás, paradicsom,
paprika, nagyma, torma, gyümölcs, tej, vagy kávé tartósítá-
sára alkalmas. a berendezés, amely a korábbi hasonlóknál gyorsab-
ban tartósít, semmit sem változtat a termékek eredeti tulaj-
donságán. a liofilizáló iránt külföldön is nagy az érdeklődés.
a licencia találmányokat értékesítő vállalat és a csehszlovák
politechna külkereskedelmi vállalat szerződést kötött, amely
szerint a most elkészült berendezést a következő hetekben a
szlovákiai galántán szeretik fel. a politechna a berendezés
árából kívül a liofilizált termékek után licenc-díjat is fi-
zet. /mti/

-2-

10

bb 4. mennyezeti panel készül a fertő tó aranyából

vid/ká/ny hgy

1970. december 18.

Fertői nádgazdaság nádából készült termékeinek választé-
ka tovább bővült. az új termék, a mezőgazdasági épületek fon-
tos alkotórésze, a mennyezeti panel. a 12 centiméter vastag,
3x1.2 méteres panel négyzetméter sulya 28 kilogramm. hőveze-
től, hőcsillapítási és egyéb szigetelő tulajdonságai megegyez-
nek a 38 centiméter vastag téglafal hasonló tulajdonságai-
val. a gombafertőzés ellen, valamint égéskésztetést szerrel
impregnált paneljeiket cementmassza burkolja.

az első nádából készült mennyezet paneleket a debreceni
állami gazdaságban használják fel. /mti/

bb 5. száztizennéhszer ruccant át magyarországra, négyszáz-
ezer forintot forgalmazott - egy és negyed évre ítélték

i sl/gg/ny ie la

1970. december 18.

a wiener walzer és az orient expressz legismertebb
„ törzsvendége „ hosszú ideig egy memetovics bahtijar nevű
utas volt, aki hetenként néha többször is átruccant bécsből
budapestre. nemcsak a vonatok személyzete, hanem a vámőrök
is jól ismerték, vitájuk azonban sohasem volt. csomagjaiban
sohasem volt 4000 forintnál nagyobb értékű áru, így holmiját
nemcsak átengedték a határon, de vámot sem kellett fizetnie,
mivel ajándékot 4000 forintig bárki vámentesen hozhat be kül-
földről. az illetékes szervek már régóta gyanították, hogy
az egyébként szabályosan behozott holmi nem baráti ajándékként,
hanem busás haszonnal cserél gazdát magyarországon; erre bizo-
nyítékot a 117. utazása alkalmával találtak.

örizetbe vétele után a rendőrségnek, majd a bíróságnak
teljes felvilágosítást adott gyakori utazásainak történetéről.
az egyébként jugoszláv állampolgárságu csempész bécsben bérelt
lakását, és 1969 májusa óta kisebb tételekben összesen több
mint 400.000 forint értékű árut hozott be és értékesített ma-
gyarországon. apránként 172 férfiinget, 131 kiló fonalat, 194
szivacs kabátot és kosztümöt, 310 bluzt, 138 garbót, 110 ing-
pulovert, 61 tranzisztoros rádiót és több más árut adott el is-
merőseinek, akik közül többen ugyancsak haszonnal tovább adták
a kapós cikkeket.

/folyt köv/

-3-

10

bb 5. / száztizennéhszer...folyt/ny

egyik honfitársnőjének a 18 éves santov nurijá-nak szintén megtetszett az ötlet: jugoszláviából ő is bécsbe tette át székelyét, bekapcsolódott a bécs-budapest ingajaratba, ő azonban „ csupán, „ 65-ször fordult a két főváros között.

a pesti központi kerületi bíróság mindkettőjük ügyével foglalkozott. Memetovica bantijart egy év és három hónapi, santov nuriját pedig nyolchónapi szabadságvesztésre ítélte vám-és deviza- büntetés miatt. felelősségre vonták és megbüntették a csempészeknek azt a négy ügyfelét is, akik az árut átvették és azt haszonnal továbbadták.

az illetékes szervek több más, hasonló esettel is foglalkoznak, nem kevés külföldi visszaél ugyanis azzal a lehetőséggel, hogy 4000 forintig bármikor, akár naponként is, vámmentesen hozhat be külföldről ajándéktárgyat, s nehéz ellenőrizni, hogy a holmit valóban elajándékozzák-e, vagy azt haszonnal tovább adják. /mti/

bb 6. hetvenöt éve tanulhatnak hazánkban a nők az egyetemeken, főiskolákon

i szö/mm/ny zs

La

1970. december 18.

hetvenöt éve, 1895 december 19-én született meg a döntés, hogy a bölcsészeti, az orvosi és a gyógyszerészeti pályára nők is mehetnek a felsőbb tanintézetekbe, őket is föl lehet venni, igaz, az akkor kétségtelenül haladónak számító intézkedés eleve félmegoldásokat tartalmazott: esetenkénti engedély volt szükséges a nők egyetemre jutásához, a rendelkezésben említett három fakultáson is. a következők: 1900-ig csak igen lassan gyarapodott az egyetemi hallgató nők száma, a századfordulón még csak 17-en tanultak az orvosi és 16-an a bölcsészeti karon. 1917-ben már a női orvostanhallgatók száma 331, a női bölcsészhallgatóké pedig 369 volt. a gyógyszerészeti tanfolyamon mindössze két nő tanult. 1925-ben a női egyetemi hallgatók száma már meghaladta az ezret: az 1.165 női egyetemistának csaknem fele - közülük 559 - a bölcsészeti karon tanult. 1945 előtt az összes diplomásoknak még 10 százaléka sem volt nő. / 1930-ban például a mérnököknek alig egy százaléka, az orvosoknak pedig 9 százaléka volt csupán nő. a gyakorlatban egyedül a pedagóguspályán biztosítottak teljes egyenjogúságot számukra./

/folyt köv/

-4-

10

bb 6. / hetvenöt éve .....folyt/ny

az 1946-os 22-es törvénycikk, amelyet 1946 október 21-én hirdettek ki - először szögezte le határozottan: a nők az egyetemeken, főiskolákon valamennyi karára megállapított létszám keretén belül minden korlátozás nélkül felvehetők, s a férfihallgatókkal azonos előfeltételeket kell biztosítani számukra a felvételhez.

az eltelt idő számottevő eredményt hozott ezen a területen is. a jelenlegi tanévben több mint 24 ezer női hallgató tanul a felsőoktatási intézmények nappali tagozatain - a hallgatósnak kishiján 45 százaléka.

a szakemberek azonban joggal mutatnak rá a számszerűség pozitív eredményeivel még nem számoltunk fel minden multbetli, örökölt szemléletet. sokan nemcsak a pedagóguspályát féltik az „ elnökesedéstől, „ hanem az orvost, a közgazdaságit és a jogit is. kétségtelen, hogy az említett fakultásokon -, hazánkban csakugy mint világszerte - egyre több a női hallgató és arányuk hovatovább meghaladja, vagy már meg is haladta a férfihallgatókéét. a női diplomások arányának ez a „ megbillenése, „ azonban semmiképpen sem káros egyetlen szakmában sem. / ma már kevesen emlékeznek arra, hogy hajdanán „ óvó bácsik, „ léteztek, pedig tény, hogy ezt a pályát is férfiaktól „ örökölték, „ a nők/. általános az oktatáspolitikusok véleménye: nem sok sikerrel kecsegtető vállalkozás lenne visszajára fordítani a pedagóguspályára elnökesedésének jelenlegi világtendenciáját. az oktatás-nevelésügy elnökesedéséből adódó feladatokat nem adminisztratív eszközökkel kell megoldani, hanem fel kell készülnie a pedagógiának a megváltozott helyzetre.

bár az egyetemi-főiskolai felvételek során semmiféle megkülönböztetésnek nincs helye a két nem között, köztudott, hogy egyes karokra még ma is sokkal nehezebb nőknek bekerülniük, mint a férfi hallgatóknak. nem egy helyen előfordul, hogy a felvett női pályázók pontszámának átlaga jóval meghaladja a férfiakét, ami egyenes, közvetlen és mindmáig érthetetlen következménye a felvételi bizottságok által a nőkkel szemben támasztott túlzott „, igényességnek, „. /mti/

-5-

10

bb 7. tv-sorozat benyovszky móríc életéről

gg zs bh la

1970. december 18.

tizenhárom részes színes tv-filmsorozat készül benyovszky móríc kalandos életéről. a sorozatot a budapesti televízió és a pozsonyi televízió koprodukcióban készíti. a forgatókönyvet lendvai györgy és pavel sobota írja, a filmet 1971-ben forgatják és igor ciel /pozsony/ rendezzi. a koprodukciós megállapodást a napokban írták alá budapesten./mti/

..

bb 8. programozó matematikusokat képeznek szegeden

vid ká bh hgy

1970. december 18.

a következő ötéves tervben a jelenleginek többszörösére mintegy 400-ra emelkedik hazánkban az elektronikus számítógépek száma. ezek működtetéséhez, irányításához minél előbb megfelelő szakember-gárdát kell kiképezni. a negyedik ötéves terv számítógépprogramjának megvalósításában különleges szerep hárul a szegedi józsef attila tudományegyetemre, amely pillanatnyilag az egyetlen olyan intézmény hazánkban, ahol programozó matematikusokat képeznek. az intézményben a matematika-fizika szakra felvett hallgatókat 1956. óta oktatják a számítástechnikára. a legkiválóbbaknak ítélt fiatalokat két év után matematikára szakosították, akik tanulmányaik befejezése után tanári oklevelet kaptak, de képzettségük alapján már programtervező matematikusok voltak. az első években csak néhány fiatal részesült ebben a speciális képzésben. a 60-as évek második felében ezek a hallgatók nem tanári, hanem szakmatematikus képzést kaptak, s számuk is évről évre növekedett. 1969-ben 25, 1970-ben pedig már 50 hallgatót vettek fel szakmatematikus képzésre. a végzősök a mérnökökhöz hasonlóan diplomamunkát készítenek. ezek a diplomamunkák a különféle tudományágakban jelentkező gyakorlati problémák megoldására vonatkozó matematikai modellek.

a hallgatók képzéséhez az egyetem kibernetikai laboratóriumában lévő nagyteljesítményű számítógépet is felhasználták. a negyedik ötéves tervben előreláthatólag a jelenleginél korszerűbb körülmények közé kerül ez a laboratórium és várható, hogy újabb számítógépet is kapnak. növelni kívánják az e területen foglalkoztatott oktatói létszámot is. a negyedik ötéves tervben el kívánják érni, hogy a jelenleginél kétszereséig, évente 100 olyan matematikus kerüljön ki a szegedi egyetemről, aki felsőfokú számítástechnikai szakemberként, programozóként helyezkedhet el a gyakorlati élet különböző területén./mti/

..
- 6 -

8.10 bh

To 12⁵
10

bb 9. primórt termel a hagymaváros - elkészült makó első hévizes üvegháza

vid ká bh hgy

1970. december 18.

makó délalföld egyetlen városa, amely korai zöltség-lélekből nagyarányú behozatalra szorul. a hagymaváros primórellátási gondjain igyekeznek enyhíteni a helyi józsef attila tsz, amely 60 millió forintos beruházással nagyüzemi konyhakertészetet hoz létre. már elkészült a 2000 méter mélységű termáلكut, amelynek 90 fokos vize szolgáltatja a fűtési energiát, s tetejé alá került a város első kertészeti üvegháza. az 1300 négyzetméteres palántanevelőház hasznosítását megkezdték: vetik a saláta, az uborka, a paradicsom és a zöldpaprika magját. a szövetkezet koratavasszal már nagymennyiségű kertészeti árut szállít piacra. a több évre szóló beruházás keretében 10 000 négyzetméteren építenek magas üvegházakat és 50 000 négyzetméteren fóliasátrakat./mti/

..

bb 10. algyő jelene: egymillió tonna olaj, 160 millió köbméter földgáz

vid ká bh hgy

1970. december 18.

a hazánk legnagyobb szénhidrogén vagyont réjtő algyői medence feltárására, az olaj és gáztermelést elősegítő beruházásokra eddig kétmilliárd forintot fordítottak. ezzel megváltozott az egész táj arculata. furótornyok erdeje, tankállomások, tartályok, üzemcsarnokok, s egész olajfalu települt az egykori kukoricaföldekre. a 70 négyzetkilométernyi területen már több mint 300 olajkutató fúrta, s ezekből csak az idén 80-at fogtak termelésre. a kutak termését összegyűjtő tankállomások építése lényegében befejeződött. a 10 tankállomásról a víztől különválasztott olaj a központi gyűjtőállomásra kerül, ahonnan az olajat az új, százhalombattai távvezetékbe, a földgázt pedig az országos távvezeték hálózatba nyomatják. az olaj és a gáz helyi - a kutak, tankállomások, feldolgozó üzemek közötti - továbbítására 150 kilométeres csővezeték rendszer épült. a mező idej olajtermelése megközelelti az egymillió tonnát, földgázból pedig 160 millió köbmétert hoznak felszínre.
/folyt. köv./

v - 7 -

8.15 bh

To 12⁵

bb 10./algyő jelene: ... folyt./ bh

a kutakból az olajjal együtt feltörő ugynevezett kísérőgázok egy részét helyben dolgozzák fel, a befejezés előtt álló gézüzemben. a 280 millió forintos beruházással készülő üzem francia gyártmányu berendezései ez év végétől naponta egy millió köbméter gázt tisztítanak, hoznak felhasználásra kész állapotba. ennek a mennyiségnek a nagyobbik fele rövidesen a fővárosba, illetve az országos hálózatba kerül.

gyors ütemben épül az olaj és földgáztermelő berendezések karbantartására, javítására szolgáló üzemcsarnokok, műhelyek, amelyeket jövőre adnak át rendeltetésüknek. ugyanott már felépült a modern konyha, cukrászüzem és étterem a mintegy két és félezer olajmunkás ellátására./mti/

--

bb. 11. hazaérkezett moszkvából

pá/rj cz

1970. december 18.

csütörtökön, a késő esti órákban az ilku pál művelődésügyi miniszter által vezetett küldöttség, amely a magyar-szovjet kormányközi kulturális vegyesbizottság soros ülésén vett részt. a delegációt a keleti pályaudvaron dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese és f.j. tyitov, a szovjetunió magyarországi nagykövete fogadta. /mti/

--

vukbá066 tovább tart a köd-késnek a vonatok és az autóbuszok - a ferihegyi-repülőtér nem fogad

t/fe/rj cz

1970. december 18.

hazánk területére sűrű, áthatolhatatlan köd ereszkedett csütörtökről péntekre virradóra, amely a reggeli órákban sem szűnt meg, s így meglehetősen nehézségeket okozott a közuti és légiforgalomban.

/folyt.köv./

9.50 rj

- 8 -

To 12⁵

bb. 12. / tovább tart... 1. folyt./rj

a máv tájékoztatása szerint: a pusztaszabolcs, komárom, hatvan, szolnok és szob irányából közlekedő vonatok 30 perc vagy még ennél is nagyobb késéssel futottak be a budapesti pályaudvarokra.

az engels-téri mávaut pályaudvaron kapott értesülés szerint a budapestről induló autóbuszok menetrendszerűen indultak az ország különböző pontjaira, azonban a fővárosba érkező járatok félórás késéssel futottak be. a hegyvidékekről, így nagybátony, ózd, szolnok térségéből ennél sokkal többet késtek a buszok a reggeli sűrű köd miatt.

√Tovább

a köztisztasági hivatal mindent elkövetett, hogy a kedvezőtlen idő ellenére is biztosítsa a dolgozók zavartalan szállítását a városi közlekedési eszközökön. a homokszórógépek már az éjszakai órákban szórták a homokot a 61, 62, 22, és 21-es hegyi autóbuszjáratok vonalán. a város más negyedeiben bár némileg letasult a forgalom, de fannakadás nem volt.

ennél jóval több nehézséget okozott a köd a ferihegyi repülőtéren. elmondották: az interflug éjszakai járatát nem tudták elindítani, s a reggeli gépek közül nem szállt fel a berlinbe, zürichbe és bécsbe tartó járat sem. a reggeli légviszonyokból ítélve előreláthatólag a ferihegyi-repülőtér délig nem fogad és nem indít utnak repülőgépeket.

a meteorológiai intézet ügyeletén kapott értesülés szerint a párák, ködös idő tovább tart, az ország tulnyomó részében nem száll fel a köd, s ezeken a helyeken a hőmérséklet plusz 5 fok marad. néhol felszakadozik a felhőzet s ott a hőmérséklet eléri a nulla fokot. /mti/

--

b. 13 halálos üzemi baleset

t/fe/rj cz

1970. december 18.

történt a dorogi szénbányában. a bánya 104-es szintjén a kisvasuton közlekedő két csille felborult és súlyosan megsebesítette józsa jános 50 éves vajúrt. a szerencsétlen ember a kórházba szállítás után meghalt. a baleset okának és a felelősség megállapítására a rendőrség a műszaki szakemberek bevonásával vizsgálatot indított. /miti/

--

10.13 rj

- 9 -

To 12⁵

bb. 14. közlekedési balesetek

t/fe/rj hi cz

1970. december 18.

fertőszentmiklóson a megengedettnél nagyobb sebességgel figyelmetlenül vezette motorkerékpárját tóth lászló, 26 éves lakatos és elütötte kara sándorné 71 éves háztartásbelit, aki sérüléseibe a kórházba szállítás után belehalt. a rendőrség tóth lászlót őrizetbe vette.

x x x

nyirbogdány községben a helyi rákóczi-termelőszövetkezet liszteszakkokkal megrakott lovaskocsija az árokba borult, a rakomány tezején utazó németh istván 26 éves tsz-tag a helyszínen meghalt.

x x x

budapesten, a xx. kerületben a haraszti u. 8. számú ház előtt ittasan, a megengedettnél nagyobb sebességgel, figyelmetlenül vezette személygépkocsiját stöckl istván 22 éves esztergályos és járművével elütötte csóka istván 45 éves segédmunkást, aki a helyszínen meghalt. stöckl istván és utasa, erdős andrás 33 éves autószerelő a baleset színhelyéről segítségnyújtás nélkül elrobogott. a rendőrség azonban rövid időn belül elfogta és őrizetbe vette a lelkiismeretlen vezetőt és utasát. /mti/

svm át. segített a kék fény - a lakosság segítségével elfogták osváth józsefet

t/fe/rj cz

1970. december 18.

csütörtök este a tv kék fény adásában a rendőrség a lakosság segítségét kérte osváth józsef 46 éves lakás és foglalkozás nélküli, többszörösen büntetett előéletű, betörés miatt országosan körözött bűnöző elfogásához.

a tv sugározta műsor után - az éjszakai órákban - a kővágó-őrsi béke termelőszövetkezet területén a rendőrség a - a lakosság segítségével - elfogta a veszélyes bűnözőt és őrizetbe vette. ügyében a vizsgálat folyamatban van. /mti/

10.30 rj

- 10 -

To 125

bb. 16. újabb 10 nagyközség borsodban

vid/ká/rj cz

1970. december 18.

a borsod megyei tanács az év elején hozott határozatot a nagyközségek szervezéséről. a határozat nyomán az idén eddig 11 nagyközség, közte matyóföld, „fővárosa”, „mezőkönyvesd és az egykori abauj megye székhelye, szikszó nyerte el ezt a jogkört. mint a megyei tanács megállapította, további 10 községnél jöttek létre a feltételek a közigazgatás átszervezésére, s ennek megfelelően 7 ipari és 3 mezőgazdasági településen alakulnak meg még az idén a nagyközségi tanácsok.

pénteken tartotta alakuló ülését a mucsony nagyközségi tanács. a szuhakállóval közös igazgatás alatt levő település a bányászat egyik központja. a csaknem 5000 lakosú község területén működik a mákvölgyi valamint a szuhavölgyi bányauzem.

az elkövetkező napokban alakul meg a nagyközségi tanács többek között borsodnádason és rudabányán, ahol az ország egyetlen vasércbányája működik. /mti/

--

bb. 17. automatikus sertéshizlalás

vid/rj ká cz

1970. december 18.

az ország egyik legnagyobb sertéstelepét adták át rendeltetésének pénteken a füzesabonyi állami gazdaságban. a gépesített nagyüzem 68 millió forintos költséggel épült és évente 13,600 sertés hizlalását teszi lehetővé. 12 hizóépület, nyolc fiaztató, négy vemheskoca szállás, és két süldőszállás épült a telepen. a takarmányellátást automatikus vezérlőberendezéssel irányítják. számítások szerint egy kilogram sertéshús előállításához 3,6 kilogram takarmányt használnak fel. /mti/

--

10.48 rj

To 125

- 11 -

bb 18. feszt gyula 54 napja a szamosközben

vid ká bh -cz

1970. december 18.

a népszabadság egyik augusztusi számában jelent meg a néhány soros hír: „feszt gyula nagykanizsa, csányi lászló utca 8 szám alatti lakos, vízvezetékszerelő felajánlja, hogy 20 napot ingyen dolgozik az árvizkárosultak javára. kéri, hogy aki munkájára igényt tart, értesítse.„ ezt követően egymás után érkeztek a meghívások lakására. segítségét kérték kőmörőről, nábrádról, fehérgyarmatról, kisorból és máshonnan.

feszt gyula 61 éves vízvezeték szerelő, a nagykanizsai pályafenntartási főnökség többszörös „kiváló dolgozó,„-ja szerszámaival együtt szeptemberben megérkezett a szamosközbe. hazulról úgy indult el, hogy 20 napot tölt a szamosközben, de végül is 54 napig volt távol a családjától. ez idő alatt a lehetőségekhez képest igyekezett eleget tenni a meghívásoknak. összesen 28 családnál dolgozott, s munkájáért a köszöneteknél sok kedves ajándékot kapott. ezek között a himzett kendőtől a faragványokig minden található.

feszt gyula azzal bucsuzott el, hogy tavasszal még visszatér a szamosközbe és segít néhány család otthonába beszerelni a vízvezetékét./mti/

--

vbb 19. kivágták a parlamenti karácsonyfát

vid ká bh -cz

1970. december 18.

a borsodi erdő- és fafeldolgozó állami gazdaság a háromhuta melletti fenyveserdejében pénteken kivágták a parlamentben felállítandó karácsonyfát. a zempléni erdőség festői szépségű „ösfenyveséből,„ választották ki a 15 méter magas sudártörzsű fenyőt.

a fakitermelő brigád először gondosan a törzshöz kötözte a karvastagságú, 3 méterre is kinyúló ágakat, majd motoros-fűrészsel vágták át a 20 centiméter átmérőjű törzset. a fenyő-óriást csigák segítségével eresztették a földre. előzetesen túlevlű ágakból vastag „fenyőpaplant,„ készítettek alá, hogy ne sérüljön meg.

/folyt. köv./

11.05 bh

Tb 122

- 12 -

bb 19. /kivágták... folyt./ bh

a parlamenti karácsonyfát az erdőgazdság dolgozói a hegyi ösvényeken különleges járművel továbbították olaszliszkára, ahol a budapesti 22. aköv kisz-brigádja vette át. Ők szállítják majd ugyancsak különleges járművel szombaton budapestre./mti/

--

bb 21. a Lottó nyerőszámai

fk bh -cz

1970. december 18.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság tájékoztatása szerint a budapest, 1v. kerület, láng gépgyár művelődési házában megtartott lottósorsoláson az 51. jétékhéten a következő számokat húzták ki:

11, 23, 37, 39, 64.

/mti/

--

bb 20. véget ért a „népek barátsága,„ téliegyetem harkányban

vid ká bh -cz

1970. december 18.

harkányban pénteken bezárta kapuit a „népek barátsága,„ téli egyetem. Európában ez az egyetlen nemzetközi téli egyetem, amelyet most másodizben rendezett meg a tit baranya megyei szervezete. az ismeretgyarapítást és kellemes pihenést nyújtó találkozáson hét országból mintegy száz vendég vett részt. a két hetes program során a tit-egyetem hallgatói - előadások, bemutatók és kirándulások révén - megismerkedtek hazánk gazdasági, társadalmi és kulturális helyzetével, a szocialista építés negyedszázadának eredményeivel. megtekintették baranya és pécs természeti szépségeit, történelmi nevezetességeit, kulturális értékeit, s természetesen naponta élvezték harkány 62 fokos gyógyhatású melegvizét. a téli egyetem hallgatói pénteken és szombaton a főváros nevezetességeivel ismerkednek /mti/

--

- 13 -

11.15 bh

Tb 125

bb 22. aranykoszorus diplomás kórus a dunaujvárosi énekkar

vid ká bh -cz

1970. december 18.

csütörtökön este, a dunaujvárosi zenei napok záró eseményeként szakmai zsüri előtt minősítő hangversenyt adott a városi központi énekkar. Bartók, Kodály, Bárdos és Szokolay műveket adtak elő. Turcsányi Emil a zeneművészeti főiskola tanárképző tagozatának igazgatója, a zsüri elnöke kihirdette, hogy a kórus szép előadásával kifejeztem a népművelési intézet aranykoszorus diplomáját. az ötven tagú dunaujvárosi központi énekkart Székely István, a dunaujvárosi zeneiskola igazgatója, Karnagy Zsuzsanna vezeti. /mti/

--

bb 23. hetvenöt éves zalaegerszeg első középiskolája

vid ká bh -cz

1970. december 18.

pénteken és szombaton ünnepségsorozaton emlékeznek meg zalaegerszeg első középiskolája, a Zrínyi Miklós Gimnázium és Szakközépiskola 75 éves fennállásáról. az 1896-ban megnyitott gimnázium fennállása alatt 3468 érettségizett fiatalat bocsátott útjára.

a pénteken kezdődött jubileumi ünnepségen Koplár Lajos, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese méltatta a 75 éves gimnázium oktató-nevelő munkáját, majd kitüntetésekkel adta át a kiemelkedő munkát végző nevelőknek. az ünnepség alkalmából a gimnázium fejlődését, valamint oktató munkáját kiállításban mutatják be. /mti/

--

bb 24. megkezdődtek a huszonhatodik szegedi ipari vásár előkészületei

vid ká bh -cz

1970/ december 18.

a hagyományos szegedi ipari vásár rendező bizottsága pénteken a szegedi újságíró klubban tájékoztatta a sajtó képviselőit arról, hogy megkezdődtek az 1971. július 16-tól 22-ig tartó huszonhatodik szegedi ipari vásár előkészületei. bejelentették, hogy jövőre - az eddigi középületek helyett - külön erre a célra épülő csarnokokban állíthatják ki termékeiket a vállalatok. a csarnokokat a tervek szerint a Marx téren építik majd fel, s ehhez máris számos budapesti és vidéki nagyvállalat ajánlotta fel anyagi támogatását. /mti/

--

- 14 -

11.25 bh

To 125

bb 25. korszerű munkásszálló épült kiskörén

vid/ká/rj cz

1970. december 18.

kiskörén a második tiszai vízlépcső lakótelepén felépült az ország egyik legszebb munkásszállója. az ötszintes, 120 személyes modern épületben kényelmes elhelyezést biztosítanak az építőknek. a négyágas izlésesen berendezett szobákba pénteken költöztek be az első lakók. /mti/

--

bb 26. elbúcsúztatták penyigé ujjáépítőit

vid/ká/rj cz

1970. december 18.

az árvíz kárt szenvedett penyigén pénteken ünnepi tanácsülésen búcsúztatták el a községet ujjáépítő vállalatok dolgozóit. a tanács és a község lakossága nevében Harkai Frigyes vb-elnök mondott köszönetet a felbecsülhetetlen segítségért. az elismerő szavakra Novodonszky György, a Heves megyei állami építőipari vállalat építésvezetője válaszolt.

penyigén a Heves megyei állami építőipari vállalat, a Salgótarjáni Építő- és Tervező KtSz, és több kisiparos a hozzá csatolt községben, Kőmörön a Szatmárcsekei KtSz dolgozott az ujjáépítésen. Kőmörön 54, Penyigén 141 lakást építettek újjá. a kivitelezők a helyi lakosság közreműködésével, a Tivadari önkéntes ifjusági építőtábor diákjainak segítségével az előírtnál lényegesen magasabb készütségi fokkal adták át a lakásokat, jóval a vállalt határidő előtt. /mti/

--

bb 27. csehszlovák műszaki hetet rendeznek januárban Magyarországon

mné/rj 1e cz

1970. december 18.

Január 18. és 22. között Budapesten - a Technika házában - és Győrött, Miskolcon, Salgótarjánban, Szegeden, Székesfehérvárott, valamint Szombathelyen rendezik meg a második csehszlovák műszaki hetet.

amint pénteken délelőtt a csehszlovák nagykövetség kereskedelmi osztályának sajtótájékoztatóján közölték, ezt az előadás-sorozatot egyfelől a csehszlovák kereskedelmi kamara, másfelől a magyar kereskedelmi kamara, valamint a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége rendezi, a csehszlovák tudományos műszaki egyesület és a csehszlovák tudományos műszaki, beruházási és fejlesztési szövetségi bizottság támogatásával.

/folyt.köv./

11.25 rj

To 1210

- 15 -

bb. 27. / csehszlovák... 1. folyt./rj

a műszaki hét védnökségét a gazdasági- és műszaki-tudományos együttműködési vegyes bizottság, személy szerint dr. ajtai miklós a minisztertanács elnökhelyettese, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke és m. hruszkovic, a csehszlovák kommunista párt központi bizottságának titkára vállalta.

a műszaki héten 19 előadást tartanak csehszlovák ipari vállalatok és kutató intézetek kiváló szakemberei, a téma szerint illetékes magyar tudományos egyesületek patronálásával. az előadásokat filmek, diaprojektívok bemutatása kíséri, január 19-én pedig budapesten egésznapos műszaki filmpartot tartanak, ugyancsak a technika házában. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 13. számú hírünket : / halálos.../

visszavonjuk. ;csütörtökön kiadtuk!/
/mti/

--

bb 28. újtipusu segélyhajót avattak baján

vid ká bh -cz

1970. december 18.

a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat bajai hajó-építő üzemében újtipusu, úgynevezett aggregát hajót építettek. a hajót pénteken délelőtt avatta fel honfi lászló, a vállalat igazgatója. az aggregát-hajó a bajbajutott elevátorokat, kotrógépeket látja majd el energiával, amíg a hibákat kijavítják vagy a szükséges karbantartást elvégzik. ilyen esetekben eddig jelentős termelés kiesést okozott az energiahiány. az új hajó 29 méter hosszú és 5,5 méter széles. kezelése mindössze három személyt igényel. üzemeltetéskor a segítségére szoruló uszó- munkagép mellé vontatják és a hajó kábelén át adja az energiát. ha mint energiapótlóra nincs rá szükség, zagyátemelő állomásként is működtethető, vagyis alkalmas a folyó medréből csővezetéken eltávolításra kerülő üledék és hordalék továbbítására is. /mti/

--

- 16 -

12.00 bh

Tó 12.15

bb 32. elutazott hazánkból francesco de martino

t jf/pá 1e kcs -cz

1970. december 18.

a kormány meghívására hazánkban hivatalos látogatást tett francesco de martino, az olasz köztársaság minisztereelnökhelyettese pénteken elutazott budapestre. a vendéget a ferihegyi repülőtéren marjai józsef külügyminiszterhelyettes, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes és ludovico barattieri di san pietro, olaszország budapesti nagykövete köszöntötte. francesco de martinóval együtt utazott vissza róma dr. bényi józsef, hazánk római nagykövete. /mti/

--

bb 29. tűzeralakulat kitüntetése

vid/ká kcs -cz

1970. december 18.

Ünnepséget rendeztek szombaton az egyik vidéki tűzeralakulatnál abból az alkalomból, hogy a politikai és szakmai képzésben elért példás eredményért elnyerte a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottságának vörös vándorzászlaját. az eseményen részt vett évin sándor ezredes, petőházi szilveszter, a kisz baranya megyei bizottságának első titkára, a társ fegyveres testületek több képviselője. a vándorzászlót illisz lászló, a kisz kb titkára adta át a kitüntetett egység kisz bizottságának.

az ünnepség keretében avatták fel az egység új kisz klubját, majd a néphadsereg művészegyüttese adott műsort a kitüntetett alakulat katonáinak. /mti/

--

bb 30. eltemették dr. herke sándor szegedi kossuth-dijas tudóst

vid/ká kcs -cz

1970. december 18.

a 89 éves korában elhunyt dr. herke sándor szegedi kossuth-dijas tudóst, a mezőgazdasági tudományok doktorát, nyugalmazott egyetemi tanárt nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra pénteken a szegedi belvárosi temetőben. a kiváló kutató a magyarországi szikesek javításában és termővé tételében elévülhetetlen érdemeket szerzett. hat évtizedes munkássága alatt több könyv és 170 tudományos dolgozata jelent meg hazánkban és külföldön. érdemei elismeréséül kossuth-dijjal és a munka vörös zászló érdemrenddel tüntették ki. a mezőgazdasági szakemberek úgy ismerték, mint a szegedi „talajjavítási iskola” megalapítóját. nyugdíjba vonulása után is még hosszú időn át mint szaktanácsadó dolgozott a szegedi kutató intézetben. /mti/

13.00/kcs

-17-

hr 13.50

bb 31. jóváhagyták pest megye településhálózat-fejlesztési irányelveit

vid gö ká bh -cz

1970. december 18.

a városépítési tudományos tervező intézet elkészítette pest megye településhálózat-fejlesztési irányelveit. a programot pénteken tárgyalta meg pest megye tanácsa. a 6394 négyzetkilométer területű megye az ország legnépesebb közigazgatási egysége: 278 000-an lakják. a lakosság elsősorban a főváros vonzó határára - várhatóan tovább növekszik. s 1985-re eléri az egymilliót, az ezredfordulóra pedig már 1,1 millió lakossal számolnak. a tervezők négy övezetre osztották a megyét, amelyek közül legfontosabbnak a fővárost övező agglomerációs gyűrű fejlesztését jelölték meg. a 45 községet magában foglaló övezetellátását budapest fejlesztésével összehangolt tervek alapján kívánják megoldani. a többi övezetben pedig központok kialakítását javasolják. a terv szerint vác, gödöllő, monor, dabas, ráckeve, cegléd, nagykörös és nagykáta mint centrum gondoskodik a vonzáskörzetük mindenirányú ellátásáról.

az irányelvek részletesen szólnak a fejlesztés tényezőiről és eszközeiről. mivel várhatóan tovább növekszik az ipari kerésők száma, a ceglédi, dabasi, nagykáta és részben a volt szobi járásokban újabb üzemek telepítését tartják szükségesnek. a mezőgazdaság fejlesztési célkitűzéseit elsősorban a megye és a főváros lakossága ellátásának további javítása határozza meg. a legtöbb tennivaló az állattenyésztés területén lesz: az állatsűrűséget száz holdanként 30 számos állatra kívánják emelni. a gyümölcsösterület nagysága nem változik, itt elsősorban a nagyüzemi termelést elősegítő rekonstrukciók végrehajtása szükséges. a következő években épülő lakások túlnyomó többségét ugyancsak a településközpontokban kialakuló többszintes lakótelepekre javasolják.

a megye tanácsa jóváhagyta a településhálózat fejlesztési irányelveket./mti/

--

b

- 18 -

11 14⁵
mu

bb 34. időjárásjelentés

kcs -cz

1970. december 18.

a meteorológiai intézet jelenti december 18-án, pénteken 13 órakor:

párás, ködös idő

a brit-szigeteken keresztül, élénk széllel enyhe, nedves levegő áramlik észak-európa felé. hatására ott erősen felhős, szeles, - sokfelé esős az idő és a hőmérséklet általában 4-6 fokkal magasabb az évszaknak megfelelő értéknél. európa többi részein párás, sokfelé napközben is ködös az idő és csak szóróványosan fordul elő kisebb havazás. a szovjetunió ural előtti térségében kemény hideg van. helyenként napközben sem mérnek minusz 15, minusz 20 foknál magasabb hőmérsékletet. a kárpát medence időjárásában szombat estig lényeges változás nem várható.

házánkban csütörtökön borult, pácás, egyes helyeken napközben is ködös idő volt. néhány helyen volt ködcsitálás, kisebb havazás, de a lehullott csapadék mennyisége nem számottevő, a hőmérséklet napközben sem emelkedett minusz 1, plusz 4 foknál magasabbra. ma hajnalban az ország területén 0, és minusz 7 fok közötti hőmérsékleteket mértek. reggel 7 órakor galyatetőn 5, kékestetőn 3 cm vastagságú hóréteget mértek. délelőtt országszerte változóan felhős, helyenként ködös idő volt, néhány helyen esett a hó. a hőmérséklet 11 órakor minusz 2 és plusz 1 fok között volt.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke minusz 1,8 fok volt, a sokévi átlagnál 2,7 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 mm, alig változik.

várható időjárás szombat estig:

változóan felhős, párás, helyenként napközben is ködös idő néhány helyen kisebb havazás. éjszaka gyenge, napközben mérsékelt észak-nyugati szél. várhatóan legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 1, minusz 6, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 0 fok körül.

a duna vizállása budapesten 251 cm. /mti/

13.08/kcs

--
-19-

11 14⁵
mu

bb 33. bencsik istván beszéde

fe/ bh -cz

1970. december 18.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk bencsik istvánnak, a hazafias népfront országos tanácsa főtitkárának a dnff megalakulása 10. évfordulója alkalmából az uvatervben megrendezésre kerülő nagygyűlésen elhangzó beszédét. a keretet később adjuk, a beszéd feloldásáig embargós!

x x x

bencsik istván felidézte azokat a körülményeket és okokat, amelyek szükségessé tették, hogy dél-vietnam népe létrehozza a szabadságküzdő nagy politikai és katonai szervezetét, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási frontot. utalt arra, hogy míg a genfi megegyezés után az ország északi részében a vietnami demokratikus köztársaságban folytatódott a népi demokratikus fejlődés, délen az amerikaiak hatalomra segítettek ngo dinh diem nevű, 1951 óta new jerseyben készenlétben tartott ügynököket, s a nyers erőszakra épülő, a faszizmusra emlékeztető rendszert teremtettek. a vietnami demokratikus köztársaság léte, fejlődése, eredményei láttán a dél-vietnami munkások, parasztok és értelmiségiek egyre inkább meggyőződhetnek arról, hogy mire képes egy nép, ha lerázza a külföldi uralom és annak hazai cinkosai igáját. azt is világosan látták, hogy az amerikaiak az erőszakkal létrehozott déli államot hidfő-állásul használják fel észak ellen azzal a céllal, hogy az ország egész területén megsemmisítsék a nemzeti felszabadító harc összes addigi eredményét. e körülmények játszótak közre abban, hogy 1960. december 20-án megalakult a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front, s az eltelt 10 év alatt kifejtett tevékenységének jelentősége nemcsak a vietnami szabadságharc, hanem korunk egész nemzetközi antiimperialista küzdelme szempontjából hatalmas jelentőségű - hangsúlyozta a szónok, majd hozzáfűzte: az egész haladó emberiség csodálattal adózik annak a hősiességnek és szívósságnak, amelyet a dnff harcosai az évtizedes szabadságküzdő harcban tanúsítottak.

L-en
bencsik istván beszéde további részében azzal foglalkozott, hogy a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány megalakítása új fejezetet jelentett dél-vietnam nemzeti felszabadító harcában. ez a kormány képviseli mindazokat az erőket, amelyeket a küzdelem a dnff egyesít. programja sem más, mint a dnff már korábban párizsban előterjesztett 10 pontos béketerve, amely két elven alapszik: meg nem alkuvás a külföldi agresszióval szemben, s a töretlen ragaszkodás vietnam nemzeti szuverenitásához. /folyt.köv./

13.10 bh

- 20 -

13.10
Am

bb 33. /bencsik beszéde... 1. folyt./ bh

a magyar társadalom teljes szolidaritást vállal a difk javaslatával, hiszen a magyar közvélemény előtt teljesen nyilvánvaló, hogy nixon elnök nagy propagandával beharangozott indoknai tüzszüneti indítványa nem más, mint kíséret az agresszió eredményeinek állandósítására. ez pedig súlyosan sértené az indoknai népek jogait és ezért elfogadhatatlan.

a nemzetközi békét ismét súlyos veszélyek fenyegetik az egyesült államok vietnami agressziójának kiterjesztése miatt - mutatott rána szónok. a magyar közvélemény is felháborodottan tiltakozott az egyesült államok súlyos, az egész világ-békét veszélyeztető provokációi miatt. ezért fogadta helyesléssel a vietnami demokratikus köztársaság pártjának, kormányának és néphadseregének a vietnami nép harckésztsége fokozására figyelmeztető felhívásait. egyértelmű tények bizonyítják, hogy a nixon kormány a bombázások felújításával és megújuló agresszív fenyegetéseivel tulajdonképpen arra az utra lépett, amelyet a johnson féle adminisztráció már végigjárt - egészen a bukásig.

- népünk - hangsúlyozta bencsik istván - ugyanúgy mint az egész szocialista tábor, kezdettől fogva támogatta és támogatja a vietnami népek a függetlenségéért és a társadalmi felszabadításáért folytatott jogos harcát. tud azon a segítségen, amit kormányunk nyújt a harcoló dél-vietnami népek, társadalmi szervezeteink, köztük a kisz, a szot, a hazafias népfront országos tanácsa és az országos béketanács nagyszabású szolidaritási akciókat kezdeményezett, gyűjtéseket rendezett, amelyek eredményeként már 6 tábort kórházat juttattunk el dél-vietnamba, továbbá gyógyszereket, rádió-adó berendezéseket, mentőautókat, csónakokat, kerékpárokat és más felszerelési tárgyakat, ruhákneműt, vért és vérplazmát küldtünk a dél-vietnami népek. a társadalmi és tömegszervezetek gyűjtéséből most indítottunk el egy újabb küldeményt 200 000 méter ruhaanyag és nagymennyiségű gyógyszer formájában. örülünk annak, hogy egyetemeinket és iskoláinkat sok-sok dél-vietnami fiatal előtt nyithattuk meg, s hogy a legkülönbözőbb tudományágokban dél-vietnami aspiránsok képzésében is résztvehetünk, az egészségügyi minisztérium, valamint az országos béketanács vendégeiként gyógykezelés céljából számos dél-vietnami hazafit üdvözölhetünk nálunk. e segítségre úgy tekintünk, mint legszentebb internacionalista kötelességünkre.

bencsik istván beszéde végén az egész magyar nép további szolidaritásáról és támogatásáról biztosította a hősiesen harcoló dél-vietnami népet, s kijelentette mint a múltban, a jövőben is megadunk minden szükséges segítséget a nép igazságos küzdelméhez. /mti/

13.15 bh

- 21 -

13.15
Am

bb. 35. a budapesti finomvegyszer szövetkezet sajtótájékoztatója

t/ot/rj ie cz

1970. december 18.

ez évben mintegy 40 millió forintnyi termelési értéket állít elő, s 1975-re 80 százalékkal kívánja ezt növelni a finomvegyszer szövetkezet, amelynek vezetői pénteken a rátkai márton klubban eredményeikről és terveikről tájékoztatták a sajtó képviselőit. a következő öt év alatt felépítik új központi üzemü-

ket összevonják, áttelepítik a jelenleg még budapest több pontján dolgozó üzemrészeket. jövőre önálló bemutatótermet és technikai tanácsadó szolgálatot létesítenek. az eddigi és a további fejlesztés célja egyrészt a választék növelése, másrészt az áraknak a világgpiaci árszínvonal alá szorítása. /mti/

bb. 36. száz éves a somogyi munkásmozgalom - emlékülés kaposvárott

vid/ká/rj cz

1970. december 18.

abból az alkalomból, hogy száz éves a somogy megyei munkásmozgalom pénteken emlékülést rendezett kaposvárott a mszmp somogy megyei bizottságának oktatási igazgatósága, amelyen a megye politikai, társadalmi életének több vezető képviselője, valamint történészek, tudományos kutatók vettek részt.

biró gyula a megyei pártbizottság titkára megnyitó beszédében emlékeztetett: száz éve annak, hogy somogy mesterei által kizsákmányolt iparos legényei szervezeten bekapcsolódtak a proletárium osztályharcába. pest és más városok munkásaihoz hasonlóan ők is megalakították az első szocialista munkásszervezetet, a kaposvári általános munkásegyletet. ez a szervezet kezdte meg a harcot száz évvel ezelőtt a somogyi munkások politikai jogaiért, gazdasági, szociális, kulturális körülményeik javításáért. a kaposvári általános munkásegylet sugallatára 1873-ban lezajlik az első somogyi munkás-sztrájk., a kaposvári szabólegények részvételével.

a megnyitó előadást korreferátumok követték a termelőerők, - tulajdon - és osztályviszonyok fejlődéséről, a munkásmozgalom kialakulásáról, az agrárszocialista mozgalmakról. /mti/

13.35 rj

-22-

NA 1445

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 32-es számú hírünket /elutazott hazánkban.../ visszavonjuk és helyette a következőket adjuk:

bb 32. elutazott hazánkból francesco de martino

t fj/mné szb -cz

1970. december 18.

a kormány meghívására hazánkban hivatalos látogatást tett francesco de martino, az olasz köztársaság miniszterelnök-helyettese pénteken elutazott budapestre. a vendéget timár mátyás, a kormány elnökhelyettese, marjai józsef külügyminiszter-helyettes, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszter-helyettes, dr. bényi józsef hazánk római nagykövete és ludovico barattieri di san pietro, olaszország budapesti nagykövete bucsúztatta. /mti/

bb 37. a kubai államminiszter látogatása a központi fizikai kutató intézetben

t sz/pá szb'ie

1970. december 18.

carlos rafael rodriguez államminiszter, a kubai kommunista párt központi bizottsága titkárságának tagja és kísérete pénteken délelőtt felkereste a központi fizikai kutató intézetet. a látogatásra elkísérte tétényi pál, a magyar tudományos akadémia főtítkárhelyettese és kádas istván nagykövet, a külügyminisztérium főosztályvezetője. ott volt floreal chomon mediavilla, a kubai köztársaság budapesti nagykövete. a vendégeket pál lénárd igazgató és doleschall sándor, az intézet pártbizottságának titkára fogadta. pál lénárd bemutatta az intézet vezető munkatársait, beszámolt a kfki tevékenységéről, majd a vendégek megtekintették az atomreaktort, a mérő-alközpontot, a gyorsítót és az elektronikus számítógépeket. /mti/

-23-

NA 1445

bb 38. iskolát nevezték el váci mihály költőről

t fe/mné szb -cz

1970. december 18.

bensőséges ünnepség színhelye volt pénteken a xi. kerületi, bikszádi utca 11-15. szám alatt levő általános iskola, amelyet egy évvel ezelőtt vettek birtokukba a kis diákok. a korszerű, 16 tantermes oktatási intézmény váci mihálynak, a nemrégien elhunyt kiváló költőnek nevét vette fel. az ünnepségen simon istván költő emlékezett meg váci mihályról, akit szoros kapcsolatok fűztek az iskola növendékeihez.

az avató ünnepség keretében adta át az iskolát patronáló, csőszerű vállalat képviselője a csapatzászlót, s ugyanakkor leplezték le az intézmény előcsarnokában a váci mihály nevét viselő márványtáblát. /mti/

--

ább 40. öt év alatt 2,2 milliárd forintot költenek termelésük fejlesztésére a győr-sopron megyei közös gazdaságok

vid-kz szb -cz

1970. december 18.

a következő öt évben 2,2 milliárd forintot költenek termelésük fejlesztésére a győr-sopron megyei közös gazdaságok - jelentették be a megye mezőgazdasági szakembereinek pénteken győrről megtartott kerekasztal-konferenciáján. a hatalmas összegből többek között mintegy 25 000 szarvasmarha és 70 000 sertés elhelyezésére építenek korszerű istállót. gépeket együttesen 700 millió forint értékben vásárolnak, s ennek eredményeként a megyében 58-60 holdra csökken az egy traktoregységre jutó szántóterület. e terv megvalósítását a gazdaságok az elmúlt időszakban - a harmadik ötéves terv határidő előtti teljesítésével, illetve túlteljesítésével - kitűnően megalapozták. a megfelelő előzmények és az új beruházások együttesen szavatolják, hogy a megyében, a negyedik ötéves terv előirányzataival összhangban, a növénytermesztés hozama 17-20 százalékkal, az állattenyésztés pedig 20-22 százalékkal növekedjék 1975-ig. ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy az országnak ezen a vidékén 1975 végén a jelenlegi 104 000 helyett 115 000 szarvasmarha áll majd a közös istállóknak, a sertésállomány pedig ötvenezerrel lesz nagyobb a jelenleginél. a kenyérgabona átlaghozama eléri a 18,5-20 mázsát, a kukoricáé pedig a 25 mázsát. /mti/

--

14.25/szb

-24-

NA 1500

bb 39. kirakatrendezők versenye

i jf/fk szb 1e

1970. decemoer 18.

a magyar dohányipar termékeinek bemutatására budapesten nagyszabású kirakat-versenyt rendeztek. a csemege és a közért vállalatok, valamint a fővárosi dohányboltok 60 üzletének kirakatrendezői mérték össze tudásukat. a verseny eredményét most hirdették ki; az első két díjat összevonva a csemege nagyáruház és a ix. kerületi közért vállalat kirakatrendezőinek ítelték oda. /mti/

--

bb 41. elhunyt szabonay ede,

szb -cz

1970. december 18.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetés tulajdonosa. temetése 22-én kedden 15 órakor lesz ujbudán a meyeri uti temetőben.

mszmp xiii. kerületi bizottsága,
magyar hajó és darugár párt-
bizottsága.

/mti/

--

bb 43. az országos béketanács elnöksége

fk szb -cz

1970. december 18.

hoang-luong-nak, a vietnami demokratikus köztársaság budapestről távozó nagykövetének a népek közötti barátság fejlesztése terén kifejtett munkásságáért a magyar békemozgalom kitüntető jelvényét adományozta. /mti/

--

-25-

NA 1500

bb 42. francesco de martino miniszterelnökhelyettes sajtó-
tájékoztatója

t slö/gk szb ie

1970. december 18.

francesco de martino, az olasz köztársaság miniszterelnök-
helyettese elutazása előtt, pénteken délelőtt a duna interconti-
nentumban tájékoztatta az újságírókat magyarországi tárgyalásai-
nak tapasztalatairól, eredményeiről. a sajtóértékeztetésen részt
vett dr. bényi józsef, hazánk római és l. barattieri di san pietro,
az olasz köztársaság budapesti nagykövete is.

az olasz miniszterelnökhelyettes elmondotta, hogy igen
hasznos eszmecsere folytattak kádár jánossal, fock jenővel,
timár mátyással, péter jánossal a két ország kapcsolatait érintő
kérdésekről. - e beszélgetéseken megállapíthattuk - mondotta -,
hogy a két ország kapcsolatai jók, az együttműködés mind a gazda-
sági, mind a kulturális területeken fejlődik. érdeklődéssel hall-
gattuk a magyarországi gazdasági fejlődéséről, s különösen a gazda-
sági reform kibontakozásáról, annak eredményeiről kapott tájékoz-
tatásokat. úgy vélem, hogy még nem használtunk ki minden lehetősé-
get országaink gazdasági kapcsolatainak fejlesztésében.

a tárgyalásokon szó volt arról, hogy olasz cégek bekapcsolód-
nak a magyarországi autópálya-építési programba, továbbá arról,
hogy a megépítendő szovjet-olasz gázvezeték magyarországon halad-
jon át. ezek megvalósítását az olasz kormány támogatja, magyar
partnereink újabb javaslatokat tettek a gazdasági együttműködés
fokozására. mindenekelőtt dél-olaszország iparosításával kapcso-
latban merült fel a kooperáció lehetősége. e kérdés megvitatásá-
ra magyar delegáció utazik majd olaszországba, s úgy gondolom, az
olasz kormánynak is behatóan vizsgálnia kell majd az együttműkö-
dés új lehetőségeit.

nemzetközi kérdésekről szólva kijelentette, hogy bár magyar-
ország és olaszország két különböző tömbhöz tartozik, a két or-
szág álláspontja közös abban, hogy a nemzetközi légkör enyhítését
a világ minden részén a békét kívánja.

/folyt.köv.-

MA 1505

-26-

bb 42. /francesco de martino... 1. folyt./-szb

- a kölcsönös megértés szellemében vizsgáltuk meg az euró-
pai biztonsági konferencia előkészítésével kapcsolatos problé-
mákat - mondotta. - e kényes kérdést illetően mindkét ország
képviselői kifejezték akaratukat, hogy tovább javítsuk a konfe-
rencia létrehozásához szükséges légkört. meggyőződésem folytat-
ta -, hogy a varsói, illetve az atlanti szerződés tagországai
között nincsenek leküzdhetetlen akadályok a konferencia létreho-
zásának kérdésében, sőt az álláspontok az utóbbi időben közelebb
jutottak egymáshoz.

a továbbiakban a nato brüsszeli értekezletéről szólt,
hangsúlyozva, hogy az olasz kormány fontosnak tartja a berlini
kérdés rendezését.

végül elmondotta, hogy kellemes benyomásokkal távozik ha-
zánkából. örömet fejezte ki, hogy megújíthatta moro olasz kül-
ügyminiszter péter jánosnak szóló meghívását és továbbíthatta
az olasz kormány fock jenő miniszterelnöknek szóló meghívását.
- az ilyen magas szintű személyes találkozások - mondotta -
hozzájárulhatnak a két ország közötti kapcsolatok további elmé-
lyítéséhez. /mti/

..-

bb. 44. hazaérkezett a szovjetunióból a szövosz küldöttség

k ol/fk/ cz

1970. december 18.

hazaérkezett moszkvából az a küldöttség, amely dr. kovács
sándornak, a szövosz elnökhelyettesének vezetésével nyolc na-
pot töltött a szovjetunióban. a delegáció a centroszozuz meghí-
vására - a két vezető szervezeteti szerv rendszeres tapasztalat-
cseréjének keretében - tanulmányozta a szovjet fogyasztási szö-
vkozetek szervezetét és tevékenységét. /mti/

...

15.42/e

- 27 -

MA 1515

t

bb. 45. prága város küldöttségének látogatásai

pá/e cz

1970. december 18.

pénteken délelőtt csikesz józsefné, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese fogadta prága város nemzeti tanácsának budapesten tartózkodó küldöttségét. a baráti hangulatú találkozáson kereskedelmi- és iparpolitikai kérdésekről folytattak eszmecsere-t. a vendégeket különösen a szolgáltató tevékenység fejlesztése terén elért eredmények és a kereskedelem munkája érdekelte, ezért a megbeszélés után meglátogatták a pesti uti szolgáltató házat és a skoda autószervert, a délutáni órákban pedig a főváros kereskedelmi hálózatával ismerkedtek. /mti/

---

bb. 46. súlyos közlekedési baleset

i zsu/zsu/e cz

1970. december 18.

súlyos közlekedési baleset történt pénteken reggel Lajosmizsén az e-5-ös főútvonalon. a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette személyautóját srepen milinkovics 29 éves festő, jugoszláv állampolgár, szabálytalanul előzött és nekiütközött az utszéli beton-villanyoszlopnak. a baleset következtében milinkovics 26 éves felesége és 4 éves angelina nevű kislánya olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. srepen milinkovics, valamint utasai közül lubomir kljajic 25 éves és cveta kljajic 23 éves jugoszláv állampolgárok súlyosan megsérültek. mindhármójukat a kecskeméti megyei kórházba vitték. i rendőrség vizsgálatot indított a baleset ügyében. /mti/

---

bb. 47. dr. dimény imre fogadta a kubai államminisztert

t sz/e ie cz

1970. december 18.

carlos rafael rodriguez államminiszter, a kubai kommunista párt központi bizottsága titkárságának tagja pénteken látogatást tett dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszternél. a két ország mezőgazdaságának, élelmiszeriparának kapcsolatairól folytatott megbeszélésen jelen volt hermino garcia lazo kubai külkereskedelmi miniszterhelyettes és floreal chomon mediavilla, a kubai köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

- 28 -

15.55/e

NA 16²⁰

bb. 48. új szállodák épülnek a mátrában és Bükkben

vid kz/il cz

1970. december 18.

egerben pénteken ülést tartott a mátra-eger-nyugat-bükki intéző bizottság, megvitatták és jóváhagyták a mátrai és bükki üdülőterület regionális fejlesztési tervét. az építésügyi és városfejlesztési minisztérium által készített terv kimondja, hogy az idegenforgalmi szálláshelyek számát a jelenleginek háromszorosára - mintegy 25 000-et - kell növelni. egerben, gyöngyösön, mátraházán síkfőkuton, parádfürdőn és másutt, elsősorban a hazai igények kielégítésére épülnek szállodák és motelek. nemzetközi üdülőhelyé fejlesztik viszont többek között eger, galyatetőt, kékestetőt és szilvásvárado. a klimatikus és az egyéb gyógyászati tényezők fokozottabb hasznosítására, 1700-al növelik - bővítéssel és új építkezéssel - a szanatóriumi férőhelyek számát. új szanatórium építését tervezik egerben, kékestetőn és Bükkszéken.

a meglévő turistaházak bővítésével és újabbak építésével is több mint háromezerrel növelik a szálláshelyek számát a Bükkben és a mátrában. jelentősen fejlesztik a gyermeküdülőket is. a mátrát a sí-sport hazájává fejlesztik: tovább bővítik az edzőtáborokat, a strandolás lehetőségét, a vízisport feltételeit. a vadászok fogadására reprezentatív vadászotlak készülnék.

a mátra vízhiányának megoldására tovább építik a mátravidéki regionális vízművet. a Bükk területére részletes vizllátási tanulmányterv elkészítését is előírták.

a regionális programban foglaltak megvalósítását mér a negyedik ötévs terv idején megkezdik, s két évtized alatt fejezik be./mti/

---

bb. 49. export terven felül

vid kz/il cz

1970. december 18.

a salgótarjáni öblösüveggyár dolgozói a 10. pártkongresszus tiszteletére határidő előtt teljesítették egész évi hatszázezer rubeles szocialista, valamint hétszázezer dolláros tőkés exportkötelezettségeiket. /folyt.köv./

- 29 -

16.00/11

NA 16²⁰

^s
bb.49./ export ... folyt./ il

ez lehetővé tette újabb megrendelések kielégítését. az öblös-
üveggyártó párt- és gazdasági vezetői december 18-án, pénte-
ken együttes tanácskozásukon számot vetettek az esztendő végé-
ig kínálkozó lehetőségekkel. megállapították: a nagyüzem üveg-
termékei iránt igen nagy a külföldi kereslet, s a pártkong-
resszus befejeztével nem lohadt a munkaverseny lendülete sem.
ezért várható, hogy december 31-ig a szocialista országokba
kétszázhetvenötezer rubel, a tőkés országokba pedig több, mint
száznegyvenezer dollár értékű árut exportálnak tervben felül.
az öblösüveggyár ezzel a teljesítménnyel magasan túlszámolja
nemcsak tavalyi de minden korábbi év kiviteli eredményét./mti/

..-

bb. 51. elhunyt polyák mihály a párt és a munkásmozgalom régi
harcosa

vid /kz/il hgy

1970. december 18.

hosszas betegség után 73 éves korában elhunyt polyák mihály
nagykorú veterán, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa a
szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa. bucsztatására
december 19-én szombaton délután 3 órakor kerül sor a nagy-
korú temetőben.

mszmp szolnok megyei bizottsága./mti/

bb. 50. comenius emlékünnepe egerben

vid kz/il hgy

1970. december 18.

pénteken egerben megemlékeztek comenius halálának három-
századik évfordulójáról. együttes comenius tudományos emlék-
ülést tartott a ho si minh tanárképző főiskola és a magyar
pedagógiai társaság heves - nógrád megyei tagozata. dr. simon
gyula a magyar pedagógiai társaság főtitkára „comenius szel-
leme és öröksége„ címmel tartott előadást, dr. bakos józsef
főiskolai tanár pedig a legújabb kutatások eredményeinek tükré-
ben méltatta comenius életművét.

egerben több comenius emléket őriznek. köztük van a nagy
humanista egyik olyan könyvének első kiadása, amelyben világ-
szerte mindössze négy példányt ismernek./mti/

..-

- 30 -

16.12/11

NA 16¹¹

bb. 52. kibővítették a videoton és a kairói „el nasr,, tele-
vizió gyár együttműködését

vid kz/il hgy

1970. december 18.

pénteken székesfehérváron járt m. badrawy, a kairói „el
nasr,, televízió gyár vezérigazgatója. a videoton gazdasági
műszaki és kereskedelmi vezetőivel a két üzem együttműködésé-
nek kibővítéséről tárgyalt.

a videoton harmadik éve áll szoros kapcsolatban az egyip-
tomi gyárral. televíziók gyártásához szükséges szerelvényeket
- ugynevezett „szeteket,, - szállít neki és ugyanakkor szak-
mai segítséget is nyújt a gyártáshoz. a pénteki megbeszélések
során az egyiptomi nagyüzem vezérigazgatója kifejezésre jut-
tatta, hogy elégedettek mind a szállítási határidők betartá-
sával, mind pedig a minőséggel. a pénteki tárgyalások eredmé-
nyeként ki is bővítik az együttműködést. a videoton 1971-ben
már negyvenezer televízió szereléséhez elegendő „szetet,,
szállít egyiptomba. megállapodtak abban is, hogy 1972-től a
videoton a típusválasztékot bővíti, s műszaki technológiai
szerszámozási segítséget is nyújt a kairói gyárnak néhány al-
katrész és főszelvény gyártásához./mti/

..-

bb. 53. kádár jános fogadta a kubai államminisztert

t sz/fk/is/il hgy

1970. december 18.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első tit-
kára pénteken fogadta carlos rafael rodriguez államminisztert
a kubai kommunista párt központi bizottságának tagját. a szvi-
vényes, baráti légkörben folytatott eszmecsere jelen volt dr.
ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese. ott volt flo-
real chomon mediavilla, a kubai köztársaság budapesti nagyköve-
te./mti/

..-

16.30/11

- 31 -

NA 16¹¹

bb. 54. özvegy stollár béláné

mné/e hgy

1970. december 18.

a fasizmus elleni harcban hősi halált halt dr. stollár béla édesanyja 81 éves korában elhunyt. bucsuztatása december 23-án, szerdán 14.30 órakor lesz a kőbányai új köztemetőben.

/mti/

magyar partizán szövetség

---

bb. 55. rendelet a vízfogyasztásról

1 kf/kf/e 1e hgy

1970. december 18.

a pénteki magyar közlönyben jelent meg az országos vízügyi hivatal elnökének a pénzügyminiszterrel, valamint az országos anyag- és árhivatal elnökével egyetértésben hozott rendelkezése a vízfogyasztásról.

a rendelet az ivóvíz fokozott takarékosága, s az ipari célokra használt ivóvíz csökkentése érdekében az ovf 1964-ben kiadott utasítását tartalmazza a gazdaságirányítás új rendjének megfelelően. a rendeletben is meghatározott többletfogyasztással kapcsolatos intézkedések, pótdíjak - ovh utasításként - már 1968 óta ugyancsak érvényben vannak.

a rendelet államigazgatási szintre, a tanácsok hatáskörébe utalja az ivóvíz ipari célokra történő felhasználási keretének megállapítását, s könnyíti, egyszerűsíti az ezzel kapcsolatos adminisztrációt. a vízműveknek és a fogyasztóknak ugyanis a keretek megállapítása után már nem kell külön szerződést kötniük a víz felhasználására.

az 1964. évi víztörvény szerint a vízkincs állami tulajdon nem áru, s nem termék. ez a meghatározás eddig sok vitára adott okot döntőbizottsági ügyekben. a rendelet tisztázza az ezzel kapcsolatos tudnivalókat is. /mti/

16.50/e

- 32 -

NA 16.50

bb. 58. megalakult a mtesz tolna megyei szervezete

vid kz/il hgy

1970. december 18.

szekszárdon pénteken megalakult a műszaki és természet-tudományi egyesületek szövetségének /mtesz / tolna megyei szervezete.

az alakuló ülésen somi benjamin, a tolna megyei pártbizottság titkára üdvözölte a tudományos egyesületek küldöttait majd dr. neményi istván, a magyar beruházási bank vezérigazgatója a 4. ötévs terv pénzügyi és beruházási politikájáról tartott előadást. ezután 23 tagu megyei választmányt és 15 tagu elnökséget, valamint számvizsgáló bizottságot választottak. /mti/

---

bb. 59. tiltakozás humberto alvarado arrelano letartoztatása miatt

il hgy

1970. december 18.

a magyar szolidaritási bizottság táviratban tiltakozott guatemala köztársaság elnökénél humberto alvarado arrelanonak a kiváló írónak és költőnek letartoztatása ellen.

a magyar újságírók országos szövetsége, a magyar újságíró-társadalom felháborodását fejezte ki, abban a táviratban amelyet szintén guatemala köztársaság elnökéhez intézett a világhírű haladó író letartoztatása miatt.

mindkét szervezet követeli humberto alvarado arrelano azonnali szabadonbocsájtását és az ellene folytatott jogsértő eljárás megszüntetését. /mti/

- 33 -

17.55/il

NA 17.55

bb. 60. khatyl abouhamad,

fk/e hgy

1970. december 18.

a libanoni köztársaság külügyminisztere december 18-án bemutatkozó látogatáson fogadta havasi bélát, hazánk bejruti nagykövetségének ideiglenes ügyvivőjét. /mti/

bb. 61. táviratok

fk/e hgy

1970. december 18.

péter jános külügyminiszter táviratban üdvözölte dr. raul roa garcia kubai külügyminisztert, a magyar-kubai diplomáciai kapcsolatok felvételének 10. évfordulója alkalmából.

x x x

az albán népköztársaság nemzetgyűlésének elnöksége táviratban fejezte ki köszönését a magyar népköztársaság elnöki tanácsának az albán nemzeti ünnep alkalmából küldött jókívánásokért. nesti nase külügyminiszter utyancsak táviratban mondott köszönetet péter jános külügyminiszternek. /mti/

bb. 57. meghalt nagy mihály, a munkásmozgalom régi harcosa

vid kz/il hgy

1970. december 18.

nagy mihály, nyugdíjas bányász, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 69 éves korában elhunyt. nagy mihály 1925-ben lépett be a pártba, résztvevője volt számos bányász sztrájkknak, a horthy-fasiszta rendszer elleni megmozdulásnak. temetése december 19-én lesz a karancslapujtői községi temetőben.

az mszmp salgótarjáni járási bizottsága

/mti/

bb. 56. megnyílt a x. pártkongresszus című fotókiállítás

t fe/mné/il hgy

1970. december 18.

a x. pártkongresszus eseményeit, a tanácskozás jelentős mozzanatait, a párt vezetőinek és küldötteinek, valamint a külföldi vendégek portréit, az ülések szüneteiben lezajlott kötetlen beszélgetéseket megörökítették a magyar távirati iroda fotóriporterei. ezekkel mutat be egy csokorraavalót az a kiállítás, amely pénteken nyílt meg az mti vadas ernő kiállító termében. a kiállításon láthatók a két kongresszus között eltelt négy esztendő gazdasági eredményeit tükröző fotók is.

/filyt.köv./
18.55/l

- 34 -

NA 1945

kk. 56. / megnyílt a x. ... folyó / il

barcs sándor, az mti vezérigazgatójának üdvözlő szavai után katona istván, az mszmp központi bizottsága agitációs és propaganda osztályának vezetője nyitotta meg a kiállítást. a tárlat megnyitóján megjelent dr. várkonyi péter a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, siklósi norbert, a muosz főtitkára és a magyar sajtó több más képviselője. /mti/

bb. 62. munkavédelmi tanácskozás a szot-ban

mné/il hgy

1970. december 18.

a szot székházában országos munkavédelmi tanácskozást tartottak a szakszervezetek és a szakszervezetek megyei tanácsainak munkavédelmi főfelügyelői és a minisztériumok képviselői.

donáth béla, a szot munkavédelmi osztályának vezetője megállapította, hogy az 1970-es év eddig eltelt időszakában csak kis mértékben csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva az üzemi balesetek száma, ugyanakkor a halálos balesetek száma növekedett. a baleseti helyzet kedvezőtlen alakulásához hozzájárultak olyan körülmények, mint a rendkívüli tél, az árvíz, de alapvetően a biztonsági szabályok be nem tartása okozta a romlást.

a kialakult helyzet alapján a tanácskozás fő feladatként a biztonsági szabályok betartásával kapcsolatos fegyelem megszilárdítását, illetve a munkakörülmények javításának gyorsítását tűzte ki, hangsúlyozták, hogy ennek érdekében a szakszervezeti, állami gazdasági szervek ellenőrző, nevelő, irányító munkáját e két fő kérdésre kell összpontosítani. /mti/

bb. 63. a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjének fogadása

t sz/fk/il hgy

1970. december 18.

d. j. levcsenko, a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselője pénteken este fogadást adott a harmadik öt-éves terv időszakára érvényes hosszulejratu magyar-szovjet megállapodás sikeres teljesítése és az új, a negyedik öt-éves terv időszakára aláírt hosszulejratu megállapodás végrehajtására való felkészülés alkalmából. a baráti találkozón részt vett: bacsoni jeno, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, ott voltak a magyar-szovjet gazdasági kapcsolatok fejlesztésében érdekelt minisztériumok és vállalatok vezető képviselői. /mti/

NA 1945

- 35 -

bb. 60. khalyl abouhamad,

fk/e hgy

1970. december 18.

a libanoni köztársaság külügyminisztere december 18-án bemutató látogatáson fogadta havasi bélát, hazánk bejruti nagykövetségének ideiglenes ügyvivőjét. /mti/

bb. 61. táviratok

fk/e hgy

1970. december 18.

péter jános külügyminiszter táviratban üdvözölte dr.raul roa garcia kubai külügyminisztert, a magyar-kubai diplomáciai kapcsolatok felvételének 10. évfordulója alkalmából.

x x x

az albán népköztársaság nemzetgyűlésének elnöksége táviratban fejezte ki köszönését a magyar népköztársaság elnöki tanácsának az albán nemzeti ünnep alkalmából küldött jókívánásokért. nesti nase külügyminiszter utyancsak táviratban mondott köszönetet péter jános külügyminiszternek. /mti/

bb. 57. meghalt nagy mihály, a munkásmozgalom régi harcosa

vid kz/il hgy

1970. december 18.

nagy mihály, nyugdíjas bányász, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 69 éves korában elhunyt. nagy mihály 1925-ben lépett be a pártba, résztvevője volt számos bányász sztrájkknak, a horthy-fasiszta rendszer elleni megmozdulásnak. temetése december 19-én lesz a karancslapujtői községi temetőben.

az mszmp salgótarjáni járási bizottsága

/mti/

bb. 56. megnyílt a x. pártkongresszus című fotókiállítás

t fe/mné/il hgy

1970. december 18.

a x. pártkongresszus eseményeit, a tanácskozás jelentős mozzanatait, a párt vezetőinek és küldötteinek, valamint a külföldi vendégek portréit, az ülések szüneteiben lezajlott kötetlen beszélgetéseket megörökítették a magyar távirati iroda fotóriporterei, ezekkel mutat be egy csokorraavalót az a kiállítás, amely pénteken nyílt meg az mti vadas ernő kiállító termében. a kiállításon láthatók a két kongresszus között eltelt négy esztendő gazdasági eredményeit tükröző fotók is.

/filyt.köv./
18.55/L

- 34 -

kk. 56./ megnyílt a x. ... folyó./ il

barcs sándor, az mti vezérigazgatójának üdvözlő szavai után katona istván, az mszmp központi bizottsága agitációs és propaganda osztályának vezetője nyitotta meg a kiállítást. a tárlat megnyitóján megjelent dr. várkonyi péter a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, siklósi norbert, a muosz főtitkára és a magyar sajtó több más képviselője. /mti/

bb. 62. munkavédelmi tanácskozás a szot-ban

mné/il hgy

1970. december 18.

a szot székházában országos munkavédelmi tanácskozást tartottak a szakszervezetek és a szakszervezetek megyei tanácsainak munkavédelmi főfelügyelői és a minisztériumok képviselői.

donáth béla, a szot munkavédelmi osztályának vezetője megállapította, hogy az 1970-es év eddig eltelt időszakában csak kis mértékben csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva az üzemi balesetek száma, ugyanakkor a halálos balesetek száma növekedett. a baleseti helyzet kedvezőtlen alakulásához hozzájárultak olyan körülmények, mint a rendkívüli tél, az árvíz, de alapvetően a biztonsági szabályok be nem tartása okozta a romlást.

a kialakult helyzet alapján a tanácskozás fő feladatként a biztonsági szabályok betartásával kapcsolatos fegyelem megszilárdítását, illetve a munkakörülmények javításának gyorsítását tűzte ki, hangsúlyozták, hogy ennek érdekében a szakszervezeti, állami gazdasági szervek ellenőrző, nevelő, irányító munkáját e két fő kérdésre kell összpontosítani. /mti/

bb. 63. a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjének fogadása

t sz/fk/il hgy

1970. december 18.

d. j. levcsenko, a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselője pénteken este fogadást adott a harmadik ötéves terv időszakára érvényes hosszulejratu magyar-szovjet megállapodás sikeres teljesítése és az új, a negyedik ötéves terv időszakára aláírt hosszulejratu megállapodás végrehajtására való felkészülés alkalmából. a baráti találkozón részt vett: bacsoni jeno, a külvereskedelmi miniszter első helyettese, ott voltak a magyar-szovjet gazdasági kapcsolatok fejlesztésében érdekelt minisztériumok és vállalatok vezető képviselői. /mti/

- 35 -

bb. 60. khalyl abouhamad,

fk/e hgy

1970. december 18.

a libanoni köztársaság külügyminisztere december 18-án bemutató látogatáson fogadta havasi bélát, hazánk bejruti nagykövetségének ideiglenes ügyvivőjét. /mti/

bb. 61. táviratok

fk/e hgy

1970. december 18.

péter jános külügyminiszter táviratban üdvözölte dr.raul roa garcia kubai külügyminisztert, a magyar-kubai diplomáciai kapcsolatok felvételének 10. évfordulója alkalmából.

x x x

az albán népköztársaság nemzetgyűlésének elnöksége táviratban fejezte ki köszönését a magyar népköztársaság elnöki tanácsának az albán nemzeti ünnep alkalmából küldött jókívánásokért. nesti nase külügyminiszter utancsak táviratban mondott köszönetet péter jános külügyminiszternek. /mti/

bb. 57. meghalt nagy mihály, a munkásmozgalom régi harcosa

vid kz/il hgy

1970. december 18.

nagy mihály, nyugdíjas bányász, a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 69 éves korában elhunyt. nagy mihály 1925-ben lépett be a pártba, résztvevője volt számos bányász sztrájkknak, a horthy-fasiszta rendszer elleni megmozdulásnak. temetése december 19-én lesz a karancslapujtői községi temetőben.

az mszmp salgótarjáni járási bizottsága

/mti/

bb. 56. megnyílt a x. pártkongresszus című fotókiállítás

t fe/mné/il hgy

1970. december 18.

a x. pártkongresszus eseményeit, a tanácskozás jelentős mozzanatait, a párt vezetőinek és küldötteinek, valamint a külföldi vendégek portréit, az ülések szüneteiben lezajlott kötetlen beszélgetéseket megörökítették a magyar távirati iroda fotóriporterei. ezekkel mutat be egy csokorraavalót az a kiállítás, amely pénteken nyílt meg az mti vadas ernő kiállító termében. a kiállításon láthatók a két kongresszus között eltelt négy esztendő gazdasági eredményeit tükröző fotók is.

/flyt.köv./
18.55/l

NA 1945

- 34 -

kk. 56. megnyílt a x. ... folyó / il

barcs sándor, az mti vezérigazgatójának üdvözlő szavai után katona istván, az mszmp központi bizottsága agitációs és propaganda osztályának vezetője nyitotta meg a kiállítást. a tárlat megnyitóján megjelent dr. várkonyi péter a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, siklósi norbert, a muosz főtitkára és a magyar sajtó több más képviselője. /mti/

bb. 62. munkavédelmi tanácskozás a szot-ban

mné/il hgy

1970. december 18.

a szot székházában országos munkavédelmi tanácskozást tartottak a szakszervezetek és a szakszervezetek megyei tanácsainak munkavédelmi főfelügyelői és a minisztériumok képviselői.

donáth béla, a szot munkavédelmi osztályának vezetője megállapította, hogy az 1970-es év eddig eltelt időszakában csak kis mértékben csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva az üzemi balesetek száma, ugyanakkor a halálos balesetek száma növekedett. a baleseti helyzet kedvezőtlen alakulásához hozzájárultak olyan körülmények, mint a rendkívüli tél, az árvíz, de alapvetően a biztonsági szabályok be nem tartása okozta a romlást.

a kialakult helyzet alapján a tanácskozás fő feladatként a biztonsági szabályok betartásával kapcsolatos fegyelem megszilárdítását, illetve a munkakörülmények javításának gyorsítását tűzte ki, hangsúlyozták, hogy ennek érdekében a szakszervezeti, állami gazdasági szervek ellenőrző, nevelő, irányító munkáját e két fő kérdésre kell összpontosítani. /mti/

bb. 63. a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjének fogadása

t sz/fk/il hgy

1970. december 18.

d. j. levcsenko, a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselője pénteken este fogadást adott a harmadik ötéves terv időszakára érvényes hosszulejratu magyar-szovjet megállapodás sikeres teljesítése és az új, a negyedik ötéves terv időszakára aláírt hosszulejratu megállapodás végrehajtására való felkészülés alkalmából. a baráti találkozón részt vett: bacsoni jeno, a külvereskedelmi miniszter első helyettese, ott voltak a magyar-szovjet gazdasági kapcsolatok fejlesztésében érdekelt minisztériumok és vállalatok vezető képviselői. /mti/

NA 1945

- 35 -

bb. 64. elkészült a barátság 2. olajvezeték újabb szakasza

fk/il hgy

1970. december 13.

pénteken a síófoki kőolajvezeték vállalat dolgozói lefektették az épülő barátság 2. olajvezeték tartalékágának a soroksári duna-ágot keresztező szakaszát. a 406 méter hosszú 8 és 20 colos dűnyű vezetékpart a porton szarvakkal össze, majd drótkötéllel és csigasorok segítségével vontatták a folyó medrébe vajt csőágyba. ezzel az olajvezeték-építés munkájának újabb jelentős szakasza fejeződött be. hasonló munkálatokra a jövő évben a tiszta és a nagy dunaág kereszteződésénél kerül majd sor./mti/

bb 66. időjárásjelentés

fk/il hgy

1970. december 18.

kisebb havazások
várható időjárás szombat estig:

változóan felhős, páras, helyenként napközben is ködös idő. néhány helyen kisebb havazás. mérsékelt északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 0 fok körül./mti/

bb 65. a magyar nép a jövőben is megad minden szükséges támogatást a hős vietnami népnek - ünnepi nagygyűlés a dnff megalakulásának 10. évfordulójára alkalmából.
t fe/mé/il hgy

1970. december 18.

a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának 10. évfordulójára alkalmából az országos béketanács, a hazafias népfront budapesti bizottsága és a szakszervezetek budapesti tanácsa pénteken ünnepi nagygyűlést rendezett az uvaterv előadótermében, amelyet zsúfolásig megtöltöttek a vállalat dolgozói.

/folyt. köv./

-36-

Nr 2000

bb 65. / a magyar ... / folyt. / 11

a lelkes hangu nagygyűlés elnökségében helyet foglalt aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, dr. csanádi györgy, közlekedés-és postaügyi miniszter, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, bojti jános külügyi miniszter-helyettes, somogyi sándor, a budapesti pártbizottság titkára, pandurovics józsef, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára, dr. reischl Antal, a hazafias népfront budapesti bizottságának alelnöke, sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára, továbbá az 5. kerület párt-állami és társadalmi szervezeteinek vezetői, az uvaterv képviselői. az elnökségben foglalt helyet dinh ba thi, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövete, hung Luong, a vietnami demokratikus köztársaság nagykövete és pham thai than, a hazánkban tartozkodo dél-veitnami küldöttség vezetője.

a magyar és a dnff himnuszának elhangzása után kiss károly, a szot alelnöke nyitotta meg a nagygyűlést, majd bencsik istván a hazafias népfront országos tanácsának főt titkára mondott ünnepi beszédet./

/ bencsik istván beszédét maibb. 33. számú hírünkben kiadtuk, az embargót feloldjuk/.

a nagy tapssal fogadott beszéd után dinh ba thi nagykövet emelkedett szólásra.

bevezetőben kiemelte, hogy a dnff megalakulása óta lakadatlanul teljesíti azt a forradalmi feladatát, amelyet a nép rótt rá, azon fáradozik, hogy zászlaja alatt egyesítse a lakosságot, verséget mérjen az amerikaiakra szétzuzza az amerikaiakat kiszolgáló báh-klikket, s hogy megteremtse egy nemzeti békés demokratikus, semleges koalíciós politikai rendszert s így hozzájáruljon az ázsiai és a világbéke megvédéséhez.

dinh ba thi nagykövet beszéde további részében részletesen ismertette azokat a veszteségeket, amelyeket a szabadságért hősiiesen harcoló dél-vietnami fegyveres erők a lakosság segítségével okoznak az amerikai alakulatoknak és hazai kiszolgálóiknak.

/folyt. köv./

Nr 2005

- 37 -

ezután arról szólt, hogy az ellenségtől megtisztított dél-vietnam területén új élet született: a termelés az oktatás, az egészségügy fejlődésnek indult, s mindez hozzájárul a gazságos harcuk győzelméhez. egymillió gyermek látogatja az iskolákat és kiépült az egészségügyi hálózat a falvakban is. ma már 44 megyében, 6 városban, és 1500 községben jöttek létre a forradalmi tanácsok, amelyek élvezik a nép támogatását és bizalmát. nemzetközi porodnon is egyre nagyobb tekintélynek örvend a dnff és a délvietnami ideiglenes forradalmi kormány eddig 26 külföldi ország ismerte el hivatalosan.

dinh ba thi nagykövet ezután arról szólt, hogy nixon amerikai lnök nem okult elődjének johnsonnak kudarcából. nem váltotta be választóinak tett ígéretét, ellenkezőleg a háborút kiterjesztette egész indokínára. ugynevezett vietnamizálási terve nem más, mint az, hogy vietnamiak harcoljanak, vietnamiak ellen. abban reménykedik, hogy ezzel a manőverrel csökkentheti az amerikaiak anyagi és embervesztését, s megtarthatja uralmát dél-vietnam felett. az amerikaiak manőverét azonban a báb rezsim katonái is egyre világosabban látják és soraikban a háboruellenes mozgalom. a meghirdetett „pacifizálás”, a koncentrációs táborok és „stratégiafalvak”, sem váltották be elképzeléseiket a nép a szabadságharcosok segítségével kiszabadította magát az ellenség fogságából. az amerikaiaknak nem sikerült az erős „bábkormányt”, megteremteni, a thieu-ky-khiem rendszer egyre jobban elszigetelődik és gyengül. egyre több a belső ellentmondás, s a nyugati ellenséges sajtó is beismeri, hogy helyzetük ma rosszabb, mint diem nnu-é volt 1963-ban.

a háboru kiterjesztéséből és meghosszabbításából - mondta a nagykövet - a nixon kormány katonai győzelmet remél, hogy az erő pozíciójából tárgyalhasson párizsban. újabb katonai győzelmet remél, hogy az erő pozíciójából tárgyalhasson párizsban. újabb katonai kalandjai közé tartoznak a vdk ellen felújított bombatámadások, mindez nyilvánvalóvá teszi, hogy miközben a nixonkormány békét és komoly tárgyalási szándékot hangoztat, folytatja a háborút és akadályozza a párizsi négyes értekezlet előrehaladását. e politika azonban nem segít rajtuk ellenkezőleg, egyre több nehézséggel találják szembe magukat vietnamban, indokínában még az amerikai egyesült államok közvéleménye elött is.

/folyt. köv./
19.35/il

NA 2000

az elmúlt 10 esztendőben elért sikerek - hangoztatta befejezésül a nagykövet - elválaszthatatlanok a testvéri szocialista országok, a világ minden békeszerető népének - beleértve az amerikai népet is - értékes és hatékony segítségétől. a szolidaritásból az anyagi és erkölcsi támogatásából kiveszi részét a magyar nép is. a dnff és a délvietnami ideiglenes forradalmi kormány igen nagyra értékeli a magyar párt a magyar kormány és a magyar nép szolidaritását. a nagykövet köszönetet mondott a vietnami népnek nyújtott sokoldalú segítségért.

a nagy érdeklődéssel és tapssal fogadott beszéd után pham thai than, a dél-vietnami küldöttség vezetője üdvözölte a nagygyűlés résztvevőit, majd egy vietnami zászlót nyújtott át

a nagygyűlés az internacionálé hangjaival ért véget./mti/

bb.67. kihirdették a schweitzer miklós emlékverseny eredményét
t ms/tr/il hgy 1970. december 18.

pénteken a bolyai jános matematikai társulatban kihirdették az idei schweitzer miklós emlékverseny eredményét. a verseny győztese lovász lászló, az eötvös loránd tudományegyetem természettudományi karának 5. éves hallgatója, kétezer forintos emlékdíjat kapott. a versenybizottság 1500-1500 forintos második díjban részesítette babai lászlót, a természettudományi kar 3. évs és laczkovich miklós 5. éves hallgatót. /mti/

bb. 68. politikai plakát-kiállítás a csehszlovák kulturában
t fe/fk/e hgy 1970. december 18.

a csehszlovákiában 1920. decemberében lezajlott általános sztrájk 50. évfordulója alkalmából politikai plakát-kiállítás nyílt pénteken a csehszlovák kulturában. a tárlaton bemutatott mintegy 50 plakát keresztmetszetet ad az eltelt fél évszázad politikai eseményeiről, tükrözi a csehszlovák nép szenvedélyes tiltakozását a háboru, a fasizmus ellen. láthatók a lenin centenáriumra készült plakátok, valamint a közelmúltban csehszlovákiában megrendezett szovjet kultura napjainak plakátjai is.

a kiállítást karol ndtin, csehszlovákia budapesti nagykövetségének kulturális attaséja nyitotta meg. /mti/

NA 2000

69. segít a kék fény - a lakosság segítségét elrogtak
a körözött farkas bűlét

t fe/fk/e hgy

1970. december 18.

pénteken, az esti órákban szegeden - a lakosságtól érke-
zett bejelentés alapján - a rendőrség a gambrinus sörözőben
elfogta farkas béla többszörösen büntetett, országosan körö-
zött személyt, akit a kék fény csütörtök esti adásában muta-
tott be a képernyőn a nézőknek. /mti/

- v. é g e -

Nr 21²⁰

- 40 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fium-utca 5-7. Telefon: 150-490, 350-600

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

parlament

bkk. 1. vályi -expoze

11. 28

1970. december 18.

rendelkezésre bocsátjuk vályi elvtárs költségvetési
expozeját, e m b a r g ó feloldásig!

x x x

tisztelt országgyűlés!

az 1971. évi állami költségvetésről szóló törvényja-
vaslatot olyan időszakban terjesztjük elő, amikor - a ma-
gyar szocialista munkáspárt x. kongresszusának iránymutatá-
sa alapján - a 4. ötéves terv új feladatainak megvalósítá-
sára készülünk.

ehhez az 1970. évi gazdálkodás eredményei jó kiinduló
alapot nyújtanak. a most végződő tervidőszakra kitűzött cé-
lokat sikerült teljesítenünk, s emellett az ötéves terv vé-
gére a népgazdaság fejlődésében több új kedvező vonás bonta-
kozott ki. az ipari termelés növekedési üteme meggyorsult,
a nemzeti jövedelemhez való hozzájárulása a tervezettnél na-
gyobb. a társadalmi munka hatékonyságának javulásában ered-
mények mutatkoztak. az iparban a munka termelékenység, az
1969. évi stagnálás után, az előirányozottnál jobban nőtt,
mivel lassult a létszám növekedése. a fogyasztói piac e-
gyensúlya erősödött, kedvezőbb az áruellátás az ipar és a
kereskedelem jobb munkája, a belföldi termelésből és a
behozatalból származó áruutánpótlás fokozódása következté-
ben. nemzetközi versenyképességünk sok területen javuló, ezt
bizonyítja az export dinamikus bővülése.

/folyt. köv./

13

- 1 -

1970. évi / vályi ... 1. folyt. / 11

a népgazdaság 1970. évi fejlődésében azonban kedvezőtlen jelenségek is mutatkoztak. Ezek nagyrészt a rendkívüli természeti körülményekre vezethetők vissza, amelyek fékeztek a növekedést.

a késői kivitavasodás, a tavaszi árvíz és a belvíz, majd a nyári szárazság miatt a mezőgazdasági termelés nem érte el az előző évi. az árvíz elleni védekezés és a károk helyreállítása más népgazdasági ágakban is kieséseket és többletköltségeket okozott. mindezt a gazdálkodás hatékonyságának általános javulásából származó eredmények eddig még nem tudták teljesen ellensúlyozni.

a nemzeti jövedelem ezért a tervezettnél és az előző évinél is kisebb ütemben nőtt. a károk és a kiesések ellenére nem tartottuk szükségesnek, hogy változtassunk a fogyasztás és a felhalmozás tervezett egyenletes növekedési ütemén. a belföldi felhasználás tervezett növekedése ilyen körülmények között bizonyos mértékű többlet révén valósult meg.

azonosító tényezők határozták meg az állami költségvetés bevételének és kiadásainak alakulását is. a folyó évben a költségvetési gazdálkodás előreláthatólag a tervezettnél nagyobb, 3,5 milliárd forint körüli hiánnyal zárul. a hiány kialakulásában jelentős szerepe volt a kedvezőtlen természeti körülmények miatt jövedelmekiesésnek; a termelési és szállítási többletköltségeknek, az árvízvédelmi és a helyreállítási munkák költségeinek. kifejezésre jut benne az is, hogy az állam a természeti csapások következményeit nagy részben magára vállalta, nem engedte, hogy azok a közvetlenül nem sújtott lakosságot is érintsék. ezért fogyasztunk idén többet a nemzeti jövedelemből.

mindez mit sem von le az elért eredmények értékéből. a nehézségekkel eredményesen megbirkóztunk. az elmúlt esztendő gazdaságilag sikeres volt. ebben nagy része volt a x. kongresszus tis teletére indított lelkes és az eddigieknél jobban szervezett, cöl tudatosabb munkaversenynek. az árvíz által okozott károk helyreállítását pedig meggyorsította, teljesebbé tette az a társadalmi összefogás és anyagi segítség, amelyet a lakosság, a vállalatok, a szövetkezetek és a költségvetési intézmények önként vállaltak.

/folyt.köv./

1970. évi / vályi ... 2. folyt. / 11

Tisztelet országgyűlés!

a jövő év a 4. ötéves tervidőszak első éve. a jövő gazdálkodása ennek megfelelően mindenekelőtt az országgyűlés szeptemberi ülésén elfogadott ötéves népgazdasági terv céljainak előérését szolgálja. az éves népgazdasági terv azonban nemcsak az öt évre meghatározott feladatok arányos részét jelöli ki, hanem figyelembe veszi az 1970. évi gazdasági helyzet sajátosságait is. ezért az 1971-re előirányzott fejlődési tendenciák némileg eltérnek az előző évitől és nem mindenben követik az ötéves tervidőszak egészére szóló fejlődési előirányzatokat sem.

az 1971. évi népgazdasági terv a gazdasági növekedés ütemének fokozódását irányozza elő. a nemzeti jövedelem 7 százalékkal, az 1970. évinél többlet gyarapszik. az ipar termelése 6 százalékkal nő. a mezőgazdaságban - az ez évi visszaesés után - megvan a termelés gyorsabb növelésének feltételei, a termelés értéke az 1969. évi magasabb színvonalat is 2-3 százalékkal meghaladhatja. a külkereskedelmi forgalom az 1970. évinél valószínűleg mérsékeltebben, de ugyanakkor kiegyensúlyozottabban fejlődik majd. külkereskedelmi mérlegünk tehát kedvezőbb lesz az ez évinél. a belföldi felhasználás ezért 1971-ben lassabban nőhet mint a nemzeti jövedelem. a belföldi felhasználáson belül a fogyasztás részaránya 75 százalék, a felhalmozásé pedig 25 százalék. tehát a megelőző évinez képest nem változik. e szükségletek kielégítésében nagyobb szerephez juthatnak a hazai előállított ipari termékek.

az 1970. évi jelentős eredmények után 1971-ben tovább járhat a fogyasztói piac helyzete. erre változatlanul megkülönböztetett figyelmet fordítunk. ehhez szükség van arra, hogy az áru- és szolgáltatásai növelésévei összhangban szabályozzuk a jövedelem kiáramlását. a fizetőképes kereslet továbbra is gyorsan, bár az előző évinél valamivel mérsékeltebben nő. a lakosság összes pénzbevételei 8-9 százalékkal emelkednek. a szocialista szektorban - a mezőgazdasági termelőszövetkezetek nélkül - a foglalkoztatottság mintegy 2 százalékkal bővül, a nominál átlagkeresetek pedig 4 százalékkal lesznek nagyobbak.

/folyt.köv./

Dok. 1 / vályi ... 3. folyt. / il

a termelés erőteljesebb növekedése, a gazdálkodás hatékonyságának a számítottánál nagyobb javítása és ezzel összefüggésben a vállalati és szövetkezeti jövedelmek kedvező alakulása módot adhat az átlagbérek ezt meghaladó növelésére is. a parasztság pénzbevételei a bérből és a rizetésből élőkével arányosan nőnek. a mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagok közös gazdaságból származó jövedelmei az átlagosnál gyorsabban bővülnek.

a kiskereskedelmi áruértékesítés közel 10 százalékkal nő élelmiszerekből - az ideiglenes gyengébb terméseredmények ellenére - egyensúlyozott ellátási helyzet várható. az állattenyésztés jövedelmezőségének javítására hozott intézkedések eredményeként is az 1970-ben megindult kedvező folyamat folytatódik. különösen a sertés és a baromfitermelés fokozódik, ami az ellátásban is érezhetően majd kedvező hatását ruházati cikkekből a kínálat összetételének és választékának további javítására biztosítottak a feltételek. egyéb iparcikkekből általában kielégítő lesz az ellátás, de néhány termékben - így építőanyagokból és személygépkocsikból - a kínálat átlagosnál gyorsabb növelése sem elegendő az igények teljes kielégítésére. a fogyasztási cikk - import 1971-ben is növekszik, elsősorban a szocialista és a fejlődő országokból; az élelmiszerbehozatal azonban csökken, mert a hazai hustermelés javult.

a belkereskedelem készletei 1970-ben jelentősen nőttek. a készletgyarapodás várható nagysága 3-4 milliárd forint; ezen belül a ruházati készletek változása a legszámottevőbb. mindez az áruellátás javítása, a forgalom bővülése szempontjából kedvező és szükséges volt. változatlanul arra törekszünk, hogy a belvárosi termelés elsősorban a kereslet kielégítését és ne a készletek felhalmozódását szolgálja. az áruforgalom zavartalan lebonyolításához a keresett árucikkekben szükséges készletfeltöltést - a forgalommal arányosan - azonban helyesnek tartjuk és ennek pénzügyi feltételeit biztosítjuk.

/folyt. köv./

Tb

Dok. 1 / vályi ... 4. folyt. / il

a lakossági fogyasztás szerkezetében - a korábbi évek nagyjából változatlan arányaival szemben - jelentős módosulás következett be: csökkent az élelmiszerek és nőtt az iparcikkek beszerzésére fordított kiadások aránya, ami kedvező tendenciát jelent az iparcikkfogyasztás bővülése mennyiségileg is igen jelentős. ennek folytatódásával 1971-ben is számolunk. a magasabb értékű, jobb minőségű áruk keresletének fokozódása révén korszerűbb fogyasztási szerkezet alakul ki.

az egy évvel ezelőtti ülészak költségvetési vitáját is figyelembe vév, intézkedéseket tettünk olcsó tömegfogyasztási cikkek termelésének és forgalmazásának bővítésére, ami mérsékelté az árszint emelkedését, a növekvő fogyasztási cikk-import adóterheit is csökkentettük és ezt az árakban is érvényesítettük. hasonló hatása volt az egyes árucsoportok kereskedelmi haszonkulcsa korlátozásának is.

a fogyasztói árszínvonal 1971-ben is valamelyest növekszik. ennek egy része azonban a lakbérémelés hatása, az emelést a lakosság számára lakbérhozzájárulás formájában teljes egészében megtérítjük. a lakbérémelés terheit az aktív keresőknek a későbbi jövedelemnövekedéssel arányosan, azzal összekapcsolva kell majd fokozatosan magukra vállalniuk 1972-től kezdődően, úgy hogy jónéhány évig még az állam tehervállalása lesz tulsúlyban.

az árváltozások megítélésénél figyelembe kell venni, hogy a lakosság minden aktív kereső rétegénél a jövedelmek gyorsabban nőnek, mint az árak, vagyis a reáljövedelem és a reálbér is emelkedik. a jövő évben a lakosság egy főre jutó reáljövedelme 5,5 százalékkal, valóságos fogyasztása pedig 6 százalékkal lesz magasabb, mint 1970-ben, a munkások és alkalmazottak egy keresőre jutó reálbére 2,5 - 3 százalékkal nő. a nyugdíjak folyamatosan és automatikusan évente 2 százalékkal nőnek, ami vásárlóértékük megővését szolgálja.

/folyt. köv./

Tb

Dkk. 1./ vályi ... 5. folyt./ il

az árak bizonyos mozgása a jövőben sem lesz elkerülhető. az ár ugyanis a társadalmilag szükséges ráfordításokkal összhangban álló költségviszonyokat kifejező kategória, ezért nagy szerepe van a hatékonyabb gazdálkodás feltételeinek megteremtésében, a népgazdaság aktuális és távlati egyensúlyának erősítésében. az áremelkedések nálunk általában a költségek növekedésével vannak összefüggésben.

a kormány a kereslet és a kínálat kedvezőbb összhangját elősegítő különböző intézkedésekkel olyan gazdálkodási körülmények kialakulását szorgalmazza, amelyek az ármozgásokat a számított kereteken belül tartják, az indokolatlan áremelések esetén megvizsgáljuk az okokat és intézkedéseket teszünk. ilyen összefüggésben - többek között - szigorítjuk és operatívává tesszük az áreltérőzést. mindezen felül tudni kell, hogy az állami költségvetés már 1970-ben is több száz millió forintot terhet vállalt magára terven felül a viszonylagos árstabilitás biztosítására, ilyen jellegű beavatkozástól a jövőben sem zárkozunk el, de társadalmi összefogást is várunk az áremelési törekvések fékezésében és a pénzügyi terhek viselésében, elsősorban a vállalatok részéről. mérsékelni kell az egyes termékek költségeit a gazdálkodás javításával, a termelékenység növelésével és a műszaki színvonal emelésével, mert ez fontos feltétele az árak stabilizálására irányuló szabályozás sikerének.

tudomásul kell vennünk azt a tényt is, hogy a nemzetközi piacokon áremelkedési irányzat érvényesült. a külkereskedelem jelentős szerepe következtében ennek belső árainkra gyakorolt hatásától csak bizonyos határig zárkozhatunk el, mert különben fékezniük a nemzetközi gazdasági kapcsolatok számunkra egyébként nagyon előnyös bővítését. ezért vállalatainknak lehetőségeit arra, hogy a konjunktúrális áringadozások hatásait mérsékeljék és árakban csak az indokolt és tartós következményeket engedjék érvényesülni.

a termelői szféra anyagellátásában továbbjavuló helyzetet számolunk. az energiahordozók és az építőanyagok iránti magas igények következtében azonban az ellátás e két termékcsoportban továbbra is feszült.

/folyt.köv./

Dkk. 1./ vályi ... 6. folyt./ il

a belföldi kereslet megfelelő kielégítése, a belföldi fogyasztók ellátása azt igényli, hogy a jövő évben a termékforgalmat szabályozó intézkedések köre átmenetileg szélesedjen. a 4. ötéves tervidőszak gészében viszont a kötöttségek fokozatos feloldására törekszünk.

tisztelt országgyűlés!

a szocialista szektor beruházásainak összege jövőre mintegy 90 milliárd forint, 5-6 százalékkal több lehet ez az évről, emyire van anyagi-műszaki fedezet. az állami és vállalati forrásokból rendelkezésre álló beruházási kereslet viszont ennél valamivel nagyobb, ezért az igényeket nem lehet maradéktalanul kielégíteni., a piaci feszültség fennmarad. fokozza a problémákat, hogy jövőre újabb, terven felüli igények jelentkeztek. az elhatározott fejlesztések előrehozására, a többletigények elfogadására ma nem látunk lehetőséget. a tervezett meghaladó, a kínálatot nagymértékben túllépő fizetőképes kereslet kialakulása méginkább szétaprózná meglévő anyagi lehetőségeinket és tovább növelné az amúgyis számottevő befejezetlen beruházási állományt. ezért beruházási hitelt is csak az előirányzott mértékben nyújthatunk és ~~ez~~ nem nagyon tág lehetőségek.

a beruházások összetétele alig változik, a termelő ágazatokban azonban az építési hányad csökken, a gépesítés aránya nő.

a beruházások rendeltetésében azonban szerkezeti átalakulás megy végbe. az átlagosnál gyorsabban nőnek az építőanyagipar, a könnyűipar, az építőipar fejlesztését szolgáló beruházások és a lakásépítés. a szerkezeti változás elsősorban a lakosság életkörülményeinek javítása szempontjából nagy jelentőségű. a lakásépítés fokozása, valamint a központi fejlesztési programok megvalósítása ugyanakkor jelentősen növeli a költségvetés terheit.

/folyt.köv./

13

bkk. 1./ vályi ... u. folyt./ il

a beruházási nehézségek enyhítése végett több intézkedést teszünk. nagyobb anyagi erővel támogatjuk az építőipar és az építőanyagipar fejlesztését, ösztönözzük a beruházási javak kínálatának bővítését. módosítottuk a beruházási vásárlóerő szabályozását is. mindez mérsékli a beruházási árszínvonal emelkedésének az elmúlt években tapasztalt irányzatát is.

a beruházási tevékenység folytán tovább gyarapszik a nemzeti vagyon. a jövő évben 71 200 új lakás épül, ebből 27 200 állami erből. több nagy beruházás fejeződik be; működésbe lép a borsodi vegyi kombinát pvc 2. üzeme, elkészül az évi 2500 lakás kapacitású debreceni házépítő kombinát. az élelmiszeripar tárolási gondjait enyhíti a dunakeszi és békéscsabai hűtőház üzemelése.

a népgazdaság külkereskedelmi egyensúlyának biztosítására jövőre erőfeszítések szükségesek. importkorlátozó intézkedéseket nem kezdeményezünk, de előreláthatólag nem is lesz szükség olyan importokra, mint amelyek - rendkívüli és eseti igények következtében - az 1970-es mérleget terhelték. a helyes törekvés az, ha a gazdaságos export növelésében rejlő lehetőségek kihasználását, nemzetközi versenyképességünk erősítését ösztönözzük. a nemzetközi munkamegosztásba való bekapcsolódás formái bővülnek. nyersanyagbehozatalunk állandó növelése végett fejlesztjük a tengeri előszállításokat tervezünk a szovjetunióba és ugyanígy a külpiacokon által támogatjuk az ipari együttműködést a fejlődő országokkal.

tisztelt országgyűlés!

a jövő évi népgazdasági terv céljai kifejezésre jutnak az állami költségvetés előirányzataiban is. a költségvetés összesen 93 milliárd forintot oszt el. a kiadások 2 milliárd forinttal meghaladják a bevételeket, az államháztartás tehát deficitese. a deficitese költségvetési gazdálkodás kialakulása - úgy látszik - nem egy-két éves probléma, ezzel több évre számolni kell.

/folyt.köv./

10

bkk. 1./ vályi ... 8. folyt./ il

a gazdaságirányítási reform bevezetése óta a költségvetési gazdálkodás számára az okozott elsősorban nehézséget, hogy a korábbi beruházási döntésekből származó állami pénzügyi kötelezettségek nem voltak olyan mértékben mérsékelhetők, ami teljesen megfelelt volna a vállalatok és az állam közötti jövedelemelosztás új arányainak. 1968. óta több olyan kedvező gazdasági tendencia alakult ki, amelyek harmonikusabb fejlődést eredményeztek. ezek pénzügyi konzekvenciái - más oldalról - költségvetési problémákat is okoztak. a 3. ötéves terv éveiben az előző ötéves tervidőszak átlagát meghaladó ütemben nőtték a társadalmi közös fogyasztás költségvetési terhei, gyorsabban javult a lakosság egészségügyi, szociális és kulturális ellátása. az e célokra fordított kiadások az 1966 óta eltelt években átlagosan évi 8,9 százalékkal nőtték az előző öt évben megvalósult 7,5 százalékos évi átlagos növekedéssel szemben.

az 1971. évi állami költségvetés hiányának megítélésénél is több aktuális körülményt és tényezőt kell figyelembe venni, mivel ez az év az ötéves terv első éve. a tervező szervek több oldalról is óriási nyomás nehezedett, hogy minél előbb kezdhesék meg egyes fejlesztési programok megvalósítását. ennek nem lehetett mindenütt eleget tenni. a költségvetés ennek ellenére nagyobb teher vállalására kényszerült, mint az ötéves fejlesztési célok adott évre jutó üteme. ezek a felhalmozási terhek - párosulva nemzetközi gazdasági kapcsolatainkban azokkal a változásokkal, amelyek a népgazdaság távlati fejlődésének lehetőségeit nagymértékben növelik, de most költségvetési többletkiadást okoznak - a tervidőszak egészét tekintve is igen magasak. a bennük kifejezésre jutó erőteljes fejlesztési politika csak a gazdálkodás eredményességének jelentős növelése mellett lehet reális. a fejlesztés eredményei azonban csak fokozatosan jelentkeznek majd.

felmerül a kérdés, hogy addig miből fedezzük a hiányt? az állami beruházások egy részét a bankokban elhelyezett tartós megtakarításokból finanszírozzuk. tudni kell azonban, hogy ez az átcsoportosítás korlátozza a vállalatoknak nyújtható beruházási hiteleket.

/folyt.köv./

10

bkk. 1./ vályi ... 9. folyt./ il

a költségvetés egyensúlyát néhány év alatt fokozatosan meg kell teremtenünk. ebbe az irányba kívánunk lépni a szabályozó rendszer január elsején életbelépő módosításával is, a társadalmi tiszta jövedelemből a költségvetés az eddigiek-nél átlagosan 2-3 százalékponttal többet von el. a szabályozók új mértékei a 4. ötéves tervben meghatározott feladatok pénzigényeivel vannak összhangban és biztosítják az állami bevételek növelését. a költségvetési egyensúly javításához azonban nem elegendő a jövedelmek felosztási arányainak módosítása; törekedni kell a tartós megoldásra, a társadalmi tisztajövedelem gyorsabb növelésére.

a szabályozók módosítása következtében némileg változnak a jövedelmek elosztása, a jövedelmek elosztása, a vállalati érdekeltiségi alapok nagysága és megosztása. a vállalati alapképzés szabályai módosulnak. a fejlesztési alap nyereségből való növelésének lehetősége a gazdálkodó szervknél az első évben, egyszeri alkalommal mérséklődik. a további években a fejlesztési alap ismét erőteljesen nőhet, mivel jórészt a nyereség alakulásától függ. kisebb mértékben változik a fejlesztési alapok elhelyezkedése a különböző ágazatokhoz tartozó vállalatok között, elsősorban az eszközigenyesebb területek javára. mindezzel a jövőbeni fejlesztési lehetőségek szempontjából népgazdasági érdek. a költségvetés elsősorban a központi nagyberuházásokat és a lakosság ellátását szolgáló infrastrukturális létesítmények megvalósítását finanszírozza, azonban jelentős mértékben - 10 milliárd forinttal - támogatja azoknak a beruházásoknak kivitelezését is, amelyekben a vállalatok döntenek és megfelelnek a fejlesztési programok célkitűzéseinek. ezen túl azonban újabb támogatási igényeket nem fogadhatunk el. a vállalati beruházások támogatása során - az előirányzott keretek között - mindinkább előnyben részesítjük az olyan közvetett formákat, mint az amortizáció visszahagyása, az adókedvezmény, mert ezek jobban kötődnek a hatékonysági követelményekhez.

a vállalatok munkájának eddigi tapasztalatai arra készítetnek, hogy a biztonságos gazdálkodáshoz szükséges tartalékalapokat tovább növeljük. a tartalékalapok évenkénti feltöltési kötelezettsége ezért magasabb lesz, de ugyanakkor a felhasználás lehetőségeit is szélesítjük.

/folyt.köv./

10

bkk. 1./ vályi ... 10. folyt./ il

a gazdálkodó szerveknek ezzel módjuk nyílik azoknak a kedvezőtlen hatásoknak a kompenzálására, amelyeket a külföldi konjunkturális ingadozások idéznek elő a vállalati alapokban. a vállalatok jogkörét a tartalékalap igénybevételénél különösen azért növeljük, hogy a dolgozók személyi jövedelme véletlenszerű, átmeneti mérséklődését saját döntési körükben elháríthassák.

az állami vállalatok, a kisipari és az általános fogyasztási és értékesítő szervezetek együtt, közel 160 milliárd forintot, az előző évinél 12 százalékkal többet fizetnek be a költségvetésbe. a növekedés gyorsabb a termelés és a forgalom bővülésének üteménél. innen származik a költségvetés összebevételeinek több mint 80 százaléka. a mezőgazdasági termelőszövetkezetek befizetései 23 százalékkal haladják meg az előző évit. ez összhangban van a fellendülő termelés folytán a közös gazdaságok jövedelmeinek növekedésével, a kenyérgabona adókedvezményének megszüntetésével, a városi-községi hozzájárulás bevezetésével, az ipari és a szolgáltató tevékenység bővülésével. az adórendszer jobban figyelembe veszi a termelőszövetkezetek egymástól eltérő helyzetét, és a végzett munkától függetlenül különbségek kiegyenlítésére törekszik. a befizetések emelkedése ellenére a közös gazdaságok - a terv szerint - jelentősen tovább nőhetnek a tagok és az alkalmazottak jövedelmét, gyarapíthatják a közös vagyont.

a lakosság adó- és más befizetései a pénzbevételek emelkedésével arányosan nőnek. szükségesnek tartjuk, hogy az adóügyi szervek pontosabban állapítsák meg a magánkisiparosok, kis-kereskedők és a szabadfoglalkozásuk adóköteles jövedelmét, és következetesebben adóztassák a nagyobb személyi jövedelemmel rendelkezőket. az állami bevételeken belül nem jelentős ugyan a lakossági adóbefizetés, viszont fontos társadalmi kérdés, hogy a személyi jövedelmek a végzett munkával, annak társadalmi hasznosságával összhangban legyenek. a kiugróan magas jövedelmeket ugyanis - ha kiemelkedően jó munka nélkül keletkeztek - a mi társadalmunk nem ismeri el. hangsúlyozni kell azonban, hogy az adópolitika csak egyik eszköze a személyi jövedelmek befolyásolásának és elsősorban ott alkalmazzuk, ahol a jövedelmek kiáramlására kevésbé lehet hatni. alapvető törekvéseinket változatlanul a jövedelempolitika útján valósítjuk meg.

/folyt.köv./

10

bkk. 1./ vályi ... 11. folyt./ il

Tisztelt országgyűlés!

az állami költségvetés kiadásainak több mint egyharmada 63,5 milliárd forint a társadalom közös fogyasztását szolgálja. ez az összeg 7,4 százalékkal magasabb, mint az előző évi és hozzájárul népünk anyagi jólétének és életkörülményeinek javításához.

a társadalmi közös fogyasztás 32 százaléka olyan pénzbeni juttatás, amellyel főként az öregekről és a többgyermekes családokról való gondoskodás valósul meg. a kiadások többi részét az állam egészségügyi, szociális, kulturális és kommunális ellátás formájában nyújtja a lakosságnak.

ez év februárjában a párt központi bizottsága két fontos határozatot hozott: a nők és az ifjúság helyzetéről, a határozatok - a politikai teendők mellett - megjelölték azokat a gazdasági feladatokat is, amelyek a kormányzatra, a tanácsra és a gazdasági vezetőkre hárulnak. ezek a feladatok a kormány álláspontjának megfelelően megjelennek a költségvetés különböző előirányzataiban.

a nők gazdasági, szociális helyzetének javítása végett az elmúlt években több nagyjelentőségű intézkedés történt. bevezítettük a gyermekgondozási segélyt, amelyet 1971-ben 160 000 anya vesz igénybe. tovább bővítjük a bölcsődei és óvodai hálózatot, mindezek eredményeképpen az állam a kisgyermekek több mint 50 százalékának intézményekben való elhelyezéséhez és ellátásához nyújt anyagi támogatást.

a központi intézkedéseken túlmenően a nők élet- és munkakörülményeinek javítását a vállalatok is elősegíthetik a munkaésszerűbb megszervezésével, a bérezésben megnyilvánuló hátrányos megkülönböztetés felszámolásával. a kereskedelem, a szolgáltatások jobb, a tényleges igényeket kielégítő hálózatának megteremtése és jól megszervezett üzemeltetése szintén nozzájárul a dolgozó nők helyzetének megkönnyítéséhez.

az ifjúságról szóló párthatározat feladatunkká tette, hogy a jó munkafeltételek biztosítása mellett az eddiginél nagyobb gondot fordítsunk az ifjúság művelődési, szórakozási, sportolási lehetőségeinek javítására.

/folyt.köv./

Tó

bkk. 1./ vályi ... 12. folyt./ il

a közművelődés - a rádió és a televízió, valamint a sport támogatása a következő évben is tovább növekszik és mintegy 14 százalékkal haladja meg az előző évit. ennek jelentős része az ifjúság érdekeit szolgálja. csak példaképpen említem meg, hogy az ifjúság részére szervezett színházi előadásoknak ma már több mint 1 300 000 fiatal nézője van, és hogy ingyenessé tettük a tanulóifjúság szervezett muzeumi látogatását.

az állami költségvetés 1971-ben 10 millió forintot biztosít a határozat alapján létesített ifjúságpolitikai alap számára. javasoljuk a tanácsoknak, a vállalatoknak, a szervezeteknek, lehetőségeik szerint támogassák ezeket a célokat és alapokat az ifjúság helyileg jelentkező igényeinek minél jobb kielégítése végett.

az általános műveltség további növelésében meghatározó szerepe van a közoktatásnak. az alsó és a középfokú oktatási hálózat fejlesztésére a költségvetés 1971-ben 430 millió forinttal többet irányoz elő, mint az előző évben. a tanácsok többletbevételeiből 1970.-ben közel 90 millió forinttal növelték oktatási intézményeik költségvetését. remélhetőleg 1971-ben is segíteni fogják a gyorsabb fejlődést.

szeretném a tanácsok figyelmet külön is felhívni arra, hogy a költségvetési előirányzatok végleges jóváhagyása során fordítsanak nagy figyelmet az oktatási intézmények, elsősorban az általános iskolák anyagi ellátottságának tovább javítására. tovább kell javítani a hátrányos helyzetű munkás- és parasztszármazású tanulók oktatási körülményeit, gondoskodni kell előkészítő tanfolyamok szervezéséről, a napközi otthoni csoportok és a diákotthoni helyek számának növeléséről.

az 1971. évi költségvetés tudományos kutatásra 8 százalékkal nagyobb összeget irányoz elő, mint a megelőző évben. ezzel is jobb feltételeket kívánunk teremteni a tudománypolitikai irányelvek gyakorlati megvalósításához, hogy kellő lehetőséget biztosítsunk a társadalmi szükségletet kielégítő kutatásokra, szélesítsük a kutatás szellemi bázisát az egyetemi tanszékek fokozott bekapcsolásával a kutatási munkába.

/folyt.köv./

Tó

parlament

bkk. 1./ vályi ... 13. folyt./ il

a társadalmi közös szükségletek jobb kielégítését - a költségvetésben biztosított nem jelentéktelen fejlesztéseken túl - a rendelkezésre álló anyagi eszközök hatékonyabb felhasználása útján is elő kell mozdítani. valamennyi területen és mindannyiunknak törekednünk kell a célok és a feladatok racionálisabb meghatározására, gazdaságosabb szervezési módszerek alkalmazására, ezekkel összhangban álló takarékos gazdálkodás érvényesítésére.

tisztelt országgyűlés!

az 1971. évi állami költségvetés új vonása a tanácsok részére átengedett bevételek körének bővítése és az állami támogatás öt évre történő meghatározása, ami összhangban van a szocialista államrendszer fejlesztésére irányuló szándékainkkal.

1971-től a tanácsok bevételeit képezi valamennyi vállalat illetményadója, és a vállalatok eszközkötési járulékának meghatározott hányada is. új bevételi forrás a városi és községi hozzájárulás, amely a leggyorsabban növekvő bevételi elem lesz. egyes állami bevételeket a területek eltérő sajátosságai, gazdasági fejlettsége szerint különböző arányban engedünk át a tanácsoknak. a tanácsai költségvetési rendszer lehetővé teszi, hogy a tanácsai pénzalapok: a költségvetés és a fejlesztési alap arányosan alakuljon a terület egész gazdaságának fejlődésével, s egyben segítse az ellátási színvonalban mutatkozó területi aránytalanságok fokozatos mérséklését úgy, ahogy ezt nem egy ízben jogosan javasolták a költségvetési viták során. ezért a tanácsok figyelem és érdeklődése nem korlátozható saját intézményeik és vállalataik tevékenységére. a mostantól érvényesülő pénzügyi rendszerben a tanácsok csaknem azonos módon érdekeltek a területükön működő mindenféle vállalat és szövetkezet munkájának eredményességében és fejlődésében.

a gazdasági fejlettségben és a tanácsok feladatainak pénzügyi szükségletében megynként számottevő eltérések vannak.

/folyt.köv./

16

parlament

bkk. 1./ vályi ... 14. folyt./ il

ezért továbbra is nagy a jelentősége az állami hozzájárulás kiegyenlítő szerepének, annak dacára, hogy az állami támogatás részaránya az átengedett és saját bevételek erős növelése miatt - a 3. ötéves terv átlagával szemben - 32 százalékról 12 százalékra csökken. a megyei tanácsokra hárul az a feladat, hogy hasonló módon szabályozzák a városok és községek gazdálkodását, teremtsék meg ott is az előbbre tekintő tervezés és a gazdasági önkormányzat lehetőségét, hogy a városok és a községek önállósága növekedjék a lakosság ellátását, jobb életkörülményeit szolgáló döntésekben.

tisztelt országgyűlés!

a következő öt évre szóló társadalmi-gazdaságpolitikai célkitűzéseket már ez év szeptemberében ismertettük. a gazdasági fejlődés alapvető követelményeként jelöltük meg a társadalmi munka hatékonyságának nagyarányú növelését. folyamatosan nyilvánosságra hoztuk a január elsejétől érvényes szabályozókat is. a ténylegesen elérhető gyakorlati eredmények most már főként azon múlnak, hogyan dolgozunk, miképpen használjuk ki a lehetőségeket. a munkánkkal szemben támasztott követelmények nagyok, de régi igazság, hogy a nehezebb, de végrehajtható feladatok jobb teljesítményekre ösztönöznek. ez most sincs másként.

a gazdasági feladatok sikeres megvalósítását, a munka hatékonyságának növelését és a műszaki fejlődést az állam messzemenően segíti. ez tükröződik a költségvetés előirányzataiban, a szabályozókban, a támogatáspolitikában és a hitelpolitikai irányelvekben.

/folyt.köv./

16

okk. 1. /vályi...14.folyt./

a bérszabályozás rendszerében kifejezésre jut, hogy a bérszínvonal növelése alapján csak a termelékenység emelésével, a jövedelmezőség javításával valósítható meg. az élőmunka vállalati terheinek növekedése az eddiginél takarékosabb létszámgazdálkodásra ösztönöz. az állami visszatérítésnek szakágazati normatívák alapján való odaítélése és a gazdaságos exportra való ösztönzés más módszerei előmozdítják a műszaki haladás meggyorsítását, a progresszív tevékenységek, ágazatok, vállalatok gyorsabb fejlődését, mert a korszerűbb termékek exportlehetőségét bővítik és fékezik az elavult, nem gazdaságos cikkek kivitelét, az új vámtételekben is érvényesülnek a műszaki fejlesztés szempontjai.

a fejlesztési tevékenység lényeges javítása megköveteli azt, hogy javuljon a befektetett eszközök felhasználása, csökkenjen megtérülési ideje. ezért a hitelpolitikai irányelvek is magasabb követelményeket állítanak a gazdálkodó szervek elé. a hitelnyújtás feltételei a korábbinál magasabb jövedelmezőséget és nagyobb saját hozzájárulási hányadot követelnek meg. ugyanakkor jelentős hitelkedvezményeket kapnak a népgazdaság számára legfontosabb beruházások. ilyenek: az építőipar és a hozzá kapcsolódó ipari létesítmények bővítése, a közúti járműgyártás, az alumíniumipar, a számítástechnikai gépek és alkatrészek gyártásának és alkalmazásának fejlesztése, a ruházati ipar rekonstrukciója; továbbá a nagyüzemi szarvasmarha és sertés-tartást szolgáló létesítmények építése, a lakosság jobb ellátását eredményező szolgáltató-javító tevékenység és a hiánycikkek körét szűkítő beruházások ugyancsak kedvező elbírálásra kerülnek.

a támogatások rendszere mind következetesebben irányul a gazdasági hatékonyság javítására, és a jövőben mindinkább a népgazdaság fejlődése szempontjából leggazdaságosabb tevékenységeket részesíti előnyben. ezzel tudatosan visszaszorítjuk az eredményes gazdálkodás helyett manipulációs úton elérhető jövedelemszerzés lehetőségeit. a vállalatoknak és szövetkezeteknek számolniuk kell azzal, hogy a gazdaságtalan tevékenység jelenlegi támogatási lehetőségei évről-évre csökkennek, tehát érdekelttségi alapjaik emelésére, sőt a már elért színvonal tartására is csak a hatékonysági követelmények teljesítésével nyílik mód.

/folytköv./

10

okk. 1./vályi...16.folyt./e

a feladatok végrehajtásában fontos szerep járul a vezetőknek. ők azok, akik a szabályozó rendszer által közvetített népgazdasági célokat, a terv gazdaságpolitikai elképzeléseit és a piaci impulzusokat a gazdálkodásban érvényesítik. mi reális igénynek tekintjük, hogy a gazdasági vezetők minden szinten kezdeményező és magas színvonalú irányító munkát folytassanak. tanuljanak, vezessenek, neveljenek és szervezzenek: önállóan és alkotó módon dolgozva járuljanak hozzá terveink minél jobb megvalósításához.

tisztelt országgyűlés!

a termelőmunkával, a gazdálkodással szemben támasztott minőségi követelmények, meggyőződésem szerint, megalapozottak és teljesíthetők. számítani lehet azonban arra, hogy egyes vállalatok, egyes vezetők a könnyebb megoldást választva kívánnak boldogulni, úgy, hogy nagyobb igényekkel lépnek fel állami kedvezmények és mentességek iránt, vagy az árak emelésével próbálnak magasabb nyereséget elérni. aki így gondolkodik, megkárosítja a népgazdaságot, termékei felhasználóit és fogyasztóit, de rosszul veszi számba saját érdekeit is. ezen az úton járva, csak átmeneti, csak látszateredmények érhetők el.

tartós és valóságos eredményeket csak a munka minőségének megjavítása hoz. ez megkívánja az ésszerű, fegyelmezett munkaerőgazdálkodást, a termelési tényezők hatékony és tervszerű felhasználását és általában azt, hogy a gazdasági életben szabaddabb utat engedjünk a tevékenységek ésszerű kombinációjának, a versenynek, a jó kezdeményezéseknek, az önálló felelős döntéseknek. ezáltal az erőforrásokat jobban kihasználó, a jövedelmezőbbben gazdálkodó vállalatok gyorsabban fejlődhetnek.

a modern technológiai eljárások és termelési módszerek szélesebb körű alkalmazása megköveteli a hazai és a nemzetközi műszaki eredmények minél gyorsabb gyakorlati alkalmazását, a fejlesztések megvalósítási idejének lerövidítését. ezért a kormány nagy figyelmet fordít a beruházások gyors kivitelzésére és üzembehelyezésére, a befejezetlen beruházások állományának csökkentésére. ez különösen az építőiparra hárt nagy feladatokat, ahol a kínálat tervezett növekedése mellett jobb minőségű és szervezettebb munkát várunk mindannyian. ez és a korszerű építési megoldások gyors elterjesztése rövidítheti meg az építkezések időtartamát.

/folyt.köv./

16

bkk. 1. /vályi...17.folyt./e

helyes törekvés tehát, hogy mind az állami pénzből, mind nitelből, mind saját forrásokból megvalósítandó beruházások rangsorolását a műszaki fejlődés követelményeinek rendelik alá és a gazdaságosságra, a gyors megtérülésre helyezik a súlyt.

a hatékony gazdálkodás nagymértékben függ a változó körülményekhez való gyors és eredményes alkalmazkodástól, gazdaságos termelési profiltól és a korszerű munkaszervezettől. az irányítás minden szintjén ezért intenzívebben kell alkalmazni a szervezés, vezetés és ellenőrzés tudományos módszereit, többek között a számítástechnikát. így valószínűsíthető meg a döntések tudományos megalapozása és a perspektivikus szemlélet érvényesülése. a korszerű vállalati vezetés előfeltétele a vállalati belső mechanizmus átgondolt rendszerének kialakítása, az üzemi demokrácia kibontakoztatása is.

tisztelt országgyűlés!

ebben az évben maga az országgyűlés, de az ország közvéleménye is több alkalommal és behatóan foglalkozhatott a gazdaságpolitikai kérdésekkel, részben az ötéves tervről szóló törvény előkészítése alkalmából, részben a magyar szocialista munkáspárt kongresszusa nagyjelentőségű határozatai tükrében. ezért ezután röviden szólhattunk a jövő év gyakorlati feladatairól és a költségvetés vitája is koncentráltabb lehet.

gazdasági céljaink megvalósulása és a népgazdaság pénzügyi helyzete főként attól függ, hogy már a 4. ötéves terv első évében mennyire tudjuk növelni a munka eredményességét. ehhez az szükséges, hogy a gazdasági tevékenységben az eddiginél előrelátóbb, a társadalom érdekeit minden döntésben mérlegelő szemlélet érvényesüljön. koncentráltabban kell felhasználnunk anyagi és szellemi erőinket, javítanunk kell a gazdasági és a pénzügyi munka szervezettségét.

az 1971. évi költségvetés hiánnyal számol, ami elsősorban annak a következménye, hogy a jogos és elismerhető igények minél jobb kielégítésére törekszünk. szeretném azonban megjegyezni, hogy a tervezett nagyságú hiány nem szükségszerű. kisebb lehet, ha a társadalmi-gazdasági hatékonyság fokozásában jelentős előrehaladást érünk el. a népgazdaság minden ágában, a termelés és a forgalom valamennyi tényezőjénél ehhez számottevőek tartalékaink.

/folyt.köv./

bkk. 1. /vályi...18.folyt./e

a vállalatok ellenőrzésének erősítésével biztosítható ezeknek a tartalékoknak a feltárása, az állammal szembeni kötelezettségek pontos teljesítése, a pénzügyi ellenőrzés is szigorúban lép fel a jövedelemszerzés szabályellenes módszereivel, a követelményeket lazító igényekkel és a szabálytalanságokat elkövetőkkel szemben.

az 1971. évi állami költségvetés végrehajtása során csökkenthetjük a deficit összegét akkor, ha ésszerű takarékoság valósul meg mindenhol; a minisztériumokban és a tanácsoknál, a vállalatoknál és a szövetkezeteknél, a költségvetési intézményeknél egyaránt, mindenki, aki a közösség pénzével gazdálkodik, az egész ország előtt felelős annak felhasználásáért, a nép vagyónának gondos kezeléséért. Legyünk szigorúak a pazarlókkal szemben és máris újabb lehetőségek nyílnak az indokolt igények kielégítésére.

az 1971. év nehéz és felelősségteljes lesz számunkra, de céljaink lelkesítőek. a teljesítésükhöz szükséges feltételeket mi mindannyian teremtjük meg. magasabb színvonalon kell folytatnunk a gazdasági építőmunkát, amely a szocialista társadalom teljes felépítését szolgálja.

ezeknek a gondolatoknak a jegyében a kormány nevében kérem a tisztelt országgyűlést, hogy az 1971. évi költségvetésről szóló törvényjavaslatot fogadja el. /mti/

---

bkk. 2. timár-beszéd

zs/e

1970. december 18.

rendelkezésre bocsátjuk timár elvtárs parlamenti felszólalását, amely előreláthatólag kora délután hangzik el.
 e m b a r g ó: feloldásig!

x x x

tisztelt országgyűlés!

a következő hetekben sikeresen fejeződik be harmadik ötéves tervünk. az eltelt öt évben a nemzeti jövedelem növekedése mintegy 40 százalék, ami nemzetközi összehasonlításban is figyelemreméltó eredmény azért is, mert e fejlődést az egyensúly javulása kísérte. gazdasági stabilitásunkat nem ingatta meg az olyan jelentős elemi csapás sem, mint az ezévi ár- és belvív, ami közel 8 milliárdos kárt okozott az országnak és befolyásolta a költségvetés egyenlegét is. idejében elkészült negyedik ötéves tervünk, amelyet a parlament is megerősített, elkészült az 1971-es terv és most a kormány nevében pénzügyminiszterünk benyújtotta a jövő évi költségvetést.

a költségvetés tételei arról tanuskodnak, hogy az ország gazdasága töretlen vonalban fejlődik tovább. e fejlődést jól jellemzik a közületi kiadások. ezeken belül a szociális-egészségügyi és kulturális előirányzatok együtt 46,2 milliárd forintot tesznek ki, és az ezévi várható teljesítést mintegy 6 százalékkal haladják meg. tovább növekednek a fejlődés fontos hordozói, a költségvetés beruházási kiadásai is, mintegy 11 százalékkal. a törvénytervezet részletesen felsorolja ezeket a tételeket. nőnek a költségvetés bevételi forrásai is.

a következőkben a népgazdasági terv pénzügyi mérlegei mögött álló egyes problémákkal kívánok foglalkozni, amelyek alapvető jelentőségűek előrehaladásunk szempontjából. az első ezek között a vállalati gazdálkodás.

állami vállalatok adják a költségvetés bevételeinek legjelentősebb részét, 83 százalékát. ugyanakkor a kiadások között is igen jelentős szerepet játszanak vállalati támogatások címszó alatt, tehát a netto hozam kisebb. az államháztartással szemben, a szociális, kulturális ellátás iránt támasztott igények, a beruházások évről-évre nőnek. hogy ezeket mind nagyobb mértékben tudjuk kielégíteni, szükséges, hogy nagyobb ütemben növekedjenek a vállalatok befizetései és hogy csökkenjenek az állami támogatások.

/folyt.köv./

10

bkk. 2. /timár...1.folyt./e

a munka termelékenységének növelése céljából módosítottuk a bér- és létszám-gazdálkodással, valamint a nyereségrészesedéssel kapcsolatos szabályozókat. a jelek arra mutatnak, hogy az új szabályozók helyes irányban hatnak. vállalatoknál széleskörű kalkuláció folyik az eddiginél racionálisabb munkaerő- és bér-gazdálkodás érvényesítésére. kétségtelen, hogy itt jelentős tartalékokkal számolhatunk. az üzemszervezés tudománya és az üzemszervezés gyakorlata hazánkban még messze van az élenjáró színvonaltól. kevés az olyan vállalat, amely üzemszervezés szempontjából az európai élvonalban van, holott a munka racionális megszerzése jelentős új forrásokat szabadíthat fel. az e téren kívánatos fejlődést mozdítja elő a kormány által jóváhagyott számítástechnikai alkalmazási program, amely a következő ötéves terv során jelentős összeget, különböző forrásokból mintegy 7 milliárd forintot irányoz elő számítógépek vásárlására és alkalmazására.

a program keretében már 1971-ben importálunk és üzembe állítunk egy nagy-, továbbá több-, a közepesnél valamivel nagyobb - komputert. ezzel egyidejűleg 1971-ben megkezdődik a kis számítógépek hazai gyártása, valamint a szocialista országok együttműködése keretében más országok által gyártott korszerű, közepes nagyságu és nagy gépek beszerzésének és alkalmazásának előkészítése. a számítástechnikai szakképzésről hozott határozatnak megfelelően az 1971. évi tervben az egyetemek gép beszerzéseire 160 millió forint előirányzat szerepel.

a számítástechnika igen széles körben - így a tudományos feladatok megoldásában az alap- és az alkalmazott kutatások terén, a gazdasági munkában a modellek, prognózisok készítése, továbbá az adatfeldolgozás terén, a műszaki-termelési feladatok megvalósításában a fejlesztési tevékenység, a termelésirányítás /kooperáció, munkaerő-gazdálkodás, anyagellátás/ terén - igen jó hatásokkal alkalmazható. a számítástechnika alkalmazása szinte korlátlan lehetőségeket tár fel és mi e programnak még csak a kezdetén vagyunk. a gépek optimális elosztása és hasznosítása nem könnyű feladat. itt kellő körültekintés szükséges, hogy a befektetést a lehető legjobban gyümölcsoztassuk.

a gazdaság hatékonyságának növelése terén nagy lehetőség a tudományos kutatások eredményeinek a gyakorlatban való jobb alkalmazása. a tudomány és a termelés szoros együttműködése, a kutatások eredményeinek gyors felhasználása az üzemekben - milliárdos értékeket jelenthet a bel- és külföldi piacokon, hisz a legkorszerűbb új termékeket a világpiac magasabb áron ismeri el.

/folyt.köv./

10

bkk. 2. /timár...2.folyt./e

van néhány kiemelkedő munkát végző vállalatunk, amely ezt a lehetőséget gyümölcsösíteti is, nagy vállalatunk zöme azonban még nem tart itt.

nagy lehetőségeket rejt magában a vállalati dolgozók széleskörű továbbképzésének megszervezése, a környezet, amiben a munkások dolgoznak, a technika vívmányai révén óriási ütemben változik, ezt az oktatásnak nyomon kell követnie, a továbbképzésnek biztosítania kell, hogy a munkás, a technikus és a mérnök - közvetlen munkájának ismeretén túl - jobban elsajátítsa azokat az ismereteket is, amelyek a környezet megváltoztatásával, az automatizálással, a számítástechnika alkalmazásával és más változásokkal járnak együtt, jelentős feladataink vannak itt a nők helyzetének javításával összefüggésben, a szakmunkásoknak csak 14 százaléka nő, ezzel szemben a betanított munkások között 46 százalék, az egyéb munkások között pedig 45 százalék a nők aránya, gazdasági helyzetük javítását jelentős mértékben befolyásolja, hogy milyen mértékben tudjuk a nőket a szakképzésbe bevonni.

a szakmai képzés mellett több gondot kell fordítani az általános gazdasági, politikai és kulturális ismeretek bővítésére is, a képzett, kulturált dolgozó többet tud produkálni a maga és a társadalom érdekében, mint az elmaradott ember.

társadalmunk elemi érdeke, célkitűzéseink megvalósításának elengedhetetlen előfeltétele a gazdaság hatékonyságának javítása, e feladat fokozott figyelmet és felelősséget követel vezetőktől és beosztottaktól egyaránt, az említett követelménnyel összefüggésben erősíteniünk kell a tulajdonosi felügyeletet vállalatunk munkája felett, az elmúlt években létrehozott felügyelő bizottságok többsége - ahol a minisztériumok valóban támaszkodtak rájuk - beváltotta a hozzáfűzött reményeket, biztosította azt a szélesebbkörű ellenőrzést, ami több, mint a tételre számszaki revízió, a lehetőségeket azonban e tekintetben még korántsem merítettük ki, a tulajdonosi felügyeletet gyakorló szervezeteknek hosszabb távlatban is gondolkodniuk kell, ellenőrző munkájukat az osztársadalmi érdekek oldaláról kell gyakorolniuk és ehhez minden támogatást meg kell kapniuk a felettes szervektől.

/folyt.köv./

10

bkk. 2. /timár...3.folyt./

vállalataink egy része - amint ezt említettem - jelentős összegű támogatásban részesül az állami költségvetésből, ezek jellege különböző: van köztük olyan fogyasztói ártámogatás, amelyet államunk tudatosan biztosít, hogy bizonyos árukat és szolgáltatásokat a ráfordítások alatti áron vásárolhasson a lakosság, vannak olyan hozzájárulások - elsősorban a mezőgazdaságban - amelyek meghatározott fejlesztési célokat szolgálnak, van azonban a támogatások között nagy összegben olyan is, amely azt jelzi, hogy a szóbanforgó vállalatnál az idők folyamán gazdaságtalanná vált a termelés egy része és számos terméket csak ráfizetéssel tudnak előállítani, e területekre a vezetésnek különös gondot kell fordítania, a cél elsősorban az, hogy azokat az iparágakat, vállalatokat fejlesszük, ahol a bel- és a külföldi piac szükségleteit a termelés a leggazdaságosabban elégíti ki, van persze jónéhány olyan terület is, amelynek termékeire egyelőre - néha hosszabb időre is - szükség van, ezért vállalatunk kell a deficitet, minden olyan esetben azonban, amikor korszerűtlenség szüli a ráfizetést, erőteljesen kell törekedni arra, hogy a gyártmányösszetétel megváltozzék, hogy a régi, rossz, nem rentábilis termékeket olyanokkal váltsák fel, amelyek keresettek és gazdaságosak, e munka jórészt vállalatunknak saját hatáskörükben kell elvégezniük, de a minisztériumoknak nagy segítséget kell nyújtaniuk hozzá, hiszen számos esetben egy vállalaton belül a termék szerkezet átalakítása nem valósítható meg, vannak olyan esetek is, amikor a kormány és szervei foglalkoznak az ilyen vállalatok és termékek jövőjének alakulásával, a kívánatos az, - és erre irányul szabályozási rendszerünk -, hogy a támogatások összegét fokozatosan, de erőteljesen csökkentjük és e tételt más, nagyobb hatékonyságú gazdasági, szociális és kulturális célok megvalósítására fordítsuk, ez nehéz feladat, de el kell végeznünk, mert ez a társadalom érdeke.

beruházási politikánkkal abba az irányba hatunk, hogy a rendelkezésünkre álló forrásokat a leggyümölcsözőbb területeken használjuk fel: javítsuk energia strukturánkat, fejlesszük bauxit- és alumíniumiparunkat, vegyiparunkat - ezen belül a petrokémiát -, erőnkhez képest bekapcsolódjunk a számítástechnikai fejlesztésbe, fejlesszük és korszerűsítsük építőanyag- és építőiparunkat, modernizáljuk textil- és ruházati iparunkat, lömozdítsuk a nagyüzemi állattenyésztést, modernizáljuk a közlekedést, ugyanakkor érthetően valamennyi vállalat arra törekszik, hogy minél nagyobb fejlesztési lehetőségekkel rendelkezék, nem fogadható el az a vállalati törekvés, amely a korszerűtlen részlegeket fejleszteni kívánja akkor is, ha az ott folyó termelés perspektívája a bel- és külföldi igények tükrében bizonytalan, vagy éppen biztos, hogy nincs perspektíva.

/folyt.köv./

10

bkk. 2. /timár...4.folyt./e

a társadalom érdeke azt kívánja, hogy a termelés szerkezete, minősége és korszerűsége alkalmazkodjék a szükségletekhez, költségszintje pedig általában állami támogatás nélkül is biztosítsa a kellő jövedelmet, a termékek versenyképességét. fejlesztési döntéseinket e követelmények tükrében kell mérlegelni. e téren - minthogy beruházási forrásainkat tetszés szerint nem növelhetjük - erős szelektálásra van szükség a vezetés minden szintjén. azokat a területeket kell előnyben részesíteni, amelyek legkorszerűbb, legversenyképesebb termelésük révén a legtöbbet adják az országnak.

Gazdasági fejlődésünk jellegzetes tünete, hogy ma a beruházási igények jelentős mértékben meghaladják a rendelkezésünkre álló forrásokat és részben a kivitelező kapacitásokat is. minden oldalról nagy a nyomás a fejlesztési források növelése érdekében. itt nincs más út, mint hogy a társadalom, a népgazdaság érdekét a részérdek elé helyezzük. fokozatosan meg kell szüntetnünk azt az állapotot, hogy nem rendelkezünk elégséges szabadon felhasználható fejlesztési eszközzel, mert beruházási forrásaink túlnyomó része a tervezés idején már meghatározott célokat szolgál. lehetővé kell tennünk, hogy az illetékes szervek nagyobb mozgási szabadsággal rendelkezzenek a beruházási hiányok terén, azokat a legfontosabb, legjobb, leggazdaságosabb igények kielégítésére fordíthassák. az e téren kívánatos változás egyik előfeltétele, hogy az építőanyag- és az építőipar gyorsított ütemben fejlődjen, amit egyébként nagy lakásépítési tervekünk valóra váltása is megkíván. ezt a célt szolgálják olyan kiemelt beruházásaink, mint a budapesti és debreceni házépítő kombinát, a szentendrei vasbeton csőgyár, a beremendi cement és mészmu, az orosházi síkúveggyár, a hejőcsabai cementgyár és más objektumok.

tisztelt országgyűlés!

a költségvetés említett problémái mellett szólni szeretnék a lakosság összesített háztartási mérlegéről, bevételeiről és kiadásairól is. a lakosság legjelentősebb bevételeit a bérek alkotják, ez 1971-ben több mint 100 milliárd forintot tesz ki. bérpolitikánkban sok a probléma. elsősorban a mainál jobban kell biztosítani a bérezés megfelelő differenciáltságát a munkateljesítménynek megfelelően. ellene vagyunk minden egyenlősdi-nek! a felelősséggel végzett jó munkát jól kell megfizetni, a rossz munkát nem szabad megtérni.

/folyt.köv./

10

bkk. 2. /timár...5.folyt./

e téren vállalatunk gyakorlata sok kívánnivalót hagy maga után és meg kell jegyezni azt is, hogy a felügyeletet gyakorló minisztériumok munkája sem elég intenzív. a minisztériumok ágazati feladatkörébe tartozik, hogy éberrel őrködjenek a felett: érvényesüljön az „egyenlő munkáért egyenlő bért”, elve és ami ennek ellentét-párja: különböző munkáért különböző bért fizessenek. bérrendszerünk nagyjában-gészében megfelelő kereteket biztosít az igazságos bérezéshez. igaz, hogy az egyes területeken vannak aránytalanságok, ezeken azonban folyamatosan igyekszünk javítani, természetesen ez a „javítás”, általában felfelé történik és ezért máról-holnapra nem lehet minden vonatkozásban helyes bérarányokat biztosítani. a jelenlegi bérrendszeren belül is lehetséges igazságosabb bérezést érvényesíteni. ezt azonban semmilyen központi szerv nem biztosíthatja, ezt maguknál a vállalatoknál kell a vezetésnek biztosítani.

a jövedelmekkel kapcsolatos probléma az is, hogy egyes családokon belül az egy főre jutó jövedelmek közti eltéréseket csökkenteni kell. ennek legfontosabb eszköze a családi pótlék és a nyugdíj-juttatás, valamint egyes alacsonykeresetű rétegek bérének emelése. az elmúlt öt év során itt számos intézkedés történt. ezek hatására a családi pótlékban részesülő családok száma 92 000-ról, 15 százalékkal, a nyugdíjellátásban részesülők száma 224 000 fővel, 19 százalékkal, a családi pótlék összege 1,3 milliárddal, a nyugdíjak összege pedig 3,5 milliárddal nőtt. ezen belül jelentősen nőtt a termelőszövetkezeti családoknál is a nyugdíj és járadék összege. intézkedéseink között fontos szerepet játszott a gyermekgondozási segély bevezetése, ennek összege 1969-ben 870 millió forint volt.

a rendelkezésre álló adatok szerint 1967-ben a népesség körülből 10 százaléka tartozott a legalacsonyabb jövedelmi kategóriába, ahol az egy főre jutó havi kereset nem érte el a 600 forintot. az e kategóriába tartozó személyek 30 százaléka nyugdíjas volt, 70 százaléka többségében többgyermekes családokból, illetve egyedülálló anyák háztartásaiból került ki. különböző tényezők, demográfiai változások, de jelentős mértékben az említett intézkedések és a keresetek növekedésének hatására az alacsony jövedelműek részaránya a népességben belül az 1967. évi 10 százalékról 1969-ben 6,3 százalékra csökkent.

tisztában vagyunk azzal, hogy ez a probléma nem tekinthető megoldottnak és a kormány - amint erre a megfelelő források a termelőmunka hatékonyságának javítása révén rendelkezésre állnak - nem fog késlekedni, hogy a szükséges intézkedéseket megtegye.

/folyt.köv./

10

bkk. 2. /timár...6.folyt./e

ide tartozik az olyan problémák megoldása is, mint elveink következetes érvényesítése a nők béreinél és a fiatal, induló diplomások megfelelő keresetének biztosítása.

a lakosság jövedelmei között második helyen a termelőszövetkezeti tagok közösből származó pénzbeni munkadíja szerepel, ami 1971-ben 15 milliárd forint. a mezőgazdasági termelés fejlődésével együtt a parasztság jövedelmi szintje országos átlagban elérte a munkásokét. a kép azonban meglehetősen tarka. vannak elmaradott tsz-ek, - ahol ösztönzőkkel és támogatásokkal is biztosítani kell a jövedelmek megfelelő emelkedését -, és van már az országban többszáz olyan szövetkezet, ahol meglehetősen magas jövedelmi szint alakult ki, általában a jó munka, de helyenként a kedvező természeti vagy egyéb adottságok folytán. ide tartoznak budapest és a nagyvárosok körül elhelyezkedő szövetkezetek. mivel ez utóbbiak nagyon szoros kapcsolatban vannak a főváros és a vidéki centrumok lakosságával, órködni kell azon, hogy indokolatlan jövedelem-aránytalanságok ne alakuljanak ki sem a szövetkezeti tagok, sem a tsz-ekben dolgozó ipari munkások esetében és ahol ilyenek kialakultak /például egyes melléküzemági tevékenységek túlzott fejlesztése révén/, ott ezeket mérsékelni kell. ezt a célt szolgálja többek közt az adórendszer módosítása is. és ha már adóról van szó: - pénzügyi apparátusunknak és más illetékes szerveinknek is, az eddiginél nagyobb figyelmet kell fordítani az indokolatlanul magas, kiugró jövedelmek keletkezésének megakadályozására, ahol mégis létrejönnek, ott állami elvonására. a lakosság minden rétegénél arra kell törekedni, hogy senki ne élvezhessen meg nem érdemelt jövedelmeket.

a lakosság bevételeit döntő részben áruvásárlásra és szolgáltatások vásárlására fordítja. a lakossági áruellátást az elmúlt évben lényegesen növeltük, a választékot bővítettük. számos olyan iparág van, amely a belkereskedelem részére történő szállítást 1970-ben az előző évhez képest több mint 25 százalékkal növelte. ilyenek például a földgázszolgáltatás, a villamoskészülékek gyártása, a híradástechnika, a fémtömegcikk-ipar, a fűrész- és lemezipar, a pamut, gyapju és selyemipar, a textilruházati ipar.

a választékot szocialista és tőkés fogyasztási cikk-importtal is bővítettük és ezzel is ösztönöztük a hazai ipar versenyképességének kibontakozását. mi - akik itt élünk Magyarországon - a változás fokozatossága miatt talán kevésbé vesszük észre, hogy milyen fejlődés történt néhány év alatt az áruellátásban. azok a külföldiek, akik néhány évvel ezelőtt jártak nálunk és most újra idelátogatnak, eredményeink közül elsősorban ezt említik.

bkk. 2. /timár...7.folyt./e

a lakosság ellátásának javítása a szolgáltatások terén sok kívánnivalót hagy maga után. a helyzet javítása érdekében a kormány az elmúlt évben határozatot hozott a szolgáltatások fejlesztésére. e határozat nyomán már több intézkedés történt. módosításra került az ösztönző rendszer, a kormány a fejlesztésre póthitelt biztosított. ezek eredményeképpen a szolgáltatások mennyisége 1970-ben körülbelül 10 százalékkal haladja meg az előző évi szintet.

1971-től jelentősen növeljük a szolgáltatások központi támogatását, erre a célra a negyedik ötéves terv időszakában 1,5 milliárd forint áll rendelkezésre.

a lakosság vásárlásának bővítését szolgálják az országos takarékpénztár és a hitelszövetkezetek hitelnyújtásai is. az 1971. évre vonatkozó számítások szerint a különböző fogyasztási célu közép- és rövidlejáratu hitelek összege együttesen megközelíti az 5 milliárd forintot. e szám is mutatja, hogy milyen jelentős szerepet játszik ma már a lakosság életében a tartós fogyasztási cikkek beszerzése.

gyakori jelenség, hogy a lakosság az életszínvonal és az áruellátás alakulását is bizonyos kritikával illeti. tény, hogy elsősorban az alacsonyjövedelmű rétegeknél e bírálat jórészt jogos és a lehetőséghez képest mindent el kell követnünk az orvoslásra. a közvélemény megnyilvánulásai kapcsán azonban nem szabad megfeleledkezni arról sem, hogy az igények gyorsabban nőnek, mint a szükségletek kielégítésének reális lehetőségei. a nagyarányú és egyre szélesedő külföldi utazások, az üzletek bővülő választéka, a háztartások gépesítése, az autó és sok más tényező mind szerepet játszanak az igények növekedésében. ilyen összefüggésben az életkörülményeket illető kritika minden időben, többé-kevésbé minden országban megtalálható. a közvélemény számos tényezőtől, anyagi- és lélektani, objektív és szubjektív elemekből tevődik össze. a jelenségeket reálisan kell szemlélni, nem pedig összefüggéseikből kiragadva, tértől, időtől és történelmi adottságoktól függetlenül. természetesen gyorsabban fejlődni, gyorsabban gyarapodni lehet - és kell is. ehhez azonban az szükséges - és ennek minden emberben tudatosá kell válnia -, hogy az egyéni és a közös munka jobb, szervezettebb, céltudatosabb legyen.

/folyt.köv./

bkk. 2. /timár...8. folyt./

Intézkedéseinkben nem lehet csak az igényekből kiindulni, nézni kell a mérleg mindkét oldalát. ha ezt nem tesszük, bizonyos idő múlva saját magunk vállánánk kárát.

tisztelt országgyűlés!

gazdaságunk szoros kapcsolatban van az európai és a világ-gazdasággal. Legjelentősebb partnereink a tervgazdálkodást folytató szocialista országok. velük bonyolítjuk külkereskedelmünk kétharmadát. ez a magyar gazdaság stabilitásában jelentős tényező. elősegíti, hogy hosszú távra, tervszerűen gazdálkodhatunk. ugyanakkor jelentős a forgalmunk a tőkés és a fejlődő országokkal is. a világpiaci hatások közvetlenebbül és erőteljesebben érnek bennünket, mint azelőtt. ezt mi egészséges folyamatnak tartjuk, olyannak, amely rugalmasabbá, versenyképesebbé teszi a magyar gazdaságot. a tőkés világpiac kedvezőtlen hatásait azonban nem engedjük spontán érvényesülni. tudatosan szabályozzuk azokat a módokat, ahogy ezek gazdaságunkat érintik, még ha ez időnként bizonyos áldozatokkal is jár. előnye viszont a világpiaci hatások e szabályozott érvényesülésének az árak, a külkereskedelmi mérleg stabilitása, a foglalkoztatás biztonsága. ugyanakkor az intenzívebb behatás előmozdítja a világpiac alakulására való gyorsabb reagálást, a termelés és áruforgalom szerkezetének gyorsabb változását.

tisztelt országgyűlés!

az 1971-es év negyedik ötéves tervünk induló éve. indulási pozíciónk jónak mondható. ezt summázta a x. pártkongresszus nemrég lezajlott tanácskozása is. problémánk, gondunk, tartalékunk, lehetőségünk van bőven. rajtunk áll, hogy ezekből mit és milyen gyorsan oldunk meg, illetve használunk ki; hogy milyen ütemben tudjuk fejleszteni gazdaságunkat, népünk életszínvonalát.

javasolom a tisztelt országgyűlésnek, hogy az 1971-es költségvetést - amely új ötéves tervünk alapján - az abban foglalt feladatoknak megfelelően készült -, emelje törvényerőre.

/mti/

- 28 -

To

bkk. 3. tanácskozik az országgyűlés

t/hi/szö/pr/sl/rj zs

1970. december 18.

pénteken tartotta ez évi utolsó ülészakát az országgyűlés. az ülésen részt vett losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, fock jenő, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, továbbá benke valéria, fenér lajos, kállai gyula, komócsin zoltán, németh károly, nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai. a diplomáciai páholyokban a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője foglalt helyet.

az ülést kállai gyula, az országgyűlés elnöke nyitotta meg. megemlékezett a parlament legutóbbi ülészakája óta elhunyt szabó pál és szilágyi sándor képviselőről, hangoztatta, hogy szabó pál négyévtizedes irodalmi és közéleti tevékenysége elválaszthatatlanul összefonódott a magyar parasztság felemelkedéséért vívott küzdelemmel. 1945 óta megszakitás nélkül tagja volt a parlamentnek.

szilágyi sándor már kora ifjúságában megismerte a dolgozó ember küzdelmes, nehéz életét. a vegyipari dolgozók szakszervezetében állhatatosan dolgozott a magyar munkásmozgalomért, népünk felemelkedéséért.

az országgyűlés tagjai néma felállással adóztak az elhunyt képviselők emlékének; az országgyűlés jegyzőkönyvében is megőriztettem emléküket.

kállai gyula ezután bejelentette, hogy a népköztársaság elnöki tanácsa az országgyűlés legutóbbi ülészakája óta alkotott törvényerejű rendeleteiről szóló jelentését - az alkotmány rendelkezésének megfelelően - bemutatta és a jelentést a képviselők kezéhez kapták.

/folyt.köv./

To 12⁵

- 29 -

bkk. 3. / tanácskozik... 1. folyt./rj

bejelentette továbbá, hogy a minisztertanács megbízásából vályi péter pénzügyminiszter betértesztette az 1971. évi állami költségvetésről és a tanácsok 1971-75. évi pénzügyi tervének költségvetési szabályozóiról szóló törvényjavaslatot. a törvényjavaslatot előzetes tárgyalás végett megkapták az országgyűlés állandó bizottságai és szétszöztették az országgyűlés tagjai között. közölte továbbá, hogy egy képviselő nyújtott be interpellációt, ennek tárgyát dr. pesta lászló jegyző ismertette.

kállai gyula javaslatára az országgyűlés elfogadta az ülésszak tárgysorozatát, amely a következő:

1./ az 1971. évi állami költségvetésről és a tanácsok 1971-75. évi pénzügyi tervének költségvetési szabályozóiról szóló törvényjavaslat tárgyalása;

2./ interpelláció.

az elfogadott napirend szerint ezután megkezdődött az 1971. évi állami költségvetésről és a tanácsok 1971-75. évi pénzügyi tervének költségvetési szabályozóiról szóló törvényjavaslat tárgyalása. a törvényjavaslatot vályi péter pénzügyminiszter terjesztette elő.

/folyt.köv./

bkk. 3. / tanácskozik... 2. folyt./rj

vályi péter expozéját mai bkk 1-es kiadásunkon közöltük. az anyagra a következő javítást adjuk:

a 8. folytatás utolsó bekezdésének második mondata helyesen a következő:

... fedezzük a hiányt? az állami beruházások egy részét a népgazdaság hitelrendszerében keletkezett

-----
tartós megtakarításából finanszírozzuk, ..

ezzel a beszéd e m b a r g ó j á t f e l o l d j u k !

a pénzügyminiszter nagy tapssal fogadott beszéde után

egri gyula

----- /hevs megye, 1.vk./, a baranya megyei pártbizottság első titkára, a terv- és költségvetési bizottság előadója emelkedett szólásra. előljáróban elmondotta, hogy a jövő esztendői költségvetésről szóló törvényjavaslatot az országgyűlés állandó bizottságai megvitatták, elfogadták, és a költségvetés lényegét nem érintő kisebb módosító javaslatokat tettek. a vitában hetven képviselő fejtette ki véleményét, főként arról, hogy a végrehajtás során miként lehetne növelni a gazdaság hatékonyságát, milyen tartalékok rejlenek népgazdaságunkban. az eszmecsere alaphangját az mszmp x. kongresszusának munkája, határozatai adták meg.

/folyt.köv./

12.30 rj

11 13²⁰

bkk. 3. / tanácskozik... 3. folyt./rj

a költségvetési tervezet reális-hangsúlyozta az előadó. számbaveszi az 1970-es gazdaság eredményeit, a gondokat is. helyesen jelöli ki a célokat, a követendő utat. a bizottsági vitákban felszólalók kiemelték: népgazdaságunk egészséges alapokon, kiegyensúlyozottan fejlődik. ahhoz, hogy a fejlődés meggyorsulhasson, következetesen kell továbblépni azon az úton, amelyet a gazdaságirányítás reformjának bevezetésével elkezdtünk. folytatnunk kell azt a gazdaságpolitikát, amely a népgazdaság intenzív fejlesztését - mindenekelőtt a termelők fejlesztését, a termelés hatékonyságának növelését, az osztársadalmi bevételek, a nemzeti jövedelem növekedését szolgálja.

- a költségvetés összeállításakor általában az elosztás okozott gondot - most, a bizottsági vitákban mégis a termelés, az állami bevételek növelésének, a munka hatékonyságának problémái kaptak nagyobb hangsúlyt. szinte valamennyi bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a legfőbb feladat a termelő kapacitások jobb kihasználása, a termelés ésszerűbb és jobb megszervezése. csak ez biztosíthatja a költségvetési egyensúly javulását, az elosztható javask növekedését és - minden téren - az igények jobb kielégítését. szót ejtettek arról is, hogy a jövő esztendői költségvetés és az 1971-es terv a tavalyinál feszítettebb munkát követel az ipari vállalatoktól. az energiagazdálkodásban már most problémáink vannak, ez várhatóan megnehezíti az évi eleji termelést. egybehangzó vélemény volt azonban, hogy még a „feszesebb”, követelmények is teljesíthetők, ha tovább javítjuk az ipar szerkezeti összetételét, a gyártmánystruktúrát és hathatósabb intézkedéseket teszünk a munkaerőhelyzet javítására. az 1971. január 1-én életbe lépő módosított közzgazdasági szabályozók hatására várható, hogy a vállalatok a jelenleginél jobban érdekeltté válnak a munkaerő helyes felhasználásában, a munkafegyelem megszilárdításában.

/folyt.köv./

12.38 rj

13²⁵

bkk. 3. /tanácskozik... 4. folyt./rj

- a mezőgazdasági bizottságban egyetértettek a termelés növekedésének mértékével. némi kockázat azonban itt is van, mert a mezőgazdaságban gyakoriak az olyan termelési ingadozások, mint amilyenek 1969-ben, 1970-ben voltak, és előfordulhatnak az idehez hasonló természeti csapások is. de a mezőgazdaság évről évre egészségesen fejlődik, s ha megvalósítjuk mindazt, amit terveztünk a gépesítés, a kemizálás, a takarmány- és hűstermelés növelésére, akkor a terv teljesíthető és a mezőgazdaság a várakozások megfelelően járulhat hozzá a nemzeti jövedelem növeléséhez.

- sok szó esett a bizottsági vitákban beruházási tevékenységünkről. az elmúlt években - főleg az állami nagyberuházásoknál - jelentős javulás volt tapasztalható, ez azonban nem elégítheti ki bennünket. jobban kell gazdálkodnunk azokkal a javakkal, amelyeket a termelőerők fejlesztésére, új iparágak és termelő kapacitások megteremtésére, régi üzemek rekonstrukciójára fordítunk.

a törvényjavaslat előadója hangsúlyozta, hogy a jövő esztendői beruházásokra szánt összegek felhasználásakor szem előtt kell tartani a x. pártkongresszus határozatát, amely szerint véget kell vetni az olyan gyakorlatnak, amikor a műszaki fejlesztési alapok túlnyomó hányadát nem a meglévő termelő berendezések korszerűsítésére és munkaerőmegtakarításra, hanem munkahely-bővítésre használják.

- teljesen jogos az az igény, hogy mind állami, mind vállalati szinten átgondoltabban és előrelátóbban kell beruházni. sok helyütt még mindig él az a helytelen szemlélet, miszerint egy beruházás attól függően jó vagy nem jó, hogy mennyibe kerül és milyen nagy. részben ennek a szemléletnek a következménye, hogy az ilyen beruházásokra fordított tetemes összegek csak nagyon lassan térülnek meg. a jövő évi költségvetés arra törekszik, hogy pénzügyi eszközökkel szabályozza a beruházási piacon a keresletet, a kínálatot. az országgyűlés állandó bizottságai ezt helyeselték, s megleléssel vették tudomásul, hogy a negyedik ötéves terv részeként már a jövő esztendőben is számos intézkedést terveznek az építő- és építőanyagipar fejlesztésére, az építőipari munkaerő hatékonyabb felhasználására.

/folyt.köv./

12.43 rj

- 32 -

13.30
Am

parlament

bkk. 3. /tanácskozik... 5. folyt./rj

- a törvényjavaslatból kitűnik, hogy az országgyűlés első ízben erősíti meg a budapesti, illetve a megyei tanácsok költségvetésének szabályozóit. a vita során elhangzottak olyan vélemények, hogy egyik vagy másik terület fontossága vagy éppen elmaradottsága nem kap kellő figyelmet a költségvetésben. a képviselők túlnyomó részt azonban úgy foglaltak állást, hogy a kormány a mai ismereteknek, a területfejlesztés általános elveinek megfelelően készítette el a törvényjavaslatot a az figyelembe szí az ország egyes megyéinek ellátottságában mutatkozó különbségeket, s - amennyiben lehetséges - igyekszik ezeket fokozatosan csökkenteni.

a képviselő végezetül a terv- és költségvetési bizottság nevében javasolta az országgyűlésnek, hogy fogadja el az 1971-es állami költségvetést.

/folyt.köv./

bkk. 3. /tanácskozik... 6. folyt./rj

ezután az elnöklő kállai gyula indítványára az országgyűlés úgy határozott, hogy a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben együttesen vitatja meg. ezután szünet következett.

szünet után vass istvánné elnöklésével folytatódott az ülés.

csépanyi sándor /borsod megye, 7.sz. vk/, az ózdi kohászati üzemek vezérigazgatója rámutatott arra:

- a hazai vaskohászat szerepkörét a felhasználó iparágak korszerű vas- és acéláruval való rugalmas és gazdaságos ellátásában, a nemzetközi termékcsereben való hasznos részvételben, a vidéki ipari központok kialakításában, a nyersanyagok minőségi késztermékké történő gazdaságos feldolgozásában és - néhány iparvidéken - a lakosság foglalkoztatásának előmozdításában lehet meghatározni. az iparág fontosabb gazdasági eredményei -ről szólva elmondotta, hogy 1950-1970 között a magyar vaskohászat egymillióról 3.2 millió tonnára fokozta acéltermelését. ezzel a fejlődéssel, valamint a szocialista országokkal folytatott kooperációval mennyiségileg kielégítette a hazai igényeket, sőt jelentősen hozzájárult tőkés fizetési mérlegünk javításához is. a termelékenységét illetően a fejlődés főleg az utóbbi években volt figyelemreméltó: például az ózdi üzemben a mintegy 30 százalékos termelés-emelkedést teljes mértékben a termelékenység növelésével érték el.

/folyt.köv./

13.50 rj

- 33 -

14.25
Am

bkk. 3. / tanácskozik... 7. folyt./rj

a vaskohászat további feladatairól szólva megállapította, hogy a negyedik ötéves terv előirányzat - a nyersacéltermelés 3,6-3,8 millió tonnára, a hengerelt acél-termelés 2,5-2,6 millió tonnára való növelése - megvalósítható, a fokozódó feladatok végrehajtásához műkséges feltételeket, eszközöket a terv biztosítja. hangoztatta, hogy a magyar vaskohászat jövője és fejlődése csak a szocialista országokkal folytatott együttműködés keretében biztosítható igazán. a korszerű üzemek nyújtotta többlet-kapacitások ugyanis a szocialista integráció révén használhatók ki a legelőnyösebben, s válik a kohászat termelése is egyre gazdaságosabbá. befejezésül hangoztatta, hogy a kohászati üzemek dolgozói a jövőben is becsülettel helytállnak, teljesítik tervfeladataikat.

a törvényjavaslatot elfogadta.

sárvári István /vas megye, 3.sz.vk/, a csepregi állami gazdaság igazgatója felszólalásában azt fejtegette, miként lehet biztonságosabb alapokra helyezni a mezőgazdasági termelés fejlesztését.

- tiszta lappal kell indulnunk 1971-ben - mondotta-, ezért az idei jövedelemnek csak azt a részét szabad felosztani, amely nem szükséges a következő év megalapozásához. akár állami gazdasági, akár termelőszövetkezeti nagyüzemről van szó, számolni kell a következő évben a fokozottabb műtrágyafelhasználással, növényvédelemmel, gépvásárlással. hangsúlyozta, hogy a hatékony vagysergekben nincs hiány, rosszabb a helyzet azonban a növényvédő gépeket illetően. permetezőgépekből például mintegy négy-öt és félezerre lenne szükség 1971-ben, az ipar azonban körülbelül 1300 darabot gyárt csupán. a cukorrépa-termeléssel foglalkozva javasolta, hogy cukorrépa-termelő célgazdaságokat hozzanak létre. a cukorgyárak közelében megfelelő adottságú termelőszövetkezetek és állami gazdaságok dolgoznak, a rendelkezésre álló erőket, eszközöket célszerű lenne ezekre a helyekre összpontosítani. ez igen gyors eredményre vezethetne - ha a cukoripar is magáévá tenné, és a termelő üzemekkel közösen vállalná az anyagi befektetéseket is.

/folyt.köv./

14.00 rj

- 34 -

14:30
m

parlament

bkk. 3. / tanácskozik... 8. folyt./rj

utalt arra, hogy a mezőgazdaság tevékenysége kibővült a termelés mellett közvetlen piaci értékesítéssel, feldolgozással és egyéb kiegészítő ágazatokkal. mindezt a népgazdasági és az üzemi érdekek egyaránt indokolják. a jövőben azonban a mezőgazdasági nagyüzemeknek ezt a lehetőséget jobban ki kellene használniuk. ugyanakkor egészségtelen folyamat a mezőgazdaságtól teljesen idegen üzemágak létrehozása, főként akkor, ha a lakosság ellátását csak másodrendűen veszik figyelembe, és a nagy haszonszerzés vagy éppen a tisztességtelen jövedelem elérésére törekcszenek.

a törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

bkk. 3. / tanácskozik... 9. folyt./rj

inokai jános

-----/budapest 2.vk./, a kgm tervező irodáinak igazgatója hozzászólásában egyebek között elmondotta, hogy a frissen végzett mérnökök sok vonatkozásban nem felelnek meg azoknak a gyakorlati követelményeknek, amelyeket velük szemben a társadalom, a népgazdaság támaszt. a gyakorlati mérnöki tárgyak háttérbe szorultak. teljesen kimaradt például a tantervből a konstruktorképzés. emiatt az egyetemről kikerülő mérnökök tudásuk nagy részét közvetlenül nem tudják kamatoztatni a termelésben. jó konstruktőr még tehetséges emberből is csak legalább tízévs gyakorlat után lehet. ez a pálya lassan elnéptelenedik, s ahelyzetén csupán az javít valamelyest, hogy a technikusok - nagyobb gyakorlati tudás birtokában - szép eredményeket produkálnak. az ország iparának virágzásában jelentős szerepük van a konstruktőröknek, hiszen a tervező-ceruzával sokkal több pénzt lehet elpocsékolni, mint amennyit korszerű gépekkel, automatizálással be lehet hozni.

a képviselő a továbbiakban néhány, az alkatrészgyártással összefüggő problémára hívta fel a figyelmet. elmondotta, hogy ma még az a jellemző, hogy a nyers munkadarabok nagy ,,ráhagyással,, készülnek. jelentősen csökkenteni lehetne a forgácso- láshoz szükséges hatalmas gépparkot is, ha a különböző elő- gyártmányokat a kész alkatrész alakját és méretét leginkább meg- közelítően alakítanák ki.

/folyt.köv./

14.38 rj

- 35 -

15:30
m

bkk 3. / tanácskozik... 10. folyt./rj

számításokat végeztek a magyar acélgéártás negyedik öt éves ter-
vének alapján, eszerint a megmunkálás során várható forgács-kép-
ződés a legóvatosabb becsléssel is eléri a 450 000 tonnát. ész-
szerübb megmunkálással ebből legalább 150 000 tonnát meg lehetne
takarítani, ami 3,5-4 milliárd forintot hozna a népgazdaságnak.

A képviselő javasolta, hogy javítsák az üzemek
és egyetemek közvetlen kapcsolatát, vonjanak be az oktató munkába
ipari szakembereket is. teremtsék meg a magyar nyelvű szakirodalom
bázisát, hozzanak létre géptervezői szakot a műszaki egyetem
gépészmérnöki karán, s állítsanak fel géptani intézetet.

a költségvetést elfogadta.

németh istván

-----/baranya, m. sz. vk./ általános iskolai igazgató
a költségvetés művelődésügyi fejezetével foglalkozott. felhív-
ta a figyelmet arra, hogy a szocialista munkaiskola megvalósítá-
sa az intézeti szertárak, tanműhelyek fejlesztését, felszerelt-
ségének fokozatos gyarapítását követeli meg. megyéjükben az
igények hiánytalan kielégítéséhez 55 millió forintra volna még
szükség, ezzel szemben beszerzésekre a múlt évben nem egészen
5 millió forintot fordíthattak. a megye oktatásügyének kielégítő
fejlesztéséhez szükséges kiadások viszonylag magas összege a te-
lepülések elaprózottságával magyarázható, a kedvezőtlen telepü-
lési körülmények között a rendelkezésre álló anyagi eszközök
nem használhatók fel olyan gazdaságosan, mint a sűrűbben lakott
tájakon, egy-egy intézmény fenntartása jóval többbe kerül az át-
lagosnál. kérte a pénzügyminisztériumot, hogy a megyének ezt a hát-
rányos helyzetét a beszerzési előirányzatok megállapításánál ve-
gye figyelembe.

további problémaként említette meg, hogy az igen szerényen
megállapított felújítási összegek nem fedezik a művelődési in-
tézmények karbantartási, tatarozási kiadásait. tekintettel ar-
ra, hogy az építőipari árak az utóbbi években jelentősen megnöveked-
tek, javasolta az illetékesek tegyék lehetővé a jelenleginél ma-
gasabb felújítási hányad képzését.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

14.49 rj

- 36 -

15-40
m

bkk 3. / tanácskozik... 11. folyt./rj

varga sándor

-----hajdu-bihar megye 1-es választókerületének kép-
viselője, a hajdunánási rákóczi tsz. elnöke a hajdu-bihar me-
gyei közös gazdaságok eredményeiről, gondjairól szolt. elmond-
ta, hogy az új gazdaságirányítási rendszer kedvezően hatott a
gazdaságra is, a termelészövetkezetek nagy töb-
bége elsődlegesnek tekintette a termelés megalapozását, a felhal-
mozást, növelte a műtrágyafelhasználást, valamint a takarmánykész-
letet. a fejlődési tendenciát azonban az idén megszakította a ked-
vezőtlen időjárás. hajdu-biharban például a nyár derekán a bel-
viz miatt 87 000 katasztrális hold még vetetlen maradt, ami 21 szá-
zalékát teszi ki a termelészövetkezetek közös szántóterületének.
a hivatalosan felmért ár- és belvízkár hajdu-bihar megyében 600
millió forintot tett ki.

a nehézségek ellenére végülis elvégezték a termelészövetke-
zetek a betakarítást, sőt a tavalyi vetésterületet két száza-
lékkal növelték a jobb kenyérellátás érdekében, és az őszi mély-
szántásnak is több mint 75 százalékát fejezték be eddig. nem vég-
leges adatok szerint várhatóan 83 százalékkal csökken
a termelészövetkezetek nyeresége a megyében, és a veszteségek-
nek csaknem fele éppen a kedvezőtlen adottságu téeszeket sújtja.
ezért az eddigi segítségen túlmenően továbbiakra is szükség van.

a törvényjavaslatot elfogadta, és az országgyűlésnek elfogadás-
ra ajánlotta. ezután szünet következett.

/folyt.köv./

15-45
m

- 37 -

parlament

bkk. 3. /tanácskozik...12.folyt./e

ebédszünet után beresztóczy miklós elnökletével folytatta munkáját az országgyűlés.

timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese emelkedett szólásra.

/timár mátyás beszédét mai bkk. 2. sz. kiadásunkon közöltük. a beszédre a következő javításokat adjuk:

a 3. folytatás 2. bekezdésének eleje helyesen:

„beruházási politikánkkal abba az irányba hatunk, hogy a rendelkezésünkre álló forrásokat a leggyümölcsözőbb területeken használjuk fel. ugyanakkor érthetően valamennyi vállalat arra törekszik..., /a közbenső mondat tehát kimarad./

a 4. folytatás első bekezdésének utolsó mondata /ezt a célt szolgálják... a hejőcsabai cementgyár és más objektumok/ kimarad. a bekezdés utolsó mondata tehát így végződik: ...amit egyébként - nagy lakásépítési terveink valóra váltása is megkíván.

az 5. folytatás eleje a következőképpen módosul: „...e téren vállalatunk gyakorlata sok kívánnivalót hagy maga után. a minisztériumoknak is intenzívebbé kell tenniük munkájukat. bérrendszerünk nagyjában-egészében megfelelő kereteket biztosít az igazságos bérezéshez. igaz... /a közbenső rész kimarad!/
10

az 5. folytatás első bekezdésének 7. és 8. sorából a százalékok megjelölése kimarad. az érintett mondat helyesen: „...családok száma 92 000-rel, a nyugdíjellátásban részesülők száma 224 000 fővel, a családi pótlék összege...,

a 6. folytatás első bekezdésének harmadik sorában a szöveg helyesen: „...1971-ben körülbelül 15 milliárd forint...,

a 7. folytatás 4. bekezdésének második sorában a szöveg helyesen: ...alakulását is kritikával illeti... /a bizonyos szó kimarad!/
10

/folyt.köv./

17.23/e

- 38 -

parlament

bkk. 3. /tanácskozik...13.folyt./e

ugyanennek a bekezdésnek a 7.-8. sorában a szöveg helyesen: ...reális lehetőségei. az egyre szélesedő külföldi... /a nagy arányú szó kimarad./

ugyanebben a bekezdésben a 10. sor végétől a 12. sor közepéig /ilyen összefüggésben... minden országban megtalálható/ a szöveg kimarad. a szöveg a 10. sor közepétől helyesen: „...az igények növekedésében. a közvélemény szmos tényezőből, anyagi- és lélektani...,

a 8. folytatás 2. bekezdésének alulról számított 7. sorában a szöveg helyesen: ...ahogy ezek gazdaságunkat érintetik, még ha ez időnként... ,,

e javításokkal timár mátyás beszédének embargóját feloldjuk!

tüz ferenc /komárom m. 10. sz. vk./ a csatka 2. rákóczi
----- ferenc tisz elnöke felszólalásában egyetértett a törvényjavaslatnak azzal a megállapításával, hogy bizonyos átcsoportosítás indokolt a mezőgazdasági termelőszövetkezetek beruházási tevékenységében. való igaz - tette hozzá -, hogy az üzemek gépparkja az elmúlt évben nagymértékben tönkrement. megyékben például a traktorok 41 százalékát több mint hat éve vásárolták, s körülbelül egyötödét már csaknem tíz éve használják. a javítási költségek évről-évre nagyobbak. változatlanul hiányos az alkatrész-ellátás is. a géppark elhasználódása miatt a következő években várhatóan fokozódik az üzemek gépvásárlási igénye, amit a mostani árukinálat mellett aligha lehet majd kielégíteni. felhívta az illetékesek figyelmét, gondoskodjanak megfelelő erő- és munkagépek behozataláról, s egyben biztosítsák az azokhoz szükséges pótalkatrészeket is. javasolta továbbá, hogy a termelőüzemekhez hasonlóan helyes volna az ország egész erőgép-állományát a mostaninál kevesebb típusból kialakítani, öfelszerelni, mert a drága pénzért megvásárolt gépek gyakran hetekig, hónapokig állnak, egy-egy apró alkatrész hiánya miatt.

/folyt.köv./

17.30/e

- 39 -

bkk. 3. /tanácskozik...14. folyt./e

ezzel kapcsolatban megemlítette, hogy a gépesítés erőteljesebb fokozása elősegítené a különböző mezőgazdasági termények gyors és veszteségmentes betakarítását. a tapasztalatok szerint a géppel vézett kukorica-betakarítás mázsánkénti költsége 25-30 forinttal olcsóbb, a gabonafelvásárló vállalat azonban megfelelő szárítási lehetőség és tárolótér hiányában nem képes fogadni az értékesítésre felkinált morzsolt terményt, ugyanez a helyzet a baromfiiparral kapcsolatban is: nem képes feldolgozni, ezért idejében átvenni sem tudja az árut a mezőgazdasági üzemtől. ha a mezőgazdasági termelés az eddigi ütemben fejlődik, rövidesen hasonló nehézségekkel kell számolni a hizott sertés, a tej és egyéb termékek vonatkozásában is. a mezőgazdasági üzemek termelése állandóan fejlődik, egyre több árut adnak a feldolgozó iparnak, a kereskedelemnek. jó együttműködésük kialakítása sürgető feladat, amelyet nem a mezőgazdasági termelés korlátozásával, hanem a hozzá kapcsolódó feldolgozó és értékesítő szervezetek gyorsütemű fejlesztésével kell megoldani.

a költségvetést elfogadta.

simon istván /veszprém megye, 13. sz. vk. /, kossuth-díjas költő, a kortárs főszerkesztője felszólalásában egyebek között a fizikai dolgozók gyermekeinek tanulási problémáival foglalkozott. elmondta, hogy az eddigi intézkedések, amelyeket támogatásukra tettek, nem megnyugtatóak. általában ugyanis éppen olyan helöeken van szükség a külön segítségre, ahol az iskola adottságai egyébként is eléggé korlátozottak. kérdéses, hogy ilyen körülmények között milyen reális eredményre számíthatunk: hiszen ha például egy képesítés nélküli nevelő nem tudja az órán megtanítani a tananyagot a tanyasi parasztyereknek, nem tudja akkor a külön foglalkozásokon sem.

/folyt.köv./

17.35/e

- 40 -

bkk. 3. / tanácskozik ... 15. folyt./ it

- így aztán az a furcsa helyzet áll elő - folytatta -, hogy az az osztály, amely évszázadokig - ~~szegény~~ helyzete elenyére - ontotta a tehetségeket, olyan színben tűnhat fel, mintha jobb módba kerülve ezt a tulajdonságát elveszítette volna. holott csak arról van szó, hogy a kis falusi, tanyasi gyerekek a félig osztott vagy osztatlan általános iskolából eleve hátránnyal kerül gimnáziumba: négy év alatt nem biztos, hogy jeles érettségig tornássza föl magát; így aztán az egyetem jórészt nélkülük népesedik be. én is egyetértettem azzal, hogy az egyetemi felvételeknél eltöröljük az osztálykategórizálást. de hogy a munkás- és parasztyerek számaránya ne csökkenjen évről évre, valahol nagyon atul kell kezdeni a segítséget, már az általános iskola ötödik osztályában. javaslom, hogy a művelődésügyi minisztérium - vidéki pedagógusok bevonásával - vizsgálja meg: nem lenne-e célszerű a külön támogatásra, előkészítő tanfolyamokra fordított összegeket - esetleg nagyobb távlatra koncentrálva - kollégiumok, állandó napközis építésére fordítani, fokozatosan kialakítani egy nagyobb méretű kollégiumi hálózatot, s mondjuk egy tízéves tervidőszakban elérni hogy a hátrányos helyzetben lévő iskolák felsőosztályos tanulói fokozatosan a központibb helyeken levő iskolák mellett működő kollégiumokba kerüljenek. akár társadalmi összefogással is serkentv, a hajdani népi kollégiumi rendszert - amelyet a dogmatikus szemlélet szüntetett meg - újra, a mi mai szocialista ígé-
meinknek megfelelően lehetne föléleszteni.

a törvényjavaslatot elfogadta, és elfogadásra ajánlotta az országgyűlésnek.

bóhm józsef,

a somogy megyei 11-es számú választókerület képviselője, a megyei tanács vb. elnöke a területfejlesztés eredményeit méltatta. utalt arra, hogy az ország elmaradottabb területeinek fejlődése is meggyorsult. ennek köszönhető, hogy például somogy megyéből is csökkent az elvándorlás, jobban megy a munka. kedvezőtlen jelenség azonban, hogy egyes mezőgazdasági üzemek gazdasági ereje, jövedelme között továbbra is indokolatlanul nagyok a különbségek. mint mondotta a megye mezőgazdaságának termelési adottságai és e az egy holdra jutó árutermelés egyaránt eléri az országos átlagot a gazdaságok anyagi erőforrásai mégis szűkösebbek az átlagosnál.

/folyt.köv./

- 41 -

parlament

bkk. 3./ tanácskozik ... 16. folyt./ il

véleménye szerint az érvényben levő jogszabályok konzerválják a kezdettől fogva meglévő anyagi különbségeket, illetve nem nyújtanak kellő lehetőséget az elmaradottak gyorsabb felzárkózására.

helyeselte a föld- és jövedelemadóztatással kapcsolatos nemrég megjelent kormányhatározatot, amelynek nyomán 3 százalékkal nő a kedvezőtlen adottságú termelészövetkezetekben felosztható jövedelem. kifogásolta azonban, hogy e gazdaságokban kis összeg jut fejlesztésre, mint mondotta, sokat segíthetne a helyzeten, ha a megkülönböztetett állami támogatás nagyobb részét fordíthatnák e gazdaságok fejlesztésére, s a támogatás odalátésához a jelenleginél nagyobb önállóságot kapnának a megyei tanácsok.

felhívta a figyelmet arra, hogy a mezőgazdaság géppálmányának bővülése egymagában nem oldja meg a gépesítés problémáját. közismert ugyanis, hogy a termelészövetkezetek gépjavitó műhelyei sem számszerűen, sem felszereltségükben nem érik még el a kívánt szintet. a gépjavitó apparátus fejlesztésére állami támogatást indítványozott a képviselő.

a törvényjavaslatot elfogadta, és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

dr. nezvál ferenc, nyugdíjas /zala megye, 8. sz. vk./ többek között a kohó- és gépipar eredményeivel, feladataival foglalkozott. elmondta, hogy az iparág sikeresen teljesítette idei tervét: tovább javult a termékösszetétel, az átlagot meghaladó mértékben fejlődött a gépiparban a hirtadás- és a vákuumtechnika, a műszeripar, és a közlekedési eszközök gyártásán belül a közúti járműipar. tovább növekedett az export is. jelentősen fejlődött a lakosság igényeinek kielégítését szolgáló gépipari termelés, valamint az épületszerelvények gyártása. az eredmények ellenére azonban nem lehetünk elégedettek a pótalkatrész-ellátással, bár az elmúlt két évhez képest az idén, az év elején megrendelt pótalkatrészeket a kohó- és gépipar legyártotta. mégis ebben az esztendőben volt a leggyengébb az ellátottság, különösen a mezőgazdasági gépek és a járműipar területén.

/folyt.köv./

- 42 -

10

parlament

bkk. 3./ tanácskozik ... 17. folyt./ il

az alkatrészellátással összefüggésben felhívta a nehézipari minisztérium figyelmét arra, hogy nem megoldott, számos zökkenőt okoz a közlekedési eszközök, mezőgazdasági gépek, valamint a magángépkocsik gumibroncs-ellátása: sokszor hat-hét hónapot kel várni egy-egy gumibroncs garnitúra beszerzésére és gyakran előfordul, hogy akkor is csak két darabot lehet beszerezni.

hozzászólása befejező részében hangsúlyozta, hogy a további igényeket csak a termelés és a termelékenység növelésével lehet kielégíteni.

- azokkal az ipari, mezőgazdasági és értelmiségi dolgozókkal értek egyet, akik szigorú fegyelmet és munkaerkölcsöt követelnek. gondoskodni kell arról, hogy a feladatok ellátásához megfelelő anyagi eszközök és szervezeti feltételek minden munkahelyen álljanak rendelkezésre, s ha mindezek biztosítva vannak, meg lehet követelni a szigorúbb munkafegyelmet.

a törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

- 43 -

10

bkk. 3. tanácskozik ... 18. folyt./ 11

Kelemen Sándor,

a bács-kiskun megyei 18-as választókerület képviselője, a kiskörösi mezőgazdasági szakszövetkezet elnöke rámutatott, hogy a megyében a szakszövetkezetek munkája igen jelentős. a szakszövetkezeti tagok 70 000 holdnyi területen gazdálkodnak, munkaeszközeik azonban meglehetősen korszerűtlenek. különösen szükségük volna az eddiginél jóval több mezőgazdasági kisépre, ehhez azonban nehezen tudnak hozzájutni. kérte, hogy a kormányzati szervek vizsgálják meg a kisép-ellátás javításának lehetőségeit. a szakszövetkezetekben a vontatószköz is kevés, még ma is sok esetben lovat fognak a gépek elé. jelentős nehézségeket kell leküzdeniük a nagy kiterjedésű homoki szőlőkben is. a járás szakszövetkezetei 28 000 holdnyi szőlőben gazdálkodnak, e területen a szőlőtőkék mintegy 30 százalékát azonban sürgősen fel kell újítani ahhoz, hogy megmentsék a kipusztulástól. ehhez azonban a szakszövetkezetek anyagi erőforrásai nem elegendőek. körülbelül négyszáz millió forintba kerülne a járás homoki szőlőinek rekonstrukciója, saját erőforrásból körülbelül 120-130 millió forintot tudnának előteremteni. kérte a kormányt, hogy az 1971. évi költségvetés keretei között a mezőgazdaságnak szánt támogatásból abban az esetben is segítse e területek felújítását, ha ott nem csemege-szőlőt telepítenek. a környéken ugyanis általában borszőlőt tudnak telepíteni, ez viszont elengedhetetlen feladat, mert a szőlőtermesztés nagyszámú tanyai lakosnak nyújt munkalehetőséget, ugyanakkor a népgazdaság számára is előnyös.

az állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

Pályi Sándorné mérnök,

/veszprém 3. vk./ a peremartoni ipari robbanóanyaggyár üzemvezetője a növekvő műtrágya-felhasználás jelentőségét hangoztatta. rámutatott arra, hogy a népgazdasági terv szerint egy-két éven belül a hektárnyi mezőgazdasági területre jutó műtrágya-felhasználás 117 kilóról 129 kilóra nő.
/folyt. köv./
18.15/11

Tó 19¹²

bkk. 3./ tanácskozik ... 19. folyt./ 11

ma azonban fokozódik a műtrágya-igény addig például veszprém megyében, - péti nitrogén művek telepén 17 000 tonna át nem vett műtrágya vár - felhasználó hiányában - elszállításra. a peremartoni gyárban hasonló okokból hatalmas mennyiséget a szabad ég alatt tárolnak; ugyanez a helyzet a borsodi vegyi kombinátnál is, a tiszamenti vegyi művek műtrágya üzei pedig több mint egy héten át nem tudtak dolgozni az el nem szállított műtrágya miatt. az elmúlt évek felhasználási arányait számításba véve, legalább 200 000 tonna műtrágya az idei őszön nem került a földbe. miközben tehát a népgazdaság nagy erőfeszítéseket tesz a műtrágya-termelés növelésére, a felhasználó mezőgazdasági nagyüzemek egy része - bár szüksége volna rá - vonakodik átvenni a műtrágyát.

a látszólag ésszerűtlen magatartás oka, hogy igen sok termelőszövetkezetnek, állami gazdaságnak nincs kellő anyagi ereje ahhoz, hogy egy-egy gyengébb gazdasági évet gond nélkül átvészeljen, inkább lemond a műtrágyáról, s a felhasználásával együtt járó többlet-termésről, és egyéb gazdasági előnyökről.

megemlítette a képviselő azt is, hogy a mezőgazdasági nagyüzem a naptári év végéig minden termelési hitelét tartozik visszafizetni. az időjárás azonban nagyban befolyásolja a mezőgazdaság eredményeit, s kedvezőtlen évben még jól gazdálkodó mezőgazdasági üzemek is olyan helyzetbe kerülhetnek, hogy nem tudják rendezni a bankkal szembeni tartozásaikat. ilyen esetben az egyébként helyes hitelpolitikai irányelvek a mezőgazdasági termelés korlátjává válnak. olyan pénzügyi gyakorlatot kell kialakítani, amely lehetővé teszi, hogy a rászoruló mezőgazdasági üzemek bankhitel vagy egyéb kölcsön formájában - gazdasági eredményeik kockáztatása nélkül - juthassanak megfelelő anyagi támogatáshoz, - mondotta.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt. köv./
18.20/11

Tó 19¹²

parlament

bkk. 3./ tanácskozik ... 20. folyt./ 11

juhász istván,
----- /borsod megye 12. vk./ a sátoraljaujhe-
lyi új erő tsz. elnöke örömmel tényként említette, hogy az
utóbbi évek gazdasági intézkedéseinek eredményeként az ipar -
ban, a mezőgazdaságban, de a népgazdaság egyéb ágaiban is, a
vállalatok önállóan dönthetnek fejlesztési irányukról és ma-
guk rendelkeznek az ehhez szükséges pénzügyi források nagyobb
részével. a megnövekedett döntési jogkör hatékonyabb gazdálko-
dásra, megfontoltságra, takarékosagra ösztönzi a vállalatve-
zetést, a vállalati kollektívákat. sajnálatos viszont, hogy
néhány vállalatnál nem előzi meg megalapozott döntés a rendel-
kezésre álló anyagi eszközök felhasználását. a különböző befek-
tetések így nagyon lassan, vagy egyáltalán nem térülnek meg, el-
marad a várt társadalmi haszon. nem eléggé összehangolt például
városainkban az utak rekonstrukciója, illetve a közművek felu-
jítása: gyakorta előfordul, hogy a tetemes költséggel megépí-
tett utat a telefon, a csatorna, vagy a vízhálózat javításai
miatt felbontják. sok példa akad arra is, - hogy a tsz-ek kü-
lönöző igényeit kielégítő gépeket nem lehet megvásárolni, ezért
50-70 lóerős gépekkel végeztetnek 20-30 lóerőre szabott munkát.

a tudományos kutatás és a gyakorlat kapcsolatáról szólva
juhász istván javasolta: vizsgálják meg a kutatási célokra for-
ditott összegek felhasználását. igaz ugyan, hogy a mezőgazdaság
fejlesztését az elmúlt esztendőben számos új technológia ki-
dolgozásával kutatási eredménnyel gazdagították, van azonban a
mezőgazdaságnak néhány olyan területe, ahol a hazai kutatás egy-
helyben topog. ésszerű lenne e téren a nemzetközi együttműkö-
dést elmélyíteni, átvenni olyan eljárásokat, amelyek jobbak, a
népgazdaságnak kamatozóbbak a ma alkalmazottaknál.

a képviselő végezetül azokról a vállalatokról, intézmé-
nyekről szólt, amelyek a hazai piacon monopolhelyzetben vannak.
ez a helyzet könnyen szülője lehet a minőségromlásnak, az indo-
kolatlan áremelésnek. juhász istván e téren hathatósabb el-
lenőrzést sürgetett.

az 1971-es állami költségvetést elfogadta.

ezután szünet következett.

/folyt.köv./
18.25/11

- 46 -

To 1973

parlament

bkk. 3./ tanácskozik...21. folyt./e

szünet után vass istvánné elnökletével folytatódott a ta-
nácskozás.

huszár istván államtitkár, a központi statisztikai hivatal
----- elnöke szólt fel. bevezetőben visszatekin-
tett az elmúlt öt éves tervidőszak népgazdasági eredményeire, az
iparban, a mezőgazdaságban és a többi ágazatban elért fejlődés-
re, majd a nemzeti jövedelem alakulásának kérdéseivel foglalko-
zott. rámutatott: megközelítő számítások szerint a fejlett
európai országokban az egy lakosra jutó nemzeti jövedelem másfél-
kétszerese a miénknek. mivel ezekben az országokban a foglal-
koztatottság szintje általában alacsonyabb, mint hazánkban, ezt
a nagyobb terméktömeget viszonylag kevesebb ember hozza létre,
azaz a gazdaságilag aktív népességre számítva az egy főre jutó
nemzeti jövedelem különbségei még nagyobbak. ez azt mutatja, hogy
a termelékenység növelésében még nagy feladataink vannak. más-
részt a magas foglalkoztatottsági szint azt jelenti, hogy az
anyagi javak tömegének növeléséhez pótlólagos munkaerő igénybe-
vételére már alig van lehetőség, különösen, ha figyelembe vesz-
szük a szolgáltató ágazatok növekvő fejlesztési- és létszám igé-
nyeit. a gazdasági növekedés legfőbb forrása tehát a továbbiak-
ban csak a termelékenység emelése lehet.

a termelékenység növelésének azonban meg kell teremteni az
objektív feltételeit. műszaki oldalról ez elsősorban a beruházá-
sok ésszerű és hatékony emelését, a folyamatos korszerűsítést
jelenti, a munkaerő oldaláról pedig a fegyelmezett és jól szer-
vezett munkát, a szakemberképzés céltudatos fejlesztését. a jövő
évi terv és költségvetés, amely felhalmozásra, elsősorban beru-
házásra az előző évinél 9,5 százalékkal nagyobb összeget irányoz
elő, - kiegészülve a vállalatok számottevő fejlesztési alapjával
- egy lépéssel közelebb visz bennünket ehhez a célhoz is.

a továbbiakban arról szólt, hogy az elmúlt évek viszonylag
egyenletes fejlődése különböző irányú és jellegű gazdasági folya-
matok hatására alakult ki. a múlt évben az ipari termelés mér-
sékelt fejlődése mellett a mezőgazdaság kimagasló eredményeket
ért el, az idén a mezőgazdasági termelés nem érte el a tavalyi
szinviólat, az ipari tevékenység viszont megélnékült.

/folyt.köv./
18.30/e

- 47 -

To 1975

bkk. 3. /tanácskozik...22.folyt./e

az ellentétes irányú mozgások végeredményben kiegyenlítették egymást, a gazdaság egésze viszonylagos egyensúlyban volt. az egyensúlyi helyzetet ugyanis nem lehet úgy felfogni, hogy a népgazdaságban minden fontos arány pontosan megfelel a követelményeknek, az ideálisnak. a népgazdasági egyensúly nem a megmerevedés, a mozdulatlan, „egyensúly”, hanem mozgó, dinamikus egyensúly. olyan folyamatról van tehát szó, amely megköveteli, hogy állandóan munkálkodjunk a megfelelő arányok kialakításán.

- hasonló a helyzet népgazdaságunk külső egyensúlyával is. egyik évben az import, másik évben az export nő gyorsabban, bizonyos időszakokban elsősorban a szocialista, máskor a nem szocialista országokkal bővül jobban a forgalom. tavaly az évet viszonylag nagy aktívummal zártuk, az idén passzívummal számoltunk. évenként tehát eltérő az egyenleg. a két év együttes hozatala és kivitele azonban már nem olyan nagy mértékben tér el egymástól. ha még nagyobb időszakot vizsgálunk, akkor az utóbbi öt évben kisebb volt a passzívum, mint a megelőző öt éves időszakban. ilyen értelemben tehát népgazdaságunk külső egyensúlya az utóbbi években javult.

ezután az 1970. január elsejei népszámlálás adataival illusztrálta a társadalmunkban bekövetkezett fontosabb változásokat. elmondta, hogy az utolsó tíz évben 240 000-rel nőtt az aktív keresők száma, de ugyanakkor majdnem 1 millióval az úgynevezett inaktív keresők, tehát a nyugdíjasoké, a járadékosoké, stb. a nyugdíjasok és járadékosok számának emelkedése jelentősen fokozza a költségvetési kiadásokat. így például 1969-ben a kifizetett nyugdíjak összege már meghaladta a 11 milliárd forintot, a befizetett nyugdíjjárulék viszont nem érte el az 5 milliárdot.

a továbbiakban a lakosság jövedelmi viszonyaival foglalkozott. megemlítette, hogy az összlakosság reáljövedelme, amely a keresetek mellett a pénzbeni és egyéb társadalmi juttatásokat is tartalmazza, személyenként a harmadik ötéves terv időszakában évi átlagban körülbelül 5,5 százalékkal emelkedett. ez a növekedés nagyobb mértékű volt, mint az előző öt éves időszakban, amikor az évi átlagos növekedés 4 százalékot tett ki, és évenként is sokkal egyenletesebb volt annál: mind az öt évben 5-6 százalékkal emelkedett a reáljövedelem.

/folyt.köv./

18.35/e

- 48 -

Tó
1915

bkk. 3. /tanácskozik...23.folyt./e

- az össznépeesség jövedelmének 5-6 százalékos emelkedése természetesen nem jelenti azt, hogy minden lakos, pontosabban minden család jövedelme hasonló mértékben nőtt. a bérek emelkedése és csökkenése mellett befolyásolja ezt a keresők, vagy - ami ennek másik oldala - az eltartottak számának változása. ilyen tényezőket is figyelembe véve, az elmúlt két évben a háztartások körülbelül kétharmadának emelkedett a jövedelme.

- a jövedelmek változása nemcsak családonként, hanem társadalmi rétegek és csoportok, valamint jövedelemfajta szerint is eltérő. az utóbbi években például a parasztok reáljövedelme gyorsabban nőtt, mint a munkásoké, s a jövedelmi szintek kiegyenlítődték. a munkából származó pénzjövedelmek, valamint a pénzbeni juttatások az átlagosnál gyorsabban, a természetbeniek kisebb mértékben emelkedtek, a mezőgazdasági népesség saját termelésből származó fogyasztásának értéke pedig csökkent.

- a jövedelmekhez hasonlóan a harmadik ötéves terv időszakaiban a fogyasztás növekedése is gyorsabb volt, mint a megelőző öt évben. az utóbbi öt év átlagában a lakosság egy főre jutó összes fogyasztásának növekedése megközelítette az évi 5 százalékot, az összes fogyasztáson belül leggyorsabban a vásárolt termékek fogyasztása emelkedett. a kiskereskedelmi forgalom öt év alatt másfélszeresére, azaz évi átlagban több mint 8 százalékkal nőtt. figyelemre méltó, hogy a szolgáltatások igénybevétele minden évben kisebb mértékben emelkedett, mint a termékeké. ez jórészt abból adódott, hogy a szolgáltató szervezetek kapacitása elmaradt a növekvő igényektől.

- mivel a lakosság fogyasztása mérsékeltebben nőtt, mint a jövedelmek, annak következtében fokozódtak a lakosság pénztartalékai, s a takarékbetét állomány ez év november végén meghaladta a 40 milliárd forintot, ami kétszerese annak, amennyi a harmadik ötéves terv indulásakor volt. a növekedés tulnyomó része - 20 milliárdból 15 milliárd forint - az utóbbi három évben keletkezett. a megtakarítások ilyen mértékű növekedése örvendetes, az életviszonyok javulását mutatja és kifejezi a lakosság bizalmát.

/folyt.köv./

18.40/e

- 49 -

Tó 1915

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bkk. 3. számú hír /tanácskozik.../ 13. folyt.

tüz ferenc képviselő a c s a t k a i 2. rákoczi tsz elnöke
/mti/

parlament

bkk. 3. /tanácskozik...24. folyt./e

a továbbiakban a statisztikák alapján elemezte a fogyasztói árak alakulását. az adatok szerint az országos fogyasztói árindex 1969-ben körülbelül másfél százalékkal, 1970. első három negyedében valamivel több mint 1 százalékkal emelkedett. az 1969. évi átlagos ár-emelkedés például a munkás-alkalmazotti népesség fogyasztói árindexének 1,4 százalékos, a parasztságé-
nak 1,7 százalékos és a nyugdíjasoké-
nak 0,8 százalékos növekedésből adódott. az idén valamennyi főbb népességkategória fogyasztói árindexe nagyjából egyformán emelkedett, de a budapesti árindex nagyobb emelkedést mutatott, mint az ország többi részében.

- a kiadások főbb csoportjai szerint vizsgálva az árakat, kitűnik, hogy a ruházati cikkek ára tavaly is és az idén is 3-3 százalékkal emelkedett, két év alatt tehát a ruházati kiadások átlagos árszínvonala elég észrevehetően, hozzávetőlegesen 6 százalékkal nőtt. ez azonban a cikkcsoport átlagos árszínvonal-emelkedése, vagyis egyes termékek ára ennél jóval nagyobb mértékben emelkedett, míg más cikkeké nem változott, vagy esetleg csökkent. a fogyasztás igen nagy részét kitevő élelmiszerek és élvezeti cikkek átlagos árszínvonalának - az idénycikkek orágulása miatt bekövetkezett - emelkedése csak kismértékű volt. az alapvető élelmiszerek fogyasztói árszínvonala az utóbbi négy évben lényegében nem változott.

az 1971. évi népgazdasági terv fő jellemzőjeként megállapította, hogy a program átgondolt, kellően figyelembe veszi a különböző folyamatok és ágazatok közötti szükséges kapcsolatot, összefüggést. a költségvetés kidolgozásának a terv az alapja, amely lényegében meghatározza a bevételek és a kiadások nagyságrendjét, a bevételek előirányzott növekedése összhangban van a népgazdaság fejlődésével, a termelés, a forgalom tervezett növekedésével -, hangoztatta. ezután azt fejtegette, hogy az elemző munka, a gazdaságkutatás nagymértékben megnövelte az információ-igényt. ennek kielégítéséhez, a vezetési, szervezési módszerek tökéletesítéséhez, a bonyolult gazdasági rendszerek irányításához ma már elengedhetetlen a számítástechnika korszerű eszközeinek és módszereinek fokozottabb felhasználása. e célokra a költségvetésben is egyre nagyobb összegeket kell előirányozni, amelyek - gondos, célszerű felhasználás mellett - igen rövid idő alatt sokszorososan megtérülnek.

/folyt.köv./
18.45/e

- 50 -

T6 1975

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bkk. 3. sz. hír /tanácskozik.../ 15. folyt. 1. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen:

...amely évszázadokig - s a n y a r u helyzete ellenére...

/mti/

parlament

bkk. 3. /tanácskozik...25. folyt./e

ma már nem szorul különösebb indoklásra a számítástechnika alkalmazásának szükségessége, s az ezzel kapcsolatos feladatok: a számítástechnikai szakemberek iskolai és tanfolyami képzésének fokozása, a hazai gyártási és alkalmazási módszerek fejlesztése.

befejezésül a törvényjavaslat indoklásának a statisztikai munka fejlesztésével foglalkozó megállapításairól tett említést. kifejtette: hasznos jó statisztikák nélkül a gazdaság egészséges fejlődése, megbízható működése nem biztosítható. fontos, hogy az országos, az ágazati és a területi irányító szervek adatigénye összehangolt, a fogalmak és a módszerek korszerűek és egységesek, az államigazgatás különböző szervei részére végzett adatgyűjtések sokoldalúan felhasználhatók legyenek, s ne forduljon elő párhuzamos adatgyűjtés és feldolgozás -, mondotta. az 1971. évi költségvetést elfogadta.

molnár józsef, a komárom megyei 5-ös választókerület képviselője, a megyei mezőv. elnöke hangsúlyozta, hogy a költségvetésről szóló előterjesztés reálisan fejezi ki az ország gazdasági helyzetét. az előrehaladás azonban gyorsabb lehetne, ha mindenütt felelősségteljesen gazdálkodnának és a lehető legjobban kihasználnák a helyi adottságokat. még ma is sok kárt okoz a megcsontosodott bürokrácia, a döntések indokolatlan halogatása, a pénzpocsékolás. példaként említette, hogy illetékes szervek - a kőolaj- és gázipari tröszt időbeni jelzése ellenére - túlzottan későn döntöttek bizonyos mennyiségű kőolaj importjáról, s mire többhónapos késéssel, a behozatali engedély megszületett, a kőolaj tonnánkénti ára tetemesen emelkedett. gyorsabb döntéssel tehát igen jelentős megtakarítást lehetett volna elérni.

- valamennyi ügyintéző szerv gondoskodik arról - mondotta -, hogy nagy tartalékunkat, az időt jobban hasznosítsuk, nagy lehetőségeinkkel okosan gazdálkodjunk.

a képviselő a törvényjavaslatot elfogadta és az országgyűlésnek is elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

18.50/e

- 51 -

T6 1975

bkk. 3. /tanácskozik...26.folyt./e

az elnök, Vass Istvánné ezután közölte, hogy a törvényjavaslathoz több hozzászóló nem jelentkezett. a vitát lezárta, s megadta a szót Vályi Péter pénzügyminiszternek, aki válaszolt a vitában elhangzott észrevételekre.

hangsúlyozta, hogy a képviselők hozzászólásaiban általános egyetértés nyilvánult meg a költségvetésben kifejezésre jutó gazdaságpolitikai célokkal. az elhangzott észrevételeket a kormány - az eddigi gyakorlatnak megfelelően - tüzetesen tanulmányozza majd, az érdekelt képviselőknek választ ad, s a megvalósítható javaslatokat hasznosítja a további munkában. hozzáfűzte: mélysegesen egyetért azzal a kívánsággal, hogy ne csak a vállalatokra történjenek mindig hivatkozások, hanem fokozottan kell a központi szervek munkájára is támaszkodni, amelyeknek igen nagy a felelősségük a gazdaság irányításában, a szükséges intézkedések kidolgozásában. a kormány valamennyi tagjának van teendője ilyen vonatkozásban. felelősségük természetesen nemcsak abban jelentkezik, hogy megoldást keressenek az igények kielégítésére, hanem abban is, hogy megfelelően rangsorolják a felmerülő kívánságokat, s a lehetőségek mérlegelése alapján döntsenek azok teljesítéséről.

a pénzügyminiszter ezután részletesebben kitért néhány, általános érdeklődésre számot tartó témára. a mezőgazdasági termelőszövetkezetek helyzetével kapcsolatban hangoztatta: a jövő év gazdálkodásának különleges vonása, hogy pótolnunk kell a mezőgazdaságot ért ideiglenes súlyos károkat, kieséseket. ez a törekvés fontos része volt az idén végrehajtott kormányintézkedéseknek is. a természeti katasztrófa által sújtott ma is gondokkal küszködő termelőszövetkezeteknek azt mondhatjuk, ami a x. pártkongresszuson is kifejezésre jutott: biztosak lehetnek abban, hogy a munkásosztály nem hagyja magukra a termelőszövetkezeteket! hozzátehetjük: a költségvetés sem hagyja magukra a közös gazdaságokat. természetesen ez a támogatás csak olyan mértékű lehet, amelyet a népgazdaság általános fejlődése és egyensúlyi helyzete lehetővé tesz. a segítségnyújtásnak mindenekelőtt oda kell irányulnia, ahol a legtöbb a gond, s azokat a termelőszövetkezeteket kell elsősorban támogatni, amelyeknek gazdálkodása megfelel a szocialista szervezetek iránti követelményeknek, ahol a munka az adott anyagi, pénzügyi lehetőségekhez igazodik. figyelemre méltó, hogy az árvíz kövkeztében súlyos helyzetbe került közös gazdaságok nagy többsége szigorúan alkalmazkodott az említett normákhoz.
/folyt.köv./
19.45/e

10 1940

bkk. 3. /tanácskozik...27.folyt./e

a termelőszövetkezetek egy része azonban gazdálkodásában nem tartotta szem előtt a különféle szabályozók és hitelnyújtás következtében kialakult gazdasági körülményeket. jónéhány közös gazdaság például az előlegek kiosztásakor túllépte az állam által megszabott és garantált 80 százalékos lehetőséget. ezt megtehetik a saját számlájukra, de nem az állam, a közösség rovására, ezért ilyen esetekben a szocialista közösségi érdekek szem előtt tartásával fognak eljárni az illetékesek.

alvák és
részletesen foglalkozott a pénzügyminiszter a műtrágyatermelés és -ellátás problémájával is. elmondta, hogy november 30-ig a tsz-ek 2,6 milliárd forint értékű műtrágyát vettek át, 400 millió forint értékűvel többet, mint a múlt évben. ez tehát nem jelez különösebb problémát. az előző évek fejlesztésének eredményeként nagy arányban bővült a műtrágyaipar kapacitása. néhány szövetkezet viszont - a nagyobb jövedelemosztás érdekében - nem fordított kellő gondot a saját jövő gazdálkodását megalapozó beszerzésekre, így műtrágya vásárlására sem, jóllehet a bankszervezet nagyarányu - mintegy 700 millió forint - hitelt bocsátott rendelkezésükre, mindenekelőtt az árvíz- és belvíz sújtotta területek támogatása céljából. hangsúlyozta a miniszter: a jövőben nem fordulhat elő, hogy leálljon a műtrágyatermelés, mert nem tudják kiszállítani a megtermelt mennyiséget. e probléma megoldásában mindenekelőtt a kereskedelmi szervezetnek kell segítséget nyújtani, s ezt a támogatást a kormány biztosítani is fogja a számára.

azzal kapcsolatban, hogy a termelőszövetkezetek között a jövedelemben és a gazdasági felszereltségben jelentős differenciák mutatkoznak, a pénzügyminiszter kifejtette: e probléma megoldásában bizonyos előrelépést jelent a most kiadott szabályozás; tudniillik a gyengébb minőségű földeken gazdálkodó tsz-ek adóit csökkentették, a jobb természeti adottságok között dolgozókat pedig növelték. ez valamelyest csökkenti majd a különbségeket. ebben a vonatkozásban még további intézkedésekre lesz szükség a következő évben.

a továbbiakban Vályi Péter beszámolt arról: a kormány Legutóbbi ülésén olyan határozatot hozott, hogy az utépitésre szolgáló 1971. évi előirányzatokat az idén ténylegesen végrehajtott utépitések szempontjából, hiszen közismert, hogy 1970-ben az árvíz kövkeztében és a téli felfagyások miatt igen számottevő, egyébként a programszerű munkában nem szereplő utépitések is elkészültek. így tehát az új utak építésére, illetve a meglévő karbantartására szolgáló 1971. évi pénzügyi előirányzatok jelentősen növekednek.
/folyt.köv./
19.50/e

✓ színvonalának megfelelően felel meg. Ez előrehaladást jelent az új utépitések

10 2040

bkk. 3. /tanácskozik...28. folyt./e

az oktatási hálózat fejlesztését érintő kérdésekről szólva elmondotta, hogy igen nagy feladat az iskolák megfelelő felszerelése. egy felmérés szerint körülbelül másfél milliárd forint kellene ahhoz, hogy valamennyi iskola a követelményeknek megfelelő eszközökkel rendelkezzen. egy ilyen program végrehajtásához nemcsak azért szükséges hosszú idő, mert anyagi eszközökből egyelőre ilyen nagy kiadásra nem futja, hanem a beszerzési lehetőségei is erősen korlátozottak.

hasonlóképpen hosszabb idő szükséges ahhoz, hogy iskoláink az igényeknek megfelelő napközi és diákotthonokhoz jussanak. lehetőségeinkhez mérten fokról-fokra javul a helyzet, az általános iskolák napközi- és diákotthonainak befogadóképessége 1971-ben 16 000-re, a középiskoláké 43 000-re emelkedik, az igények azonban ennél jóval nagyobbak.

a pénzügyminiszter kitért arra a javaslatra, hogy a tanácsok pénzmaradványait - hitelezési formában - más tanácsai szervek vehessék igénybe. az indítvány - mint mondta - nem valósítható meg, mert a központi költségvetés kiegészítésére egyelőre szükség van e pénzmaradványokra. egyébként is a maradványok többnyire abból adódnak, hogy a beruházási kapacitások hiánya miatt nem tudják felhasználni a rendelkezésükre álló teljes összeget a tanácsok, s mivel a beruházási piac egyensúlyi helyzete többé-kevésbé más területeken is hasonló, nem volna célszerű a beruházások iránti keresletet ilyen módon is növelni.

befejezésül hangsúlyozta, hogy az ország a gazdasági fejlődés új, felfelé ívelő szakaszában van. ma már olyan tartalékokkal rendelkezünk, amelyek biztonságosabbá teszik a további előrehaladást.

ezután határozathozatal következett. a terv- és költségvetési bizottság által beterjesztett - a költségvetés lényegét nem érintő - módosító indítványt az országgyűlés egyhangulag elfogadta. az 1971. évi költségvetésről szóló és a tanácsok 1971-75. évi pénzügyi tervének költségvetési szabályozóiról szóló törvényjavaslatot általánosságban és - a megfelelő módosítással - részleteiben ugyancsak egyhangulag fogadta el az országgyűlés. az elnök bejelentette, hogy azok a javaslatok, észrevételek, amelyek a költségvetési törvényjavaslat módosítását nem igénylik, az eddigi gyakorlatnak megfelelően a minisztertanács elé kerülnek.

/folyt.köv./
20.00/e

Tó 1945

bkk. 3. /tanácskozik...29. folyt./e

ezután interpelláció következett. dr. belák sándor /veszprém,

14. sz.vk./ a keszthelyi agrártudományi egyetem rektora a közúti közlekedés biztonságosabbá tételével kapcsolatban interpellált a belügyminiszterhez. elmondotta: az elmúlt esztendőben számottevően emelkedett a közúti forgalom, s ezzel párhuzamosan évente 10-12 százalékkal növekedett a közlekedési balesetek száma. a közlekedési balesetek okozói túlnyomórészt a végzetlenül közlekedő kerékpárosok, lovas kocsisok. a közlekedésrendészeti hatóságok sajnos nem tudnak érvényt szerezni azoknak a szabályoknak, előírásoknak, amelyek megtiltják a sötétben kivilágítatlan járművek közlekedését. arra kért választ a belügyminisztertől, hogy miért nem sikerült érvényt szerezni e viszonylag könnyen végrehajtható közlekedésrendészeti előírásoknak s mit kívánnak tenni a jelenlegi tarthatatlan helyzet felszámolására?

benkei andrás belügyminiszter válaszában a többi közt elmondotta, hogy a közlekedés szabályait durván megsértőkkel, a mások életét veszélyeztetőkkel szemben szigorúbban lépnek fel. a balesetek megelőzését, a közlekedési fegyelem megszilárdítását szolgáló intézkedések között megemlítette, hogy az idén csaknem 18 000 vezetői engedélyt és ellenőrző lapot vontak be olyanoktól, akiknek a különböző előírásokat semmibe vevő magatartása súlyosan veszélyeztette a közlekedés biztonságát.

- úgy vélem, ez is hozzájárult ahhoz, hogy 1970-ben a személyi sérüléssel járó balesetek száma 1 százalékkal csökkent. ennek azért tulajdonítunk nagy jelentőséget, mert az előző években a balesetek száma nagyon gyorsan, átlagosan 10-14 százalékkal nőtt. a csökkenés tehát rendkívül örvendetes. hozzá kell azonban tennem, hogy a halálos kimenetelű közúti balesetek száma továbbra is növekszik. csupán november végéig 1273-an veszítették életüket közlekedési baleset következtében, 13 százalékkal többen, mint a megelőző esztendő hasonló időszakában. 1970 tizenegy hónapja alatt 21 870 közúti baleset történt; a kerékpárosok 3 000, a lovaskocsisok 500-600 balesetet okoztak. évente több tízezer kerékpárost, lovaskocsit ellenőrzünk, a rendőri szervek csupán az év első hat hónapjában több mint 22 000 szabálysértési elmarasztalást és mintegy 20 000 helyszíni bírságot szabtak ki. /jelentős részüket éppen a kivilágítás elmulasztása miatt/. évente több tízezer kerékpárosnak és lovaskocsi hajtónak tartanak felvilágosító előadásokat, amelyeken a helyes közlekedés szabályait oktatják.

/folyt.köv./
20.08/e

Tó 1945

parlament

bkk. 3. /tanácskozik...30. folyt./e

A közlekedés zavartalanságának biztosítása összetett feladat, amely kötelezettségeket ró az állami, a társadalmi és a kommunikációs szervekre is. A kormány komoly erőfeszítéseket tesz, hogy a biztonságos közlekedéshez szükséges feltételek összhangban legyenek a forgalom növekedésével. Mindez azonban nem helyettesítheti a helyes közlekedési szemléletet, morált. A belügyminisztérium minden esetben fellép a szabálytalanságok ellen, a felvilágosítás és nevelés mellett éppen a közlekedés biztonsága érdekében ésszerű szigorú alkalmaznak -, mondta a miniszter, majd megjegyezte: helyenként problémát okoz a kerékpárokhoz és lovasokocsikhoz szükséges világítóberendezések beszerzése.

Benkei András belügyminiszter válaszát mind az interpelláló képviselő, mind az országgyűlés tudomásul vette. Ezzel az országgyűlés idei utolsó ülészaka befejezte munkáját, az elnöklő Vass Istvánné kellemes ünnepeket, sikerekben gazdag, boldog üzeneteket kívánt a képviselőknek. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bkk. 3. számú hírünk /tanácskozik.../ 27. folyt. 7. sorában a szöveg helyesen:

...ilyen esetekben a szocialista elvek, de a közösségi érdekek...

ugyancsak a 27. folyt. utolsó bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen:

...utépítések színvonalának megfelelően felemeli. ez előrehaladást jelent az új utépítések szempontjából, hiszen közismert...

/mti/

To 2100

- 56 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 5-7. Telefon: 150-190, 350-890

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti belföldi hírek

1970. december 19.

20. 3. régészeti ritkaságok: ismeretlen földvár - a keleti gótok himnusz

via k3/10 sz

1970. december 19.

Tudományi érdekes lelet került elő a közelmúltban a balaton környékén. A keszthelyi balatoni múzeum munkatársai a tó vizátlósítási munkáinak tanulmányozása közben balatonszántódon eddig ismeretlen földvár maradványaira bukkantak. Ugyancsak vármaradványokat találtak orfőcsehi közelében, a „kisvár”, a legrégibb határmezsgében, amely a 16.-17. századból való.

Ugyancsak ritkaságnak számítanak a kisebb leletek, amelyek a balaton nyugati partvidékén kerültek felszínre. A fennpusztán előkerült római kori hombarokban növénytani leleteket találtak. A hajdani pékség hombarjaiban árpát, kétféle búzát, mogyorót és szalmamaradványokat fedeztek fel. A leletek, amelyek az 5. század közepéről valók, rendkívül értékes adatokat nyújtanak az időszak növénytanai ismereteinek gyarapításához. Érdeklődést keltett az ötvöspusztai keleti-gőt sírből előkerült textildarabka, amelyről kiderült, hogy himnusz viszonszóvet. Szakértők szerint a lelet a legkorábbi himnusz, amelyet hazánk területén találtak. /mti/

- 1 -